

MINISTERSTWO
ROZWOJU

BURMISTRZ SULECHOWA

SULECHÓW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SULECHÓW
UCHWALONE UCHWAŁĄ NR 0007.189.2016
RADY MIEJSKIEJ W SULECHOWIE Z DNIA 16 LUTEGO 2016 r.

ZMIANA UCHWALONA UCHWAŁĄ NR 0007.378.2017
RADY MIEJSKIEJ W SULECHOWIE Z DNIA 20 LIPCA 2017r.

ZMIANA UCHWALONA UCHWAŁĄ NR 0007.125.2019
RADY MIEJSKIEJ W SULECHOWIE Z DNIA 16 LIPCA 2019 r.

ZMIANA UCHWALONA UCHWAŁĄ NR 0007.169.2019
RADY MIEJSKIEJ W SULECHOWIE Z DNIA 19 listopada 2019 r.

ZMIANA UCHWALONA UCHWAŁĄ NR
RADY MIEJSKIEJ W SULECHOWIE Z DNIA (w opracowaniu)

ZMIANA UCHWALONA UCHWAŁĄ NR
RADY MIEJSKIEJ W SULECHOWIE Z DNIA

Załącznik nr 1 do uchwały
Nr
Rady Miejskiej w Sulechowie
z dnia

BURMISTRZ SULECHOWA

SULECHÓW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SULECHÓW

TEKST STUDIUM

SULECHÓW 2020 r.

ZAWARTOŚĆ STUDIUM

1. WPROWADZENIE	str. 2
2. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	
2.1 Uwarunkowania zewnętrzne	str. 4
2.2 Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu	str. 5
2.3 Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony	str. 8
2.4 Uwarunkowania środowiska przyrodniczego	str. 10
2.5 Uwarunkowania związane z infrastrukturą techniczną i komunikację	str. 16
2.6 Uwarunkowania środowiska kulturowego	str. 23
2.7 Uwarunkowania jakości życia mieszkańców	str. 31
2.8 Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jego mienia	str. 33
2.9 Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy	str. 33
2.10 Stan prawny gruntów	str. 34
2.11 Tereny i obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych	str. 35
2.12 Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych	str. 37
2.13 Udokumentowane złoża kopalin, zasobów wód podziemnych	str. 37
2.14 Tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych	str. 38
2.15 Uwarunkowania realizacji zadań ponadlokalnych celów publicznych	str. 39
2.16 Uwarunkowania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej	str. 39
3. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	
3.1 Cele przestrzenne	str. 41
3.2 Główne funkcje i cele funkcjonalna	str. 41
3.3 Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów	str. 42
3.4 Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów	str. 48
3.5 Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego	str. 50
3.6 Ochrona i kształtowanie środowiska kulturowego	str. 54
3.7 Infrastruktura techniczna i komunikacyjna	str. 57
3.8 Inwestycje celu publicznego	str. 65
3.9 Obszary dla których obowiązkowe jest sporządzenie planu zagospodarowanie przestrzennego	str. 69
3.10 Obszary dla których studium określa zamierzenia gminy w sprawie sporządzenia miejscowych planów	str. 69
3.11 Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	str. 70
3.12 Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i usuwania się mas ziemnych	str. 70
3.13 Obszary lub obiekty dla których wyznacza się w złożach kopalin filar ochronny	str. 72
3.14 Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne	str. 72
3.15 Obszary problemowe	str. 72
3.16 Granice terenów zamkniętych i ich strefy ochronne	str. 72
3.17 Obszary lokalizacji urządzeń wytwarzających energię odnawialną	str. 72
3.18 Zgodność studium z planami miejscowymi	str. 73
3.19 Obszar Funkcjonalny Gmin Nadodrzańskich	str. 73
4. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW	str. 74

1. WPROWADZENIE DO STUDIUM

Charakterystyka studium

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym dokumentem planistycznym, służącym do określenia strategicznego rozwoju przestrzennego gminy Sulechów, na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 poz. 293 ze zm.).

Stanowi dokument zawierający syntetyczny zestaw podstawowych informacji na temat środowiska przyrodniczego i kulturowego, stanu zagospodarowania przestrzennego a także funkcjonowania systemów komunikacyjnych i infrastruktury przestrzennej. Określa działania, zmierzające do zmiany istniejącego zagospodarowania przestrzennego w stan oczekiwany i te, które mają wywołać pożądane zmiany struktury przestrzennej, w określonych obszarach. Uwzględnia uwarunkowania, cele i kierunki polityki przestrzennej państwa i samorządu województwa. Studium stanowi podstawę do sporządzania i koordynacji planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego.

Studium nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji publicznych. Uchwalone przez Radę Miejską w Sulechowie, stanowi zobowiązanie własne samorządu gminy do prowadzenia określonej polityki przestrzennej.

Zgromadzony materiał w studium może być wykorzystywany również do promocji miasta i gminy, sporządzania strategii rozwoju gminy i różnego rodzaju programów oraz do opracowania ofert inwestycyjnych.

Aspekty prawne

W celu określenia polityki przestrzennej gminy i miasta Sulechów Rada Miejska w Sulechowie podjęła uchwałę nr 0007.227.2012 dnia 16 października 2012r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów w jej granicach administracyjnych.

Uchwałą Nr 0007.295.2013 z dnia 19 marca 2013 r. Rada Miejska w Sulechowie uchwaliła zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów dla terenu położonego w obrębie Brzezie k. Sulechowa, za torami -poligon.

Uchwałą Nr 0007.324.2013 z dnia 21 maja 2013 r. Rada Miejska w Sulechowie uchwaliła zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów dla terenu położonego w obrębie Nowy Świat i Górzykowo .

Uchwałą Nr 0007.332.2013 z dnia 18 czerwca 2013 r. Rada Miejska w Sulechowie uchwaliła zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów dla terenów położonych:

- w obrębie miejscowości Brzezie k. Sulechowa i Nowy Świat - cmentarz i tereny przylegające do niego;
- w obrębie miejscowości Nowy Świat – teren wysypiska;
- w obrębie wsi Głogusz – dz. nr ewid. 316/5, 309/4, 309/5.

Uchwałą Nr 0007.13.2014 z dnia 16 grudnia 2014 r. Rada Miejska w Sulechowie uchwaliła zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów dla terenu położonego w obrębie 2 Sulechowa przy ul. Przemysłowej – teren byłego tartaku.

Uchwałą Nr 0007.263.2016 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 20 września 2016 r. przystąpiono do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów w zakresie wyznaczenia obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, jak również ustalenia dotyczące zmiany przeznaczenia terenu pod lokalizację m. in. przemysłu, usług,

produkcji. Zmiana ta została uchwalona uchwałą Nr 0007.378.2017 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 20 lipca 2017 r.

Uchwałą Nr 0007.502.2018 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 20 marca 2018 r. oraz Uchwałą Nr 0007.564.2018 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 18 września 2018 r. przystąpiono do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów w zakresie zmiany przeznaczenia terenów na cele mieszkaniowe oraz usługowe w obrębie Nowy Świat.

Zmiana ta została uchwalona uchwałą Nr 0007.125.2019 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 16 lipca 2019 r.

Uchwałą Nr 0007.41.2019 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 19 lutego 2019 r. przystąpiono do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów w zakresie zmiany parametrów oraz wskaźników zagospodarowania i zabudowy terenów. Zmiana ta została uchwalona uchwałą Nr 0007.169.2019 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 19 listopada 2019 r.

Uchwałą Nr 0007.168.2019 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 19 listopada 2019 r., zmienioną uchwałą Nr 0007.189.2020 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 21 stycznia 2020 r. przystąpiono do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów obejmującej:

- 1) działkę nr ewid. 294/15 położoną w obrębie 2 miasta Sulechów z zamiarem zmiany fragmentu obszaru usługowego oznaczonego symbolem U.6 na obszar mieszkaniowo-usługowy;
- 2) działkę nr ewid. 332/5 położoną w obrębie Krężyły z zamiarem zmiany fragmentu obszaru zabudowy mieszkaniowej oznaczonego symbolem M.6 na obszar mieszkaniowo-usługowy;
- 3) fragment obrębu geodezyjnego Nowy Świat i obrębu 2 miasta Sulechów z zamiarem:
 - a) zmiany na obszar usługowy:
 - obszaru komunikacji oznaczonego symbolem K.6,
 - obszaru techniczno - produkcyjnego oznaczonego symbolem P.6,
 - b) zmiany na obszar mieszkaniowo-usługowy obszaru zabudowy mieszkaniowej oznaczonego symbolem M.6,
 - c) dopuszczenia na obszarze usługowym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
 - d) zmiany wskaźników dotyczących miejsc parkingowych dla terenów MU.

Zmiana ta została uchwalona uchwałą Nr Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia

Uchwałą Nr 0007.207.2020 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 2 marca 2020 r. przystąpiono do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów w zakresie zmiany przeznaczenia terenów na funkcję produkcyjno-techniczną z możliwością lokalizacji urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych – w obrębie Kalsk.

Zmiana ta została uchwalona uchwałą Nr Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia

Projektanci: arch. Julita Zdrzalik Rogóż
arch. Bogdan Rogóż
arch. Piotr Rogóż
dr inż. Jakub Kostecki

Zespół projektowy zmiany studium na podstawie uchwały Nr 0007.263.2016 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 20 września 2016 r.:

mgr inż. Wojciech Kotla
mgr inż. Grzegorz Szewczyk
mgr inż. Monika Krużołek
mgr inż. Rafał Odachowski

Zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów w zakresie zmiany przeznaczenia terenów na cele mieszkaniowe oraz usługowe w obrębie Nowy Świat opracowało Biuro Planowania Przestrzennego i Usług w Zielonej Górze – projektant mgr inż. arch. Katarzyna Łotysz.

Zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów w zakresie zmiany parametrów oraz wskaźników zagospodarowania i zabudowy terenów opracowało Biuro Planowania Przestrzennego i Usług w Zielonej Górze – projektant mgr inż. Marek Czaplński.

Zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów przyjętą uchwałą nr Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia opracowała firma MONDRAdesign Łukasz Woźniak ul. Długa 21, 95-030 Rzgów – główny projektant mgr inż. arch. Łukasz Woźniak.

Zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów w zakresie zmiany przeznaczenia terenów na funkcję produkcyjno-techniczną z możliwością lokalizacji urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych – w obrębie Kalsk opracowało Biuro Planowania Przestrzennego i Usług w Zielonej Górze – projektantka mgr inż. arch. Katarzyna Łotysz.

Aspekty formalne

Dokument opracowano wykorzystując plany miejscowe, programy i opracowania studialne będące w dyspozycji administracji i instytucji lokalnych, oraz wojewódzkich w tym zmianę planu zagospodarowania przestrzennego woj. Lubuskiego uchwalony w 2012r. i strategię rozwoju województwa lubuskiego. Studium było konsultowane z radnymi samorządowymi, zainteresowanymi osobami i instytucjami na etapie formułowania uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Wstęp

Studium określa uwarunkowania polityki przestrzennej, to znaczy czynniki i przesłanki niezależne od władz gminy, które wymagają uwzględnienia w polityce przestrzennej. Uwarunkowania wynikają z obecnego i przewidywanego występowania zjawisk rzeczywistych, takich jak np. uwarunkowania strukturalne, cechy fizjograficzne, stan zainwestowania itp. Uwarunkowania wynikają z przepisów szczególnych, z ponadlokalnych zadań publicznych, które władze gminy są zobowiązane realizować, z wynikłych konfliktów społecznych oraz opinii użytkowników terenu.

2. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

2.1 UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

Uwarunkowania strukturalne	<p>Gmina Sulechów położona jest w środkowej części województwa lubuskiego w granicach powiatu zielonogórskiego, zajmując powierzchnię 23654 ha. Graniczy z gminami; Świebodzin, Szczaniec, Babimost, Kargowa, Trzebiechów, Zielona Góra, Czerwieńsk, Skąpe.</p> <p>Jedyną, naturalną granicą gminy jest rzeka Odra. Siedzibą władz administracyjnych jest miasto Sulechów, centralnie zlokalizowany w obszarze gminy.</p> <p>Usytuowanie gminy w niewielkiej odległości od granicy z Niemcami, w środku województwa, bliskie sąsiedztwo Zielonej Góry, przebieg ważnych dróg kołowych o znaczeniu krajowym, drogi kolejowej o znaczeniu państwowym, żeglowna rzeka Odra, to atuty do ewentualnego rozwoju gospodarczego i przestrzennego gminy.</p> <p>Gminę wg stanu na dzień 31.12.2014 r. zamieszkuje 25 537 osób w tym w mieście 16 543 osób.</p>
Uwarunkowania społeczno-gospodarcze	<p>Strefa oddziaływania miasta i gminy nie ogranicza się do administrowanych terenów. Miasto posiada rozbudowaną infrastrukturę społeczną, co powoduje, że mieszkańcy województwa i gmin sąsiednich z niej korzystają. Istnieją realne przesłanki, aby mogło ono pełnić w przyszłości rolę jednostki powiatowej.</p> <p>Przez gminę przebiega pasmo aglomeracyjne Zielona Góra - Gorzów, co stwarza możliwości do zwiększenia aktywności gospodarczej.</p> <p>Gmina z racji swojego położenia znalazła się też w granicach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zielonej Góry który stanowią: Miasto Zielona Góra – rdzeń (miasto na prawach powiatu) oraz cztery gminy: gmina miejsko-wiejska Czerwieńsk, gmina miejsko-wiejska Sulechów, gmina wiejska Świdnica, i gmina wiejska Zabór. Są to gminy położone na obszarze powiatu zielonogórskiego usytuowanego w środkowo-wschodniej części województwa lubuskiego.</p> <p>Miejski Obszar Funkcjonalny Zielonej Góry obejmuje powierzchnię 964 km², w tym obszar miasta Zielona Góra 278 km².</p>
Uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe	<p>Gmina położona jest w granicach trzech obszarów krajobrazowych /mezoregionów/:</p> <ul style="list-style-type: none">- Doliny Środkowej Odry,- Równiny Torzymskiej,- Pojezierza Łagowskiego. <p>Warunki przyrodnicze wyznaczają naturalne bariery dla powiązań zewnętrznych. Od zachodu, jednostka otoczona jest zwartym masywem leśnym w postaci otuliny Parku Gryżyńskiego, granica północna gminy przebiega pośród kompleksów leśnych, południowa wzdłuż rzeki Odry i Obrzycy. Jedynie, granica wschodnia gminy przebiega pośród terenów otwartych, w niewielkim oddaleniu od jeziora Wojnowskiego. Zagospodarowanie tego fragmentu gminy jest podporządkowane wymogom ochrony zlewni rzeki Obrzycy.</p> <p>Udokumentowane, złoża surowców nie wykraczają swoimi granicami poza teren gminy. W najbliższym, otoczeniu gminy brak znaczących obiektów kulturowych.</p>
Uwarunkowania techniczne	<p>Gmina powiązana jest z otoczeniem:</p> <ul style="list-style-type: none">- dwoma drogami krajowymi S3 nr 32 i drogami wojewódzkimi z miejscowościami Zielona Góra, Krosno Odrzańskie, Skąpe, Szklarka Radnicka, Nietków, Wschowa, Wysokie, Babimost, Kręcko,

- szlakami kolejowymi o znaczeniu regionalnym i lokalnym: Zbąszynek – Sulechów- Pomorsko- Czerwieńsk lub Zielona Góra,
- liniami elektroenergetycznymi o znaczeniu regionalnym lokalnym w kierunku Wolsztyna i Świebodzina
- dwoma gazociągami wysokiego ciśnienia o znaczeniu regionalnym.

Współpraca zagraniczna

Urząd Miejski w Sulechowie współpracuje z partnerskimi miastami:

- w Wielkiej Brytanii w dystrykcie Rushmoor w hrabstwie Hampshire-z miastami Aldershot w skład której wchodzi m.in. Camberley, Farnborough oraz Farnham,
- w Republice Mołdawii - z miastem Criuleni,
- we wschodnich Niemczech w kraju związkowym Brandenburgia, z miastem Fürstenwalde/Spree.

Podczas okresowych spotkań wymieniają się poglądy i doświadczenia oraz ustala się zakres i kierunek działań. Wzajemne porozumienie pozwala na realizację wspólnych imprez i projektów obejmujących współpracę w obszarze kultury, sportu, turystyki, gospodarki i bezpieczeństwa publicznego.

Współpraca ma coraz większy wpływ na życie w gminie i w mieście.

Gmina czynnie uczestniczy w pracach „Euroregionu Sprewa - Nysa - Bóbr”.

2.2 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENÓW

Przeznaczenie terenów

Gmina Sulechów zajmuje powierzchnię 23.654 ha z czego na miasta przypada 683ha. W zagospodarowaniu i użytkowaniu przestrzennym gminy występuje różnica pomiędzy obszarem miejskim a obszarami wiejskimi. Najwyższym stopniem urbanizacji wyróżnia się miasto Sulechów. Miejscowości Krężoły, Kruszyna, Obłotne, Brzezie k. Sulechowa stanowią charakterystyczne jednostki osadnicze położone przy granicy większego miasta, natomiast wsie Górki Małe, Cigacice i Górzykowo z racji położenia na południowym, malowniczym zboczu skarpy (moreny czołowej) nad rzeką Odrą odznaczają się ciekawą zabudową przeplataną winnicami.

Na terenie gminy największą powierzchnię zajmują użytki rolne -51,22%, powierzchnie lasów i gruntów zadrzewionych i zakrzewionych -39,6%, tereny zabudowane i zurbanizowane to 3,56 %.

Sieć osadnicza

Sieć osadnicza gminy Sulechów składa się z miasta Sulechów, dwudziestu wsi stanowiących sołectwa (Brody wraz z Brzeziem k. Pomorska, Brzezie k. Sulechowa, Buków, Cigacice, Głogusz, Górki Małe, Górzykowo, Kalsk, Karczyn, Kije, Klępsk, Krężoły, Kruszyna, Leśna Góra, Łęgowo, Mozów, Nowy Świat, Obłotne, Okunin, Pomorsko) oraz przysiółki Przygubiel, Nowy Klępsk, Boryń, Laskowo, Szabliska.

Miasto Sulechów tworzy dość zwarty układ funkcjonalno-przestrzenny z okolicznymi miejscowościami: Kruszyną, Obłotnem, Krężołami, Brzeziem k. Sulechowa, Kalskiem, Nowym Światem i Cigacicami (tzw. wsie zurbanizowane większość ich mieszkańców dojeżdża do pracy w mieście, co powoduje stopniowe zanikanie zabudowy gospodarczej oraz powstawanie domów mieszkalnych zbliżonych wyglądem do podmiejskiej zabudowy willowej), pozostałe wsie położone w pewnej odległości na wschód i zachód od Sulechową posiadają w większości typową zabudowę wiejską (w której większość mieszkańców trudni się uprawą roślin i hodowlą zwierząt a w skład wsi, obok zabudowań gospodarczych i mieszkalnych, wchodzi również użytki rolne).

Zróżnicowanie funkcjonalne przestrzeni gminy Sulechów wymaga większej dbałości o właściwe zagospodarowanie przestrzenne terenów wiejskich, szczególnie tych najbardziej oddalonych od miasta Sulechów.

Układy przestrzenne	<p>W układzie przestrzennym miasta Sulechowa wyróżnić można:</p> <ul style="list-style-type: none">-obszar historycznego starego miasta z rynkiem , ratuszem, kościołem i zwartą zabudową tworzącą pierzeje wokół rynku z fragmentami murów obronnych z XIVw. i jedyną zachowaną Bramą Krosnieńską z XVIIIw.,-zabudowę śródmiejską wzdłuż ul.: Armii Krajowej, 1 Maja, Alei Wielkopolskiej, Jana Pawła II, al. Niepodległości.-zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej przy ul.: Okrężnej, Armii Krajowej, Tkackiej, Kwiatowej. <p>Większe osiedla mieszkaniowe wraz z całą strukturą społeczną i komunikacyjną zlokalizowane są na północ od starego miasta (os. Zacisze i os. przy ul. Wojska Polskiego i os. Gen. Józefa Bema), i na południe od starego miasta (os. Nadodrzańskie i os. Konstytucji 3-go Maja). Otacza je zabudowa jednorodzinna.</p> <p>Zespoły zabudowy produkcyjnej w przeważającej części rozlokowały się w północno – zachodniej części miasta w pobliżu szlaków kolejowych.</p> <p>Na terenach wiejskich zabudowa rozwinęła się w różnych systemach ruralistycznych, dominującą formą są ulicówki i wielodrożnicę. Owalnica o częściowo zatartym układzie występuje w: Bukowie, Klępsku, Łęgowie, Głoguszu i Mozowie.</p>
Przestrzenie publiczne	<p>Na terenie miasta podstawowym obszarem przestrzeni publicznej jest rynek wydzielony pierzejami domów z ratuszem, komunikacją i zielenią. Uzupełnienie stanowią parki miejskie, stadion, drogi publiczne, przystań.</p> <p>Na wsiach przestrzenie publiczne reprezentowane są przez założenia historycznych parków w Bukowie, Kalsku, Mozowie, Okuninie, Pomorsku, Kijach, Klępsku, Łęgowie oraz ogólnie dostępne boiska sportowe.</p>
Obszary funkcjonalne	<p>Dotychczasowy stan użytkowania terenów, poprzez wyodrębnienie ich podstawowych funkcji, powstał w wyniku historycznego rozwoju dawnych założeń osadniczych.</p> <p>W sieci osadniczej gminy czytelnie wyróżniają się 3 układy hierarchiczne usług:</p> <ul style="list-style-type: none">- miasto Sulechów,- wsie Cigacice i Kalsk, jako ośrodki uzupełniające,- pozostałe miejscowości w których usługi służą tylko ich mieszkańcom.
Strefy usługowe	<p>Usługi zarówno publiczne jak i komercyjne w większości występują w Sulechowie. W mieście wykształcił się obszar lokalizacji usług ogólnomiejskich i podstawowych na stosunkowo dużym terenie śródmieścia. Obiekty tego typu rozmieszczone są wokół rynku, wzdłuż głównych ciągów komunikacji kołowej oraz w kierunku dworca kolejowego. Poza śródmieściem miasta zlokalizowane są jedynie usługi podstawowe, głównie handlowe o skromnych powierzchniach użytkowych. W mieście nie ma obiektów usługowych o powierzchni >2000m².</p> <p>Na wsiach program usługowy rozmieszczony jest dość przypadkowo w oddalonych od siebie miejscach, w większości przypadków wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Koncentracji usług można się doszukać w przypadku wsi Kalsk, Cigacice, Brzezcie k. Sulechowa, Krężoły. W mniejszym stopniu we wsiach Klępsk, Łęgowo, Buków, Kruszyna, Kije, Mozów, Pomorsko. Dla wielu mieszkańców wsi uciążliwością jest bardzo skromny program usług podstawowych, który tylko częściowo zaspokaja lokalne potrzeby. W takich miejscowościach jak Brzezcie k. Pomorska, Szabliska, Górki Małe, Przygubiel, Nowy Klępsk, Karczyn brak jest usług podstawowych.</p>
Strefa Mieszkalnictwa	<p>Miejscem największej koncentracji zabudowy mieszkaniowej jest miasto Sulechów oraz przyległe tereny wiejskie – Brzezcie k. Sulechowa, Kruszyna, Krężoły. Na terenie miasta, wyraźnie można wyodrębnić obszary nowej skoncentrowanej zabudowy na osiedlach budownictwa wielorodzinnego i jednorodzinnego, przypadkowo zlokalizowanych oraz wzdłuż historycznych ciągów</p>

komunikacyjnych. Nowe osiedla, cechuje mało ciekawa zunifikowana architektura oraz znaczne braki, w wyposażeniu w odpowiedni program usług towarzyszących, miejsc postojowych oraz zieleni osiedlowej.

Zabudowa o wartościach historycznych, reprezentowana przez zwartą zabudowę z dachami spadzistymi, występuje głównie na terenie śródmieścia. Na obszarze, pomiędzy centrum a dworcem PKP, wybudowano szereg budynków o reprezentacyjnym charakterze, na wydzielonych działkach.

Na terenie gminy dominuje zabudowa jednorodzinna, która w przeszłości miała charakter budownictwa zagrodowego (siedliska z obejściami gospodarczymi).

W miejscowościach Kalsk, Kije, Kruszyna, Buków, Łęgowo, Kłępsk, Krężoły wybudowano zespoły budynków wielorodzinnych, wielokondygnacyjnych, które swoją architekturą psują estetykę tych wsi, skalą zabudowy przerastają otoczenie.

Strefy wytwórczości

Przeważająca ilość zakładów produkcyjnych, magazynów, składów znajduje się na terenie miasta. W Sulechowie, zakłady produkcyjne i składy ulokowane są głównie w rejonie torów kolejowych, w północnej- zachodniej części miasta i kilka w śródmieściu. Obiekty i urządzenia znajdujące się częściowo, w bliskim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej stanowią źródło uciążliwości dla mieszkańców. Stąd konieczność określenia i zagospodarowania stref ochronnych.

Na terenie gminy w przeszłości w wielu miejscowościach takich jak Kalsk, Kije, Mozów, Kłępsk, Okunin, Brzezie k. Pomorska, Bukowie, Głoguszu funkcjonowały wielkotowarowe gospodarstwa specjalizujące się w produkcji rolnej i hodowlanej, które stanowiły główne miejsca pracy i produkcji. Aktualnie są one na etapie przekształceń i likwidacji. Gospodarstwa zajmują dość duże powierzchnie, ich zainwestowanie jest w znacznej części w złym stanie technicznym, często obok historycznej zabudowy folwarcznej zlokalizowane są nowe obiekty. Odbudowywane są ośrodki w Bukowie, Kłępsku, Kalsku, Oblotnym, Kruszynie, Okuninie, Kijach, Mozowie, Głoguszu. W pobliżu Kruszyny istnieje duża ferma hodowli krów.

Do większych przedsiębiorstw działających na terenie Sulechowa należą:

- Zakład Usługowo-Handlowy FRANZ-POL Sp. z o.o.;
- P.W.Roltex Sp.z o.o.
- Amanda Sp. z o.o.
- Arcobaleno Sp. z o.o.;
- PPHU KAMEX
- Producent makaronów i kasz Raisio Spółka z o.o. Oddział Zakład produkcyjny Sulma W Sulechowie

W strukturze przestrzennej wsi Cigacice dużą powierzchnię zajmuje zakład produkcji wełny mineralnej „Rockwool”, zespół portowy i dwa zakłady produkcyjne (DBW Polen Sp. z o.o. i Zakład Produkcji Metalowej DECMET).

Strefy rekreacyjne

Tereny zieleni urządzonej w mieście zajmują niewielką powierzchnię.

Są swobodnie zlokalizowane i nie mają powiązań ciągami ekologicznymi. Część ich, to pozostałość po byłych cmentarzach. Zlokalizowane są w zachodniej części miasta. W Sulechowie istnieją 4 parki komunalne. Główny park im. Tadeusza Kościuszki znajduje się w pobliżu śródmieścia. Okazały drzewostan znajduje się w parku im. Powstańców Wielkopolskich obok dworca PKP, w parku przy cmentarzu komunalnym, a także wokół budynków PWSZ. Dużą powierzchnię zajmują ogrody działkowe, usytuowane wzdłuż drogi nr 3, po jej zachodniej stronie i w południowej j części miasta. Tereny sportowe /stadion, basen, sala sportowa/ zgrupowane są w jednym miejscu, na wschód od śródmieścia.

Na terenie gminy bardzo duży udział procentowy powierzchni stanowi zieleń nieurządzona /lasy 39 %, łąki i pastwiska 7.5 %/, co stwarza dobre warunki dla turystyki i rekreacji. Zieleń urządzonej w gminie reprezentują istniejące parki we wsiach jako pozostałość dawnych założeń pałacowych w Bukowie, Kalsku, Mozowie, Okuninie, Pomorsku, Kijach, Kłępsku, Łęgowie. Utrzymane są w

różnych stanach użytkowych. Przeważnie są bardzo zniszczone. W dobrym stanie są parki w Bukowie i Kalsku.

W Kalsku, w jego północnej części, usytuowany jest zespół ogródków działkowych.

Strefy usług komunalnych

Najważniejsze dla miasta obiekty komunalne tj. oczyszczalnia ścieków na Nowym Świecie, (służy ona przede wszystkim do oczyszczania ścieków komunalnych dopływających kanalizacją sanitarną w przeważającej części jako kanalizacją ogólnospławną) wysypisko śmieci (komercyjne) i ujęcie wody znajdują się poza terenami zainwestowanymi, nie stanowią uciążliwości dla mieszkańców, jak również nie ograniczają możliwości rozwojowych Sulechowa. Na terenie gminy ujęcia wód mają znaczenie lokalne i pomimo że znajdują się w pobliżu zabudowy to mają zachowane bezpośrednie strefy ochronne i nie powodują ograniczeń w sposobie zagospodarowania terenów. Wysypisko odpadów poprodukcyjnych stanowiące wewnętrzną instalację zakładu wełny mineralnej w Cigacicach, zlokalizowane jest w dużym oddaleniu od obszarów zabudowanych i nie stanowi uciążliwości w użytkowaniu terenów otaczających.

Wysypisko w Nowym Świecie, chociaż również zlokalizowane w pewnym oddaleniu od zabudowy stanowi od czasu do czasu pewną uciążliwość dla otoczenia (smród i wywiewane śmieci).

Czynne cmentarze w Brodach, Bukowie, Cigacicach, Kijach, Klępsku, Łęgowie, Mozowie, Pomorsku, Sulechowie znajdują się w pobliżu zabudowy mieszkaniowej ograniczając możliwości zagospodarowania terenów je otaczających. Dotyczy to głównie cmentarzy w Pomorsku i Sulechowie.

2.3 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

Teren gminy charakteryzuje się interesującym polodowcowym krajobrazem. Można tu spotkać malownicze zbocza moreny czołowej w rejonie Cigacic oraz interesujące tereny doliny Odry i Obrzycy. Obszary leśne zajmują 39% powierzchni gminy. Zlokalizowane są w południowo-zachodniej i wschodniej części gminy, w postaci dużych kompleksów leśnych.

Większość zespołów osadniczych zlokalizowanych jest na większych lub mniejszych polanach leśnych rozmieszczonych dookoła dużej polany zajętej przez miasto Sulechów. Ich sposób zabudowy jest ściśle powiązany z układem ponadlokalnej i lokalnej komunikacji kołowej. Tylko miejscowości: Brody, Pomorsko, Górki Małe, Cigacice i Górzycowo, położone w dolinie Odry rozlokowały się wzdłuż rzeki, na jej południowej skarpie.

W mieście można wyróżnić różnorodne strefy:

- strefa centrum w okolicy rynku jako koncentrację funkcji centrotwórczych o charakterze śródmiejskim;

- wzdłuż ul.: Armii Krajowej, Jana Pawła II, 1 Maja, i Alei Niepodległości czytelna jest przestrzeń gdzie wzajemnie się przenikają funkcje usługowe i mieszkaniowe;
- w części miasta na północ od starego miasta wzdłuż torów kolejowych, po jednej i drugiej ich stronie dominują funkcje wytwórcze ale przemieszane z mieszkaniową;
- na peryferiach miasta przeważającą formę zabudowy stanowi budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne.

W strukturze przestrzennej miasta zieleń nie tworzy żadnego systemu wpływającego na zagospodarowanie terenu.

Elementy fizjonomii gminy

Na odbiór wizualny zagospodarowania przestrzennego gminy mają wpływ następujące elementy:

- panoramy, ciągi i punkty widokowe;
- wloty do jednostek osadniczych;

- główne ciągi wewnątrz jednostek osadniczych;
- obiekty dysharmonizujące krajobraz;
- wysokość zabudowy;
- bariery funkcjonalno - przestrzenne.

Na terenie gminy panoramy większości miejscowości można oglądać od strony terenów otwartych lub od strony rzeki Odry. Nie są to ciągi lub punkty widokowe czystego odbioru tych panoram. Na etapie redagowania ustaleń planów miejscowych wskazane jest przeprowadzenie w tym zakresie stosownych analiz.

W mieście i wsiach należy zachować punkty i ciągi widokowe historycznych panoram lokalnych wewnątrz urbanistycznych. W przypadku tzw. nowej zabudowy wyraźnie brakuje elementów przestrzennych związanych z kompozycją takiej zabudowy.

Na odbiór wizualny danej miejscowości duży wpływ mają wloty głównych dróg wjazdowych. Na terenach wiejskich ich mikrownętrza są ukształtowane na zasadzie ładu przestrzennego i o zdefiniowanej strukturze przestrzennej. Wloty do wszystkich miejscowości są uporządkowane poprzez zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wzdłuż tych dróg. Takie same wrażenia odnosi się w przypadku tras wlotowych do miasta.

Makrownętrza od strony rzeki Odry poza Cigacicami i Górzycowem są słabo wykształcone i nie zapewniają widoków w głąb jednostek osadniczych (Brody, Pomorsko) a ich struktury przestrzenne nie są powiązane z rzeką.

Wloty kolejowe a zwłaszcza stan terenów w najbliższym otoczeniu torów w mieście nie zawsze stanowią dobry przykład porządku przestrzennego. Na terenach wiejskich kolej omija tereny osadnicze. Wyjątkiem jest miejscowość Łęgowo.

Na terenach wiejskich trudno wyróżnić główne ciągi komunikacyjne obudowane programem usługowym. Koncentracji usług można się doszukać w przypadku wsi Kalsk, Cigacice, Brzezie k. Sulechowa, Krężoły, Kruszyna. W mniejszym stopniu we wsiach Klępsk Łęgowo, Buków, Kije, Mozów, Pomorsko. Wyznaczają je pojedyncze obiekty często wzdłuż głównych dróg kołowych. W takich miejscowościach jak Brzezie k. Pomorska, Szabliska, Głogusz, Górki Małe, Przegubiel, Nowy Klępsk, Karczyn brak jest usług podstawowych.

W strukturze przestrzennej miasta wyodrębnia się główne ciągi handlowo – usługowy przy: ul. Armii Krajowej, Jana Pawła II, Okrężna Al. Niepodległości, i na starym mieście. Oferta programowa jest zróżnicowana. Dużą barierą jest intensywny ruch kołowy wzdłuż tych ciągów.

W sylwetkach wsi i miast nie występują elementy, które dysharmonizują krajobraz i negatywnie wpływają na postrzeganie miejscowości. Takie elementy jak napowietrzne linie elektroenergetyczne, maszty telefonii komórkowej, kominy nie mają większego wpływu na ocenę krajobrazu. Charakterystyczne jest, że obszary otaczające dominujące na nich wieże kościelne w poszczególnych wsiach i miastach cechują się dużymi walorami przestrzennymi. Lokalnie dekompozycję przestrzenną wprowadzają założenia folwarczne, które są w ruinie lub w formie pozostałości po dawnej zabudowie. Obiekty, które swoją architekturą odbiegają od otaczającej zabudowy w szczególności historycznej występują w małych zespołach lub pojedynczo i nie mają zasadniczego wpływu na wrażenie ładu przestrzennego miejscowości.

Cechą zabudowy na terenach wiejskich jest ich mała wysokość 1-2 kondygnacji zwieńczone są w większości przypadków dachami stromymi. Intensywność zabudowy na tych terenach jest bardzo zróżnicowana.

W Sulechowie dominują struktury rozdrobnione z przemieszanych różnorodnych form zabudowy. Wyróżniają się dzięki swojej koncentracji i wysokości zabudowy tereny osiedli zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i tereny skoncentrowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W pierwszym przypadku są to budynki 5 kondygnacyjne z płaskimi dachami, w drugim 1-2 kondygnacyjne zwieńczone są w większości przypadków dachami stromymi. Charakterystyczna jest również zabudowa produkcyjna -

magazynowa, kolejowa i wojskowa, gdzie dominują duże powierzchnie poszczególnych obiektów. Zwiększona intensywność zabudowy ma miejsce w centrum Sulechowa.

W przypadku miasta pewną barierę stanowią tory kolejowe, które dzielą miasto na dwa obszary. W miejscowościach przez które przebiegają drogi kołowe o znaczeniu krajowym i wojewódzkim stanowią one pewną barierę w funkcjonowaniu i użytkowaniu terenów je otaczających.

Bardzo specyficzną barierę przestrzenną i funkcjonalną są również rozległe tereny leśne pomimo znaczenia przyrodniczego i rekreacyjnego, bowiem ograniczają i utrudniają wzajemne powiązania w dostępie do usług.

2.4 UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Geomorfologia

Na obszarze gminy można wyróżnić następujące formy morfologiczne:

- Pojezierza Lubuskiego;
- Pradoliny Warciańsko – Odrzańskiej (wcześniej nazywanej Warszawsko – Berlińską);
- Wzniesień Zielonogórskich.

obszar Pojezierza Lubuskiego dzieli się na: Wzgórza Osieńsko

- Sulechowskie, Dolinę Środkowej Odry, Kotlinę Kargowską i Pagórki Gubińsko
- Zielonogórskie.

Południe obszaru zajmuje bardzo rozległa, (do 6 km) płaska, asymetryczna dolina zalewowa Odry, która jest zarazem fragmentem pradoliny Warciańsko – Odrzańskiej. Od północy jest ograniczona wysoczyzną, a na południu rozciąga się poza granicę opracowywanego obszaru. Charakterystycznym zjawiskiem w dolinie Odry są różnice w wysokości położenia holoceniowego tarasu zalewowego na wyższym (prawy) i niższym (lewy) brzegu rzeki dochodzące do 2 m. Na wschodzie w Kanale Obry najwyższy poziom w dolinie (pradolinie) osiąga 50,7 m n. p. m.

Na północ od Doliny Środkowej Odry (Pradoliny Warciańsko – Odrzańskiej) rozciąga się rozległa wysoczyzna oddzielona od obszaru dolinnego wysoką krawędzią. Jest to teren falisty o genezie morenowej i wodnolodowcowej. W jego morfologii bardzo wyraźnie zaznaczają się trzy rynny subglacjalne: Darnawska, Niekarzyńska i Kijewska oraz liczne zagłębienia wytopiskowe. Również spotyka się mniejsze dolinki denudacyjne o płaskim dnie i nie zaznaczającej się w nich asymetrii klimatycznej zboczy. Wysoczyzna morenowa leży na wysokościach od około 70 m n.p.m. w rejonie na północny zachód od Cigacic do ok. 90 m n. p. m. na północ od Sulechowa. Na zachodzie i w wielu miejscach koło Cigacic powierzchnia wysoczyzny jest nadbudowana wałami wydmowymi. Najwyżej położony teren znajduje się na wschodzie omawianego obszaru, gdzie wierzchołek jednej z form leży na rzędnej 148,4 m n. p. m. Jest to niewielki fragment strefy czołowo morenowej określanej w literaturze mianem Wzgórz Osieńsko – Sulechowskich. Jest to ciąg kopulastych wzniesień piaszczysto-żwirowych ułożonych południkowo, o wysokości względnej dochodzącej do 40 m, na których dość często spotyka się nagromadzenia dużych głazów narzutowych.

Rzeźba terenu

Obszar gminy cechuje duże zróżnicowanie wysokościowe.

Deniwelacja wynosi 92,1 m. Najwyższe wyniesienie występuje w rejonie wsi Przygubiel i wynosi 138,60 m.n.p.m. Najniżej położone tereny występują w rejonie wsi Brody gdzie rzędna wynosi 46,50 m.n.p.m.

Czytelne jest rozgraniczenie analizowanego obszaru na dwie zlewnie których granica przebiega na osi północ - południe w rejonie wsi Przygubiel, Buków, Podlegórz. Prawie 80% terenu, to skłon opadający na kierunku południowo -

zachodnim ku rzece Odrze. Natomiast pozostały teren opada na kierunku północno wschodnim ku rzece Obrzycy. Granica zlewni przebiega po wzgórzach wznoszących się na wysokość 100,0 -138.6 m. n.p.m. górując 40.0 - 50.0 m nad otaczającymi terenami.

Partie wierzchowinowe tworzą rozległe, płaskie powierzchnie opadające łagodnymi stokami o spadkach na ogół do 10 %, choć występują fragmenty o nachyleniu do 20 %. Są one, porozcinane licznymi dolinkami nieckowatymi o znacznej głębokości.

Wzdłuż wzgórz rozciąga się szeroki pas wysoczyzny falistej na wysokości 90.0 - 100.0 m.n.p.m., gdzie wysokości względne nie przekraczają 5.0 m a spadki 5%. Powierzchnia, tego fragmentu gminy, porozcinana jest płytkimi dolinkami nieckowatymi. Wysoczyzna, od południa w rejonie wsi Cigacice, opada stromą krawędzią erozyjną o wysokości 25.0 m ku dolinie rzeki Odry, a od południowego zachodu łagodnym skłonem o spadkach 2 - 5 % ku Odrze. Znaczną część obszaru gminy stanowi równina położona na wysokości 70.0 m - 80.0 m.n.p.m., która łagodnym skłonem opada w kierunku południowo - zachodnim ku dolinie rzeki Odry, zarazem wchodząc głęboką zatoką w obszary wysoczyznowe. Na tej równinie położone jest miasto Sulechów. W jej zachodniej części, w pobliżu wsi Głogusz występuje rynna rzeki Jabłony wcinająca się w teren na głębokość od 5 do 8 m i szerokość od 200 do 250 m. Wzdłuż rzeki Odry występuje terasa nadzalewowa położona na wysokości 50.0 - 60.0 m.n.p.m. szeroka na kilka kilometrów, płaska poprzedzielana licznymi o niskiej wysokości wałami, na kierunku wschód - zachód. Na wąskim pasie terenu wzdłuż rzeki Odry na poziomie zbliżonym do rzędnej 50.0 m.n.p.m. występuje terasa zalewowa.

Budowa geologiczna

Utwory geologiczne występujące na tym terenie gminy pochodzą głównie z okresu Czwartorzędu. Większość z nich związana jest z plejstoceniem, którego reprezentują utwory rzeczne, morenowe i wodnolodowcowe. Utwory rzeczne, w postaci piasków średnich i drobnych o miąższości do kilkunastu metrów, budują terasę nadzalewową rzeki Odry. Utwory wodnolodowcowe, różnej granulacji piaski o miąższości sięgającej kilkunastu metrów, występują na obszarze wysoczyzny. Wzgórz zbudowane są z glin zwałowych morenowych, na ogół twaroplastycznych, miejscami plastycznych. Holocen reprezentowany jest przez utwory organogeniczne, mady oraz piaski rzeczne. Te pierwsze, reprezentowane są przez torfy, gytie i kredę jeziorną. Ich miąższość maksymalnie dochodzi do 4.8 m. Utwory rzeczne, występują w postaci mad na terasie zalewowej rzeki Odry. Miąższość ich, jest niewielka i wynosi 1 - 2 m.

Pod warstwą mad występują piaski rzeczne.

Surowce mineralne

Baza surowcowa na terenie gminy jest stosunkowo uboga.

Obecnie eksploatowane są jedynie złoża ropy naftowej w rejonie wsi Mozów, Kije, Brzezie k/Sulechowa oraz lokalnie na małą skalę, złoża piasku i żwiru. Zaniechano eksploatację złoża glin w rejonie Sulechowa, z uwagi na słabą jakość surowca oraz kredy jeziornej w pobliżu Brzezia k.Pomorska.

Udokumentowane są, jako obszary górnicze:

złoża ropy naftowej „Kije”;

złoża ropy naftowej „Mozów S”;

złoża kruszywa naturalnego „Górki Małe - Pole A” i „Górki Małe – Pole B”

złoża kruszywa naturalnego „Kalsk 1 W” i „Kalsk 1 E”

jako złoża:

złoża ropy naftowej i współwystępującego gazu ziemnego „Kije NE”;

złoża kredy jeziornej „Pomorsko”;

złoża kredy jeziornej „Pomorsko II”;

złoża ceramiki budowlanej „Sulechów”;

złoża kruszywa naturalnego „Górzykowo III”;

złoża kruszywa naturalnego „Górzykowo IV”;

złoża kruszywa naturalnego „Kalsk”;

złoża kruszywa naturalnego „Głogusz”;

złóże kruszywa naturalnego „Okunin”;
złóże kruszywa naturalnego „Cigacice”.

Gleby

Na terenie gminy, pomiędzy północną i południową częścią, występuje wyraźne zróżnicowanie warunków glebowych. Kompleksy gleb o przewadze II - III klasy bonitacyjnej charakteryzując się dużą żyznością, stanowią - 3474 ha i położone są w północnej, wschodniej i środkowej części gminy.

Są to przeważnie gleby brunatne i bielicowe, wykształcone z piasków gliniastych, mocnych na glinach lekkich. Stanowią rejon upraw polowych.

Część, południową i zachodnią gminy, zajmują gleby o przewadze klas bonitacyjnych V - VI.

Na równinie i terasie nadzalewowej występują gleby, wytworzone z piasków słabogliniastych i luźnych, mało żyzne, zbyt suche, o ograniczonych możliwościach prowadzenia upraw polowych. W tej części znaczne powierzchnie zajmują czarne ziemie zdegradowane oraz gleby murszowo mineralne. Użytkowane są one, jako grunty orne lub użytki zielone w strefach nadmiernie wilgotnych. Dna dolin i zagłębień zajmują gleby mułowo - torfowe trwałe, nadmiernie uwilgocone, stanowiące trwałe użytki zielone. Gleby, klas bonitacyjnych II-IV objęte są szczególną ochroną i stanowią, istotne ograniczenie w rozwoju przestrzennym gminy.

Między innymi, dotyczy to pasa terenu wzdłuż przebiegu drogi ekspresowej, na odcinku od Sulechowa do Kalska. Grunty te stanowią barierę prawną i kosztową dla potencjalnych inwestorów.

Gleby, pochodzenia organicznego, torfowisk i oczek wodnych podlegają również ochronie. Miejsca, ich występowania nie spowodują większych ograniczeń, w rozwoju przestrzennym gminy. Rekultywacji wymagają dotychczasowe miejsca składowania odpadów komunalnych i poprodukcyjnych oraz wyrobiska po kopalinach.

Wody powierzchniowe

Głównym elementem w hydrografii jest rzeka Odra przepływająca wzdłuż południowej granicy gminy. Zdecydowana większość obszaru gminy położona jest w zlewni tej rzeki i odwadniana, w kierunku zachodnim i południowo - zachodnim ciekami z, których największymi są rzeki Sulechówka (ciek, którego zlewnia o rolniczym charakterze w całości znajduje się na terenie gminy Sulechów. W jej zlewni duży udział mają tereny zabudowane m.in. Sulechowa, Cigacic, Kalska i Mozowa. Stanowi ona odbiornik ścieków oczyszczonych z oczyszczalni w Nowym Świecie, która wpływa na czystość wody w tej rzece), Jabłonna (ciek cenny z uwagi na liczne ekosystemy wodne. Poniżej miejscowości Kije uchodzi do niej Kanał Łochowska Struga) i kanały Pomorski (to kanał o znaczeniu retencyjnym i melioracyjnym, bifurkujący w rejonie miejscowości Brody), Łochowska Struga, kanał melioracyjny „D” (zlewnia Obrzycy) i kanał „H”. Wschodni fragment gminy położony jest w zlewni rzeki Obrzycy i odwodniony w kierunku południowym. Największym ciekami jest bezimienny potok przepływający, przez wsie Okunin i Klepsk. W obrębie zagłębia występują liczne niewielkie obszary bezodpływowe. Największym zbiornikiem jest byłe wyrobisko kopalni kredy jeziernej usytuowane w pobliżu wsi Brzezina k. Pomorska. Na terasie nadzalewowej i zalewowej licznie występują obszary okresowo lub stale podmokłe. Szczególną ochroną objęta jest zlewnia rzeki Obrzycy ponieważ stanowi źródło wody pitnej dla Zielonej Góry. Zlewnia objęta jest strefą ochronną co powoduje ograniczenia w sposobie użytkowania tych terenów.

Zagrożeniami dla prawidłowego użytkowania gruntów są wylewy rzeki Obry na obszarze wezbrań powodziowych i zagrożonych powodzią. Istniejące zabezpieczenia w pełni nie gwarantują pełnego bezpieczeństwa w rejonie wsi Pomorsko, Brody i Leśna Góra. Zasadne jest podjęcie działań związanych z melioracją terenów nadmiernie podmokłych. Oddana do użytkowania oczyszczalnia ścieków w Sulechowie w zasadniczym stopniu wpłynęła na czystość wody w rzece Sulechówka.

Wody gruntowe

Pierwszy poziom wodonośny występuje w trzech rejonach.

W dolinie rzeki Odry, woda gruntowa posiada zwierciadło swobodne a jego głębokość uzależniona jest od stanu wody w Odrze. Na obszarze, terasy zalewowej woda stabilizuje się na głębokości 0.5 - 1.0 m.p.p.t., a na obszarze, terasy nadzalewowej woda stabilizuje się na głębokości 0.5 - 2.0 m.p.p.t. i jest w mniejszym stopniu uzależniona od stanu wody w rzece.

Na obszarze równiny, woda tworzy ciągi poziomy wodonośny na głębokości kilku - kilkunastu metrów. Poziom wodonośny alimentowany jest opadem atmosferycznym.

Na obszarze wysoczyzny, wody gruntowe nie tworzą jednolitego poziomu wodonośnego, tworząc zwierciadło swobodne i występują w charakterze okresowych sączeń wód zawieszonych, infiltrujących w głąb podłoża.

Drugi, poziom wodonośny występuje w czwartorzędzie. Tutaj również, można wyróżnić dwa obszary o odmiennych warunkach hydrogeologicznych. Pierwszy, to obszary doliny Odry i równiny, gdzie woda występuje często w kontakcie z wodami powierzchniowymi, na zróżnicowanej głębokości.

Drugi, na pozostałym terenie gdzie występuje na głębokości 30 - 40 m, w różnych miejscach jest na innych poziomach. Ujmowane są wody z przewarstwień piaszczystych w podłożu śródoglinnym.

W południowo - zachodniej części gminy występuje duży zbiornik wód podziemnych, wymagający szczegółowego rozpoznania.

Wody podziemne

w obrębie gminy występują dwa poziomy wodonośne – trzeciorzędowy i czwartorzędowy.

Poziom trzeciorzędowy wodonośny charakteryzuje się jeszcze niewielkim rozpoznaniem hydrogeologicznym. Kolektorem tego poziomu są piaszczyste przewarstwienia w łach. Miąższość tych warstw jest rzędu kilku metrów. Wydajność tego poziomu jest jeszcze nie do końca rozpoznana.

Poziom czwartorzędowy wodonośny związany jest z pradolinami, dolinami rzecznyymi, rynnami jeziornymi oraz rozległymi obszarami zbudowanymi z przepuszczalnych osadów plejstoceńskich. Miąższość warstwy wodonośnej jest zróżnicowana i waha się od kilku do kilkunastu metrów. Średnia wydajność z jednego otworu tego poziomu waha się od 5 do 70 m³/h. poziom czwartorzędowy wodonośny jest podstawowym rezerwuarem zaopatrzenia ludności w wodę pitną i do celów gospodarczych.

Pierwszy poziom wodonośny występuje w trzech rejonach. W dolinie rzeki Odry woda gruntowa posiada zwierciadło swobodne, a jego głębokość uzależniona jest od stanu wody w Odrze. Na obszarze terasy zalewowej woda stabilizuje się na głębokości 0,5 – 1,0 m p.p.t, a w obszarze terasy nadzalewowej na głębokości 0,5 - 2.0 m p. p.t. i jest w mniejszym stopniu uzależniona od stanu wody w rzece.

Na obszarze równiny, woda tworzy ciągi poziomy wodonośny na głębokości kilku - kilkunastu metrów. Poziom wodonośny alimentowany jest opadem atmosferycznym. Zasoby wodne, stanowiące źródło wody pitnej na obszarze gminy, pochodzą z poziomu czwartorzędowego.

Ekspluatowane ujęcia wody w poszczególnych miejscowościach w pełni pokrywają zapotrzebowanie na wodę dla mieszkańców, każda ze stacji posiada również studnie awaryjne.

Wody ujmowane są z przewarstwień piaszczystych w położeniu śródoglinnym. Obszary wokół ujęć wodnych objęte są strefą ochronną zapobiegającą przed skażeniem tych wód, a strefą ochronny sanitarnej objęte jest ujęcie wody w Sulechowie.

W obszarze gminy Sulechów znajduje się fragment jednego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych: 150 „Pradolina Warszawa - Berlin”. Z uwagi na brak warstwy izolacyjnej chroniącej przed wpływem zanieczyszczeń pochodzących z powierzchni terenu jest to zbiornik o najwyższej ochronie wód podziemnych – ONO.

Melioracja	<p>Infrastruktura melioracyjna w gminie jest w złym stanie a obecny system odwadniająca nie radzi sobie z dużą ilością wody pośniegowej. Gleby gminy Sulechów charakteryzują się niewielką zdolnością retencji wody. Utrzymanie dobrego stanu retencji wiąże się z koniecznością budowy i odbudowy urządzeń melioracyjnych, a także z budową niewielkich urządzeń piętrzących oraz utrzymanie rowów i drenażu w dobrym stanie. Ważnym będzie budowa zbiorników retencyjnych. W celu poprawy stanu gleb należy sporządzić inwentaryzację sieci melioracyjnej i odbudować uszkodzone, niedrożne fragmenty rowów melioracyjnych.</p>
Warunki klimatyczne	<p>Gmina jest pod wpływem klimatu oceanicznego. Przeważają wiatry zachodnie, średnia temperatura roczna wynosi 9°C suma opadów rocznych wynosi ~600 mm, wiosna i lato są wczesne, zima krótka, z nietrwałą pokrywą śnieżną. Okres wegetacji trwa średnio 222 dni. Występuje duże zróżnicowanie w klimacie lokalnym, w zależności od stosunków morfologicznych, podłoża gruntowego, zalesienia.</p> <p>Doliny i obniżenia charakteryzują się dużą inwersyjnością, gdzie gromadzą się masy wychłodzonego powietrza, spływającego z obszarów wysoczyzny. W efekcie występuje duża wilgotność powietrza, zamglenia, rosa, szron.</p> <p>Na obszarze równiny, mikroklimat jest względnie korzystny. Charakteryzuje się, dobrym przewietrzaniem, w dzień następuje silne nagrzanie powietrza, w nocy jego wychłodzenie. W lokalnych obniżeniach terenu występują mgły i zamglenia.</p> <p>Obszar wysoczyzny, charakteryzuje się korzystnym mikroklimatem, gdzie nie występują inwersje powietrza, dobre przewietrzanie, mniejsza amplituda powietrza. Specyficzny mikroklimat, występuje na obszarach leśnych, gdzie amplitudy dobowe są mniejsze, większe zacienienie i większa wilgotność powietrza.</p> <p>Zanieczyszczenia atmosfery, spowodowane są głównie po przez źródła lokalne (kotłownie), pośród których największe zagrożenia występują w przypadku Zakładu Wełny Mineralnej "Rockwool" w Cigacicach .</p> <p>W przypadku eksploatacji, na większą skalę wydobywania ropy w okolicy Mozowa, może wystąpić lokalne pogorszenie warunków klimatycznych.</p> <p>Gmina Sulechów jest, pod stosunkowo małym wpływem zanieczyszczeń powietrza przez źródła, zlokalizowane poza jej granicami.</p>
Szata roślinna	<p>Lasy w gminie Sulechów pod względem przyrodniczo-leśnym należą do III Krainy Wielkopolsko – Pomorskiej w południowej Dzielnicy Lubuskiej. Obszary leśne zajmują 38.58% powierzchni gminy tj. 9103 ha i występują w południowo - zachodniej i wschodniej jej części, w postaci dużych kompleksów. Charakteryzują się mało zróżnicowanymi warunkami siedliskowymi. Aż. 94 % zajmuje siedlisko borowe, w tym 22% boru suchego, gdzie dominuje drzewostan sosnowy / zachodnia część gminy /, ~70 % boru świeżego i mieszanego, gdzie dominuje sosna z niewielkim udziałem brzozy, akacji i dębu.</p> <p>Niewielką powierzchnię zajmują siedliska lasu mieszanego i siedliska wilgotne, położone w strefie zalewów powodziowych rzeki Odry /bór mieszany wilgotny, las łęgowy, ols/.</p> <p>Dominuje drzewostan w wieku 40-100 lat, w dalszej kolejności drzewostan do 40 lat. Drzewostan w wieku rębności powyżej 100 lat, jest najmniej liczny i występuje w sposób rozproszony na niewielkich obszarach. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna ~ 84%. Domieszkę tworzą dąb, brzoza, akacja, buk, olsza. Podszyt na terenie siedliska boru suchego i boru świeżego jest skąpy. Runo budują mchy, borówka czernica i brusznica, wrzos, śmiałek i turzycy. Na terenie tych siedlisk występuje duże zagrożenie pożarowe. Na obszarze siedliska boru mieszanego i lasu mieszanego runo i podszyt są bogate i dobrze rozwinięte. Drzewostany sosnowe szczególnie narażone są na szkody wyrządzone przez szkodniki owadzie i grzyby. Zaliczane są do grupy wysokiego zagrożenia pożarowego.</p>

Oprócz lasów gospodarczych na terenie gminy występują lasy ochronne wodochronne które łącznie zajmują powierzchnie ~ 663 ha.

Najczęściej spotykanymi gatunkami obcymi występującymi w drzewostanach na terenie gminy są: robinia akacjowa, dąb czerwony oraz daglezia. Ponadto występują m.in.: kasztanowiec, sosna czarna, sosna banksa, sosna smołowa, sosna wejmutka, orzech czarny i żywotnik zachodni. Najczęstszymi gatunkami obcego pochodzenia występującymi w podszytach na terenie nadleśnictwa są robinia akacjowa oraz czeremcha amerykańska. W ostatnim 10 – leciu wprowadzono na uprawy dużą ilość dębu czerwonego w formie domieszki biocenotycznej.

Ekosystem roślinny uzupełniają parki podworskie w miejscowości Kalsk, Okunin, Buków, Mozów, Kije, Pomorsko, Łęgowo, Klępsk oraz parki miejskie w Sulechowie. W krajobrazie, spore znaczenie odgrywają przydrożne ciągi zieleni liściastej w formie alei.

Dla prawidłowego, funkcjonowania systemu ekologicznego, ważną rolę odgrywają tereny zieleni łąkowej oraz łąki i pastwiska.

Na terenie gminy znajduje się bardzo dużo pomników przyrody w tym 67 drzew.

Do ciekawszych należą:

- Głaz narzutowy na skwerze przy ul. Wojska Polskiego i Zielonej w Sulechowie. Granit różowy średnioziarnisty, masywny.
- Eratyk Łęgowski - gnejs gruboziarnisty szary z różowymi plamami. Znajduje się w lesie niedaleko wsi Łęgowo.
- "Sosna Waligóra" - sosna zwyczajna o obwodzie 620 cm, wysokości 17 m i wieku ok. 120 lat. Rośnie przy drodze krajowej nr 32 Sulechów - Wolsztyn.
- Dąb szypułkowy w Leśnej Górze - obwód 690 cm, wysokość 22 m.
- Dąb szypułkowy "Łęgowiak" - obwód 720 cm, wysokość 20 m. Rośnie w Łęgowie.
- Topola czarna w Brodach - obwód 515 cm, wysokość ok. 30 m, wiek ok. 150 lat.

Pełny wykaz pomników przyrody (drzew) zawiera aneks dołączony do studium na końcu części opisowej.

Fauna

Do specyficznych elementów przyrody gminy odróżniających ją od innych gmin należą:

- różnorodność środowiska przyrodniczego od dużych siedlisk podmokłych, po wielkie siedliska suche, co powoduje występowanie różnych gatunków zwierząt, ptaków, owadów itd.;
- dolina Odry stanowi obszar użytków z bardzo indywidualną fauną.

Na skraju doliny Odry gniazduje wiele interesujących ptaków drapieżnych. Należą do nich przede wszystkim myszołowy, jastrzębie, kanie czarne i rude. Dolina to obszar występowania wielu rzadkich gatunków zwierząt. Spotkać tu można wydrę, żmiję zygzakowatą, żółwia błotnego, coraz częściej bobra. To środowisko licznej ilości owadów. W wodach rzeki Odry i stawów występuje leszcz, płoć, kleń, ukleja, szczupak, boleń, miętus.

Ssaki na terenie gminy reprezentowane są między innymi przez sarny, jelenie, daniela, zające, borsuki, jenoty, dziki, jeże, krety, ryjówki, lisy, kuny, wiewiórki, myszy i norniki.

Płazy i gady to głównie jaszczurki, zaskrońce, ropuchy, grzebiuszki i traszki.

Ptaki to dzięcioły, dzikie kaczki, nurogęsi, czajki, ptaki drapieżne, bociany, kruki, słowiki, żurawie, bąki, jastrzębie, puszczyki, pliszki, sójki.

Warunki budowlane

Na obszarze gminy, występuje duże zróżnicowanie warunków budowlanych. Zdecydowanie niekorzystne warunki budowlane dla posadowienia obiektów kubaturowych występują na terenie zalewowym rzeki Odry, z uwagi na płytko występującą wodę gruntową, oraz specyficzne gleby. Ograniczone warunki do zabudowy mają obszary na terasie naddennej rzeki, gdzie można wyodrębnić lokalne obszary, nadające się do zabudowy, oraz w sąsiedztwie cieków wodnych w rejonie wsi Brody, Pomorsko, Leśna Góra. Na terenach równiny i

wysoczyzny są dobre i bardzo dobre warunki dla lokalizacji zabudowy, za wyjątkiem obszarów w pobliżu cieków wodnych i miejsc bezodpływowych w rejonie wsi Głogusz, Szabliska, Klępsk, Okunin i miasto Sulechów.

2.5 UWARUNKOWANIA ZWIĄZANE Z INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ I KOMUNIKACJĄ

Infrastruktura techniczna

Cechą warunkującą rozwój gminy i miasta w dużej mierze jest „kondycja” poszczególnych systemów inżynierskich.

Zaopatrzenie w wodę

Miasto Sulechów zaopatrywane jest w wodę z wodociągu komunalnego, który swym zasięgiem obejmuje całą zabudowę miasta a ponadto wsi Krężoły, Obłotne, Kruszynę, Nowy Świat, Brzezie k. Sulechowa. Wodociąg wykonany jest w systemie pierścieniowo-rozgałęźnym, sieci magistralne tworzą rurociągi o średnicy 200,0-350,0mm. Ujęcie wody wraz ze stacją uzdatniania zlokalizowane jest w północno-wschodniej części miasta.

Na terenie gminy istnieje sześć ujęć wiejskich a sieć wodociągową wiejską posiada większość miejscowości w postaci sześciu systemów wodociągowych obejmujących zespoły jednostek osadniczych:

- Okunin, Klępsk, Łęgowo z ujęciem wody na terenie Klępska. Ujęcie wraz ze stacją uzdatniania wody znajduje się w centralnej części wsi,
- Buków, Karczyn z ujęciem wody na terenie wsi Karczyn. Stacja wodociągowa wraz z ujęciem wody zlokalizowana jest w północno-zachodniej części wsi,
- Kalsk z ujęciem wody na terenie wsi w jej północnej części. Woda poddawana jest procesowi uzdatniania,
- Brzezie k. Pomorska, Brody, Pomorsko z ujęciem wody na terenie wsi Brzezie k. Pomorska. Ujęcie znajduje się w północno zachodniej części wsi, woda poddawana jest procesowi uzdatniania i gromadzona w zbiorniku wieżowym,
- Górki Małe, Leśna Góra, Cigacice i Górzykowo z ujęciem wody wraz ze stacją uzdatniania na terenie wsi Górki Małe,
- Głogusz, Kije, Mozów, Brzezie k. Sulechowa, Dębinki z ujęciem wody na terenie osady Folwark-Góry B zlokalizowanym w sąsiedztwie drogi Sulechów-Skąpe. Woda poddawana jest procesowi uzdatniania. Ten system wodociągowy jest powiązany z wodociągiem miasta Sulechów tworząc jeden duży system w oparciu o dwa ujęcia wody.

W miejscowości Przygubiel jest wodociąg należący do nadleśnictwa.

Pozostałe miejscowości (Nowy Klępsk, Laskowo, Boryń, Szabliska) nie posiadają własnych wodociągów, mieszkańcy zaopatrują się w wodę z własnych studni kopanych.

Oprócz wyżej wymienionych ujęć, na terenie gminy znajduje się szereg studni nie powiązanych ze zorganizowanym systemem ujmowania i dostarczania wody. Studnie te mogą służyć jako ujęcia rezerwowe, w razie awarii wodociągów.

Na terenie gminy Sulechów istnieje ogółem 99 ujęć wód podziemnych. W ramach modernizacji systemów zaopatrzenia w wodę planuje się łączenie systemów wodociągowych i stopniowe przekształcanie sieci rozgałęźnych w pierścieniowe lub mieszane.

Gospodarka ściekami

Na terenie miasta gospodarka ściekami jest w dużym stopniu uporządkowana. Cały teren miasta obejmuje grawitacyjno-tłoczny system odprowadzania ścieków poprzez szereg przepompowni ścieków do oczyszczalni zlokalizowanej na południowy- zachód od miasta w obrębie wsi Nowy Świat. Jest to oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna, posiadająca duże rezerwy jeżeli chodzi o przyjęcie i oczyszczanie ścieków. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych, poprzez rów melioracyjny, a następnie ciek Sulechówka, jest rzeka Odra.

Sieć kanalizacyjna na terenie miasta jest mocno zróżnicowana, dominuje system ogólnospławny uzupełniony o sieć sanitarną i deszczową.

Na terenie gminy Sulechów została wybudowana i przekazana do użytkowania kanalizacja bytowo-gospodarcza w miejscowościach: Kruszyna, Krężoły, Buków, Kalsk, Brzezcie k. Sulechowa, Obłotne. W części została zrealizowana sieć kanalizacji bytowo-gospodarczej obejmująca miejscowości: Cigacice, Górki Małe, Górzykowo, Nowy Świat oraz Klępsk. Do wykonania pozostało tylko kilka odgałęzień sieci, gdzie wskaźnik skanalizowania był zbyt mały.

Stopień skanalizowania poszczególnych miejscowości gminy jest następujący: Cigacice, Górki Małe, Kruszyna, Obłotne, Krężoły, Kalsk, Sulechów - 81-100%, Górzykowo, Brzezcie k. Sulechowa - 51-80%.

Nie są skanalizowane, bądź są skanalizowane tylko w minimalnym stopniu następujące miejscowości gminy Sulechów: Brody, Pomorsko, Kije, Mozów, Brzezcie k. Pomorska, Leśna Góra, Łęgowo, Karczyn i Okunin.

We wszystkich nieskanalizowanych miejscowościach gminy ścieki gromadzone są w bezodpływowych zbiornikach, a następnie wywożone na oczyszczalnię miejską.

W części gminy nie zakłada się całkowitego skanalizowania wsi tylko dofinansowywanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków z odprowadzeniem wód oczyszczonych:

- do cieków i kanałów po uzyskaniu pozwolenia wodno-prawnego na odprowadzenie wód oczyszczonych,
- do gruntu poprzez drenaż rozsączający, studnie chłonne, złoża biologiczne lub filtry piaskowe itd.

Na terenie miejscowości Cigacice znajdują się zakładowe oczyszczalnie ścieków wraz z lokalnymi sieciami ogólnospławnymi ale ich stan techniczny nie pozwala na dalszą eksploatację.

Zaopatrzenie w gaz

Miasto Sulechów posiada sieć gazową zasilaną gazem ziemnym.

Na terenie gminy Sulechów funkcjonują dwa systemy zaopatrzenia odbiorców w gaz ziemny:

- system gazu ziemnego zaazotowanego, eksploatowany przez PSG sp. z o.o. Oddział we Wrocławiu, który zaopatruje w gaz 5 miejscowości: miasto Sulechów oraz Brzezcie k. Sulechowa, Krężoły, Kruszyna i Obłotne.
- system gazu ziemnego wysokometanowego, eksploatowany przez EWE energia sp. z o.o., który rozprowadza gaz na terenie 6 miejscowości: Górki Małe, Cigacice, Nowy Świat, Brzezcie, k. Sulechowa i Kalsk oraz miasto Sulechów.

Przez teren gminy Sulechów przebiegają następujące gazociągi wysokiego ciśnienia eksploatowane przez ww. operatorów:

- gazociąg przesyłowy w/c relacji Nowe Tłoki- Sulechów (zm. średnicy – Sulechów) o średnicy nominalnej DN 80 i ciśnieniu nominalnym PN 6,3 MPa,
- gazociąg przesyłowy w/c relacji Nowe Tłoki- Sulechów (odg. Świebodzin-zm. średnicy) o średnicy nominalnej DN 150 i ciśnieniu nominalnym PN 6,3 MPa,
- gazociąg przesyłowy w/c relacji Nowe Tłoki- Sulechów (odg. Świebodzin-odg. Skape) o średnicy nominalnej DN 150 i ciśnieniu nominalnym PN 6,3 MPa,

Odbiorcy w Sulechowie, Brzezciu k. Sulechowa, Krężołach, Kruszynie i Obłotnym wykorzystują gaz ziemny zaazotowanym, który zasilany jest ze stacji redukcyjno-pomiarowej I-go stopnia zlokalizowanej w Sulechowie.

Odbiorcy z miejscowości Górki Małe, Cigacice, Nowy Świat, Sulechów i Kalsk zaopatrują się w gaz ziemny wysokometanowy za pośrednictwem stacji redukcyjno-pomiarowej I-go stopnia będącej własnością EWE energia zlokalizowanej w Górkach Małych.

PSG Oddział Wrocław eksploatuje gazociągi dystrybucyjne średniego i niskiego ciśnienia z rur stalowych oraz PE (po 1990 r.).

Przedsiębiorstwo EWE energia eksploatuje własne gazociągi dystrybucyjne średniego ciśnienia z rur PE.

W gminie Sulechów gaz ziemny sieciowy (zaazotowany – z PSG oddział Wrocław oraz wysokometanowy – z EWE energia) doprowadzany jest do odbiorców zlokalizowanych w 9 miejscowościach. Miasto Sulechów można uznać za w pełni zgazyfikowane.

Największym odbiorcą gazu jest Rockwool w Cigacicach.

Wyznaczono 50 metrowy pasy jako strefy ochronne wzdłuż sieci gazowych wysokiego ciśnienia.

Zaopatrzenie w ciepło

Gospodarka ciepła miasta oparta jest w większości na lokalnych i indywidualnych kotłowniach. Wykorzystuje się jako paliwo węgiel kamienny, koks, gaz a także olej opałowy. Kotłownie poza nielicznymi wyjątkami nie tworzą zintegrowanego systemu ciepłowniczego.

W części Sulechowa, w rejonach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, funkcjonują dwa lokalne systemy ciepłownicze obsługiwane przez przedsiębiorstwo Energetyka Ciepła Opolszczyzny S.A. (ECO S.A.). Obejmują one rozgałęzione układy sieci ciepłowniczych zasilane z dwóch niezależnych kotłowni:

- „Nadodrzańska” przy ul. Mieszka I;
- „Zacisze” przy ul. Łąkowej.

Przekazywanie ciepła odbiorcom odbywa się za pomocą 75 węzłów ciepłowniczych. 31 węzłów wymiennikowych będących własnością ECO S.A. wyposażonych jest w automatykę pogodową.

Na terenie gminy istnieje 21 kotłowni lokalnych i innych źródeł ciepła eksploatowanych przez właścicieli obiektów. Istotnym elementem systemu ciepłowniczego Sulechowa są m. innymi kotłownia osiedlowa przy ul. Armii Krajowej wraz z zasilanymi przez nie lokalnymi sieciami ciepłowniczymi.

Na obszarze gminy duża kotłownia zakładowa zlokalizowana jest na terenie zakładu Rockwool w Cigacicach. W wielu wsiach, w zakładach produkcyjnych lub usługowych istnieją lokalne kotłownie, z których zasilane były dawniej obiekty zakładowe i przyległe budynki wielorodzinne. Obecnie większość tych kotłowni jest nieczynna.

Budynki indywidualne ogrzewane są głównie poprzez piece węglowe lub przez indywidualne instalacje centralnego ogrzewania o zasięgu ograniczonym do poszczególnych budynków lub obiektów. W budynkach użyteczności publicznej źródłem zasilania w kotłowniach lokalnych w 90% jest gaz, co przyczynia się do sukcesywnej poprawy jakości otaczającego powietrza.

Budynki mieszkalne i produkcyjne na obszarach wiejskich gminy ogrzewane są w większości piecami węglowymi bądź poprzez indywidualne kotłownie zasilające instalacje centralnego ogrzewania w obiektach. Większość ogrzewanych budynków posiada niskie kominy, bez urządzeń oczyszczających spalin. Są one źródłami tzw. emisji niskiej, która na obszarach wiejskich jest często głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w sezonie grzewczym.

Przygotowanie ciepłej wody użytkowej odbywa się przy pomocy różnego rodzaju podgrzewaczy (gazowych, elektrycznych), palenisk piecowych, trzonów kuchennych lub kotłów olejowych.

Gminę Sulechów charakteryzuje stosunkowo niskie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Obecnie miasto i gmina zasilana jest napięciem z Głównego Punktu Zasilania Zasilania 110 / 15 kV zlokalizowanego przy ul. Odrzańskiej, zasilanego przelotowo z ciągu liniowego 110 kV relacji Leśniów Wielki – Wolsztyn. Z rozdzielni GPZ wyprowadzone są napowietrzne i kablowe linie 15 kV zasilające stacje transformatorowe 15/0.4 kV na terenie miasta. Stan techniczny tych sieci jest dobry i zaspakają zapotrzebowanie odbiorców na energię elektryczną. GPZ posiada niewielką rezerwę mocy, pozwalającą na zasilanie nowych odbiorców. Poszczególne wsie na terenie gminy połączone są napowietrznymi liniami SN 15 kV, które zasilają stacje transformatorowe typu wieżowego i słupowego.

Na terenie gminy działalność w zakresie dystrybucji energii elektrycznej prowadzi ENEA Operator Sp. z o. o. oraz PKP Energetyka S.A.

W zachodniej części gminy przebiega linia wysokiego napięcia 110 kV relacji GPZ Leśniów Wielki – GPZ Świebodzin nie powiązana z siecią elektroenergetyczną gminy Sulechów.

Energia odnawialna

Potencjalne możliwości pozyskania na terenie gminy energii cieplnej z różnych rodzajów biomasy przedstawiają się następująco:

- grunty leśne są źródłem drewna i odpadów drzewnych, które pozyskane z terenu lasów mogą stanowić źródło surowca drzewnego jako biomasy dla przemysłu, a także w dużej części jako drewno opałowe dla gospodarstw domowych;
- zastosowanie w energetyce odnawialnej może mieć również słoma jako biomasa.

Na terenie gminy biomasa wykorzystywana jest obecnie między innymi w następujących obiektach:

- biogazownia w Kalsku o mocy cieplnej 1,14 MW i mocy elektrycznej 1,06 MW;
- biogazownia w Klępsku o mocy elektrycznej 1,4 MW i mocy cieplnej 1 MW.

W pozostałym zakresie biomasa wykorzystywana jest głównie w budownictwie jednorodzinnym, jako paliwo do ogrzewania budynków. W wielu przypadkach biomasa drzewna stanowi również paliwo dodatkowe, spalane w kotłach węglowych.

Ponadto energia odnawialna jest pozyskiwana i wykorzystywana w:

- w zespole basenowym w obrębie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sulechowie - pompy ciepła oraz instalacje solarne;
- w gminie Sulechów - instalacje fotowoltaiczne do produkcji energii zasilającej lampy uliczne.

Na terenie czynione są też starania uruchomienia dużych instalacji OZE:

- budowa elektrowni fotowoltaicznej w miejscowości Buków;
- budowa elektrowni fotowoltaicznej w miejscowości Brody;
- budowa elektrowni fotowoltaicznej w miejscowości Kalsk na terenie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie

Ponadto na terenie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie istnieje Centrum Energii Odnawialnej. Jest to obiekt, w którym wszystkie źródła energii odnawialnej zostały połączone w jeden spójny system.

Telekomunikacja

Miasto i gmina dysponuje w pełni zmodernizowanymi systemami łączności telefonicznej.

Przez teren gminy przebiegają dwa światłowody: Zielona Góra - Cigacice-Sulechów, Krosno Odrzańskie – Sulechów.

Infrastrukturę telekomunikacyjną gminy tworzą:

- sieci telefonii stacjonarnej (liniowej);
- sieci telefonii komórkowej;
- sieci przekazu telewizyjnego (stacje przekaźnikowe, telewizja kablowa, telewizja satelitarna);
- sieci przekazu radiowego (radiowa dostępność programowa);
- sieci światłowodowe (dostępność telefoniczna i internetowa).

Infrastruktura telekomunikacyjna rozwija się na terenie na zasadach komercyjnych. Usługi telekomunikacyjne oferują operatorzy komercyjni, którzy podejmują odpowiednie inwestycje w zależności od zainteresowania mieszkańców zakupem oferowanych usług. Rozwój nowych usług telekomunikacyjnych nie zależy bezpośrednio od władz gminnych. Mogą jedynie wspierać przedsięwzięcia komercyjne w tym zakresie lub inicjować odpowiednie programy lub projekty służące rozwojowi nowoczesnej telekomunikacji dostępnej dla wszystkich mieszkańców gminy. Podejmują odpowiednie decyzje okołoinwestycyjne, tak jak w przypadku innych inwestycji.

Dostępność mieszkańców do usług telekomunikacyjnych jest obecnie zróżnicowana. Lepsza jest na terenach miejskich a gorsza na terenach wiejskich.

Dostępność ta stale poprawia się i można stwierdzić, że obszary całkowitej marginalizacji telekomunikacyjnej mieszkańców na terenie gminy praktycznie nie istnieją.

Rynek usług telekomunikacyjnych jest bardzo konkurencyjny. Na tym samym terenie działa zwykle kilku operatorów przez co usługi stają się ekonomicznie i funkcjonalnie bardziej dostępne. W chwili obecnej najbardziej rozwija się telefonia komórkowa i mobilna teleinformatyka radiowa. Ważne znaczenie ma też utrzymanie dostępności radiowo-telewizyjnej dla mieszkańców.

Istotną rolę odgrywa telewizja satelitarna, stanowiąca uzupełnienie dla telewizji cyfrowej i kablowej dystrybucji sygnału do odbiorców.

Dobry dostęp do internetu bezprzewodowego posiadają prawie wszystkie miejscowości. Zdarzają się tzw. białe plamy, które kwalifikują się do objęcia wsparciem w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Sulechów gospodarka odpadami jest całkowicie uregulowana. Odpady komunalne z terenu miasta i gminy są gromadzone na:

- komercyjnym składowisku odpadów zlokalizowanym w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków w Nowym Świecie, wyposażonym w sortownię odpadów oraz kompostownię odpadów komunalnych biodegradowalnych,
- na składowisku odpadów w Raculi k/Zielonej Góry.

Wszystkie działające w przeszłości wysypiska śmieci w rejonie wsi: Klępsk, Górzycowo, Okunin, Leśna Góra, Głogusz, Buków, Karczyn, Pomorsko, Kalsk, Obłotne, zostały zamknięte. W rejonie wsi Górki Małe znajduje się składowisko odpadów przemysłowych stanowiące instalację wewnętrzną zakładu produkującego wełnę mineralną.

Na terenie gminy funkcjonują nielegalne (tzw. dzikie) wysypiska odpadów, które są usuwane przez gminę np. w ramach prac interwencyjnych.

Od kilku lat prowadzona jest w gminie selektywna zbiórka odpadów komunalnych, a oznakowane kontenery ustawione są w miejscach publicznych. W mieście w sposób selektywny zbierane są: papier, tworzywa sztuczne, szkło i odpady biodegradowalne. Poprzez PSZOK zbierane są również odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony, baterie oraz akumulatory. Udział odpadów selektywnie zebranych w stosunku do ogółu odpadów szacuje się na ok. 40%.

Cmentarze

Na terenie gminy czynne są cmentarze w miejscowościach: Brody, Buków, Cigacice, Kalsk, Kije, Klępsk, Łęgowo, Mozów, Pomorsko, Sulechów. Wszystkie zlokalizowane są w pobliżu zespołów zabudowy mieszkaniowej co w większym lub mniejszym stopniu ogranicza sposób zagospodarowania terenów w ich otoczeniu.

Układ komunikacyjny

System komunikacyjny tworzy sieć kołowa, kolejowa, piesza, rowerowa i wodna.

Komunikacja kołowa

Sieć dróg kołowych na terenie gminy jest stosunkowo dobrze rozwinięta. Ich podział ze względu na klasy przedstawia się następująco:

- drogi krajowe
- drogi wojewódzkie
- drogi powiatowe
- drogi gminne

Przez gminę przebiegają dwie drogi o znaczeniu krajowym:

- nr S3 Świnoujście – Sulechów – Jakuszyce,
- nr 32 Granica państwa – Gubinek – Połupin – Zielona Góra - Sulechów – Wolsztyn - Sędziszew

Sieć dróg wojewódzkich tworzą drogi:

- nr 277 Sulechów – Skąpe przez Kije,
- nr 278 Krosno Odrzańskie–Szklarka Radnicka– Nietków – Brody – Pomorsko – Mozów - Sulechów - Kruszyna - Wschowa
- nr 280 Zielona Góra – Płoty - Czerwieńsk – Brody,
- nr 281 Zielona Góra – Wysokie - Pomorsko

Największe uciążliwości dla mieszkańców gminy Sulechów występują na odcinku drogi wojewódzkiej nr 278: Brody-Pomorsko-Mozów- Sulechów-Kruszyna. Trasa tej drogi prowadzi przez wsie i miasto Sulechów, co jest przyczyną uciążliwości i zagrożenia dla mieszkańców. Jest też zagrożeniem dla nawierzchni dróg miejskich w Sulechowie.

Bardzo dużym utrudnieniem dla mieszkańców zachodniej części gminy jest brak mostów na Odrze w ciągach dróg wojewódzkich nr 280 i 281.

Wszystkie drogi wojewódzkie na obszarze funkcjonalnym posiadają nawierzchnie utwardzone, ale w wielu miejscach są nierówne i nie odpowiadają podstawowym standardom jakie powinny spełniać tego rodzaju drogi. Nie wszystkie na całej długości mają szerokość pozwalającą na swobodny ruch dwukierunkowy wielośladowych pojazdów samochodowych. Dotyczy to przede wszystkim drogi nr 278 na odcinku przebiegającym przez północną (prawobrzeżną) część gmin Czerwieńsk i Sulechów.

Drogi zaliczane do kategorii dróg powiatowych to:

- 1174F Mozów – Szabliska – Brzezie – Bródki,
- 1187F Sulechów – Cigacice – Zawada – Zielona Góra,
- 1195F Kolesin - Karczyn
- 1198F Laskowo –Rakowiec - Górki Małe – Cigacice – Radowice – Podlegórz - Trzebiechów,
- 1201F Sulechów – Buków – Smardzewo,
- 1202F Buków - Raków – Jezioro - Wityń,
- 1203F Buków – Łęgowo – Klepsk,
- 1204F Krężoły –Łęgowo - Karczyn – Smardzewo,
- 1205F Pomorsko – Brzezie – Pałk – Niekarzyn – Kępsko,
- 1206F Łochowo – Kije – Gradowo - Przetoczna,

Duże uciążliwości w ruchu dwukierunkowym dla mieszkańców gminy Sulechów i innych użytkowników występują na odcinku drogi powiatowej nr 1201F od miejscowości Krężoły do Bukowa. W bardzo złym stanie jest też droga 1208F na odcinku Buków-Kalsk.

Drugi most na Odrze w Cigacicach, usytuowany jest w ciągu drogi powiatowej 1187F, która jest alternatywnym połączeniem Sulechowa z Zieloną Górą.

Most ten mocno odbiega od obecnie obowiązujących standardów, nie spełnia norm technicznych dla dróg szybkiego ruchu, a w zakresie obciążenia spełnia tylko klasę C. Jest zbyt wąski dla ruchu dwukierunkowego i nie ma pasów awaryjnych. Wiele dróg powiatowych na terenie obszaru funkcjonalnego nie ma nawierzchni utwardzonych i nie spełnia podstawowych funkcji komunikacyjnych jakie powinny pełnić drogi powiatowe.

Największy ruch kołowy występuje na drodze Sulechów – Cigacice – Zawada. Sieć kołową uzupełniają 64 drogi gminne na terenie miasta Sulechowa, są to ulice: Andrzeja Radka, Bankowa, Brama Piastowska, Brzozowa, C. Baryki, Dąbrowskiego, F. Chopina, Gajowa, Gdańska, Handlowa, Kamienna, Kasztanowa, Kolejowa, M. Konopnickiej, Kopernika, Krańcowa, Koszarowa, Krośnieńska, Krzywa, K. Cedry, Licealna, Lipowa, Leśna, Łączna, Łukasiewicza, Magazynowa, Narutowicza, Nowy Rynek, Ogrodowa, Okrężna Olbromskiego Mieszka I, Chrobrego, Plac Kościelny, Plac Powstańców Wielkopolskich, Plac Ratuszowy, Popioły, B. Prusa, Przyłączna, Pułaskiego, Sikorskiego, Skłodowskiej, Słoneczna, Szklane Domy, Środkowa, Walki Młodych, Warszawska, Wojska Polskiego, Wschodnia, Wspólna Witosa, Wąska Zbożowa, Zwycięstwa, Zielona Żeromskiego, Odrzańska, Dr. Judyma, Siłaczki, Urody Życia, Przedwiośnie, Syzyfowa, Ks. Odrowąża, Jodłowa.

Aż 37 tras to drogi gminne na terenie gminy Sulechów w przeważających przypadkach bez jezdni utwardzonych. Stan techniczny dróg gminnych nie jest w pełni zadowalający a wiele z nich ma nierówną nawierzchnię, są zbyt wąskie i nie mają dobrze umocnionej pobocza. Infrastruktura drogowa,

szczególnie w miejscowościach gminnych jest niewystarczająca dla bezpieczeństwa ruchu drogowego i komfortu jazdy.

Komunikacja kolejowa

Komunikacja ta aktualnie nie odgrywa tej roli co dawniej. Przez obszar gminy przebiegają trzy bardzo ważne linie kolejowe oraz boczni- ca w Cigacicach. Na wszystkich liniach prowadzone są przewozy towarowe. Pociągi pospieszne kursują aktualnie tylko na trasie Zbąszynek-Zielona Góra (linia nr 436), która ma znaczenie państwowe i jest zelektryfikowana. Czynna jest linia Sulechów – port Cigacice. Na obszarze gminy czynny jest dworzec kolejowy o ograniczonym zakresie obsługi podróżnych w Sulechowie. Budynek dworcowy jest w coraz gorszym stanie. Stan techniczny peronów pasażerskich na dworcu w Sulechowie jest dość dobry. Czynna jest też stacja kolejowa w Łęgowie. Przystanki w Okuninie, Kijach, Cigacicach zostały przystosowane na cele mieszkaniowe.

Komunikacja wodna

Przez teren gminy przepływa rzeka Odra zakwalifikowana na tym odcinku do drogi wodnej II klasy. Przez fakt powiązania z międzynarodowym i krajowym systemem dróg wodnych (połączenie z Berlinem, a dalej z rzekami zachodniej Europy), stanowi potencjalnie atrakcyjną ofertę transportową. W Cigacicach znajduje się port towarowy o największym rocznym przeładunku w województwie lubuskim. Jest tam także przystań wodna dla statków pasażerskich i jednostek sportowych. (nabrzeże dla statków o szerokości 5,5m i długości 102m, wyposażone w dalby cumownicze, drabinki i pachołki, droga dojazdowa, ciąg pieszo-rowerowy o szerokości 3m i długości 460,0m., kontenerowy budynek sanitarny wraz z podjazdem dla osób niepełnosprawnych), Zakończono też rozbudowę przystani turystycznej na rzece Odrze (pomosty dla małych jednostek wodnych- łódzie, żaglówki, kajaki).

Rzeka stanowi częściowo barierę przestrzenną.

Powiązanie obszarów położonych po jej obu brzegach zapewniają dwa mosty kołowe w Cigacicach, przeprawy promowe w Brodach i Pomorsku oraz most kolejowy koło Pomorska.

Komunikacja lotnicza

Na Obrzeżu Sulechowa wytyczony jest obszar pełniący funkcję polowego lądu wiska helikopterów sanitarnych. Teren pozbawiony jest infrastruktury technicznej.

Komunikacja piesza

Wytyczone i oznakowane są następujące leśne ścieżki dydaktyczne:

- „Do Waligóry” o długości 3,4 km.;
- „Nad Jabłonną” o długości 8,0 km.;
- „Przez Rezerwat Radowice” o długości 4,0 km.;
- „Kłępski Las” o długości ~ 5,0 km.

Na terenie gminy wytyczone są piesze szlaki turystyczne relacji:

- Sulechów – Krężoły – Kłępsk - Kolesin – Babimost /szlak Mistrza Ołtarza z Gościszowic o długości 20 km/;
- Sulechów – Kruszyna – rezerwat „Radowice” – Obłotne – Kłępsk – Nowy Kłępsk – Karczyn – Buków – Łęgowo – Sulechów /szlak pomników przyrody o długości 42 km/;
- Sulechów – Brzezcie – Kalsk – Łochowo – Głogusz – Głoguszyn – Kije – Mozów – Nowy Świat –Cigacice – Górki Małe – Rakowiec – Laskowo – Pomorsko /historyczny szlak bitewny o długości 40 km/;
- Kalsk – Niekarzyn – Głogusz – Pałk /szlak łącznikowy/,
- rezerwat „Radowice” – Podlegórz /szlak łącznikowy/,
- Pomorsko – Brody – kanał Ołobok /szlak łącznikowy/,
- Mozów – Sulechów – Kruszyna – Obłotne – sosna „Waligóra” /szlak łącznikowy/.

Szlaki są malownicze, przebiegają po zróżnicowanym krajobrazowo terenie, są godne polecenia turystom

**Komunikacja
rowerowa**

Na terenie gminy przystosowane są trasy do jazdy rowerem relacji:

- Zielona Góra – Pomorsko – Brzezie k/Pomorska –Pałck,
- Sulechów – Krężoły – Klępsk – jezioro Wojnowskie,
- Sulechów – Krężoły – „Brzozowa Górka” – Smolno Małe,
- Sulechów – Boryń – Pomorsko – Laskowo.

**Komunikacja
konna**

Na terenie gminy brak jest wytyczonych ścieżek konnych.

2.6 UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Rys historyczny

Historia ziemi sulechowskiej sięga IV wieku n.e., natomiast początki samego Sulechowa czasów panowania pierwszych Piastów. W X wieku ziemia sulechowska weszła w skład państwa Mieszka I, a około 1138 roku została włączona do Dzielnicy Śląskiej, przeżywając w granicach Księstwa Głogowskiego znaczny rozkwit. U schyłku XIII w. ziemia sulechowska była częścią lenna korony czeskiej. W 1482 r. Sulechów przeszedł pod panowanie brandenburskie. Doskonała lokalizacja miasta na przecięciu ważnych szlaków handlowych sprawiła, że z przygodowej osady rolniczo-targowej miasto zaczęło się przeobrażać w ośrodek o znaczeniu regionalnym.

Podstawę rozwoju gospodarczego Sulechowa w średniowieczu i później stanowiły rzemiosło i handel. Trwałe podstawy ekonomiczne dało miastu tkactwo, przeniesione w jego mury przez osadników flamandzkich i frańkońskich, które stało się z czasem wiodącą dziedziną produkcji. Stosunkowo duży wzrost liczby tkaczy nastąpił w XV i XVI w. Wkrótce pojawili się także farbiarze. Pomyślny dla rozwoju Sulechowa wiek XVI stanowił okres względnego dobrobytu. Ważnym czynnikiem sprawczym rozwoju miasta w tym okresie był napływ ludności z terenu Prus powodujący podwojenie liczby mieszkańców z 2.000 w XV wieku do 4.000 w XVI wieku. Głównymi źródłami bogacenia się sulechowskich mieszczan były wówczas warsztaty rzemieślnicze, browary, młyny, wiatraki i winnice. Surowca dla coraz lepiej rozwijającego się browarnictwa (jęczmień i chmiel) dostarczało rolnicze zaplecze.

Pod koniec XVII w. Sulechów stał się jednym z ośrodków koncentracji wojsk. Obecność 600- osobowego garnizonu wywarła znaczący wpływ na charakter miasta. Sulechów zyskał na sławie w czasach oświecenia, kiedy w 1766 r. stał się siedzibą Królewskiego Pedagogium. Gospodarczy postęp, jaki miał miejsce w Europie w XVIII i XIX wieku spowodował dynamiczny rozwój nowych form organizacji produkcji w postaci licznych manufaktur sukienniczych i wełnianych.

W parze z rozwojem gospodarczym szły zmiany w sferze kulturowej i duchowej. W latach dwudziestych XVI wieku powstały pierwsze gminy ewangelickie, a w roku 1683 pierwsza gmina kalwińska. Niestety, nie ominęły miasta klęski żywiołowe, jak choćby wielkie pożary w roku 1557 i 1687. Na drugą połowę XIX wieku przypadł dalszy rozwój miasta. Powstały nowe zakłady mechaniczne i elektromechaniczne a liczba mieszkańców wzrosła do 8.000.

W 1872 roku otwarto pierwsze połączenie kolejowe relacji Gubin-Sulechów-Poznań, a w roku 1898 port rzeczny na Odrze w Cigacicach. Gospodarczą pozycję miasta ugruntowało powołanie w 1817 roku w Sulechowie siedziby władz rozległego powiatu sulechowsko-świebodzińskiego.

Na początku XX w. miasto przeżywało w swych wielowiekowych dziejach najbardziej szczęśliwy okres nazywany przez lokalnych kronikarzy mianem "złotego wieku". W latach 1900-1915 wykonano szeroki zakres prac wodociagowo-kanalizacyjnych, co podniosło funkcjonalność miasta i standard życia jego mieszkańców. Poszerzone ulice dostały brukową nawierzchnię. W tym czasie powstały ciekawe budowle architektoniczne, a wśród nich: hala sportowa, strzelnica bractwa kurkowego, hala targowa, gmach starostwa, ulice

willowe. W Cigacicach zbudowano na Odrze miejską elektrownię. W mieście pojawiły się pierwsze fabryki przemysłu metalowego i elektronicznego. Uprzemysłowienie podniosło rolę miasta do niewielkiego, ale żywego ośrodka produkcyjnego. Stanowiąc siedzibę władz powiatowych, garnizonu i wielu znakomitych szkół, Sulechów nazywany był wówczas miastem urzędników, uczniów i żołnierzy.

Okres międzywojenny nie był już taki pomyślny dla miasta i okolicy. Do stagnacji przyczyniła się zmiana granic po I wojnie światowej, w wyniku czego Sulechów znalazł się na rubieżach niemieckiego wschodu.

Okres po 1945 roku to czas odbudowy miasta, tworzenia administracji, przemysłu i szkolnictwa. Wielowiekowe tradycje sukiennicze podtrzymywane były w dużych zakładach dziewiarskich, powstałych po 1945 roku. Do roku 1975 Sulechów był siedzibą powiatu sulechowskiego, natomiast po jego likwidacji do chwili obecnej stanowi administracyjne centrum i siedzibę Gminy Sulechów.

Zasoby środowiska kulturowego

Zakres rozpoznania zasobów dokonano, pod względem ilościowym i jakościowym, ze świadomym uproszczeniem tematyki.

Założono, że dogłębna ocena, może być jedynie przeprowadzona w ramach specjalistycznych studiów historyczno - urbanistycznych i wytycznych konserwatorskich.

Dokonując, ocenę zasobów i ich walorów, określono uwarunkowania, stosując następujące kryteria:

- ochrony prawnej zasobów objętych rejestrem zabytków o wybitnych i dużych wartościach;
- ochrony zasobów objętych ewidencją zabytków;
- nie objętych ochroną prawną a wymagających ochrony; z uwagi na ich istotne wartości dla dziedzictwa kulturowego;
- innych, posiadających znaczenie dla tożsamości kulturowej gminy;
- atrakcyjność krajobrazu gminy.

Wyodrębniono zabytkowe elementy i układy, świadczące o tożsamości gminy i miasta takie jak:

- założenia urbanistyczne i ruralistyczne;
- obiekty i urządzenia fortyfikacyjne;
- obiekty i założenia sakralne;
- obiekty i założenia rezydencjonalne;
- założenia folwarczne;
- zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo - usługowa,
- obiekty użyteczności publicznej;
- obiekty i urządzenia techniczne i przemysłowe;
- cmentarze;
- zieleń urządzona;
- miejsca pamięci narodowej;
- zabytki archeologiczne.

Obiekty wpisane

Na terenie miasta i gminy, prawną ochroną poprzez wpisanie do rejestru zabytków objęto następujące obiekty i założenia:

- Buków	- zespół pałacowy, park przy pałacu, zespół folwarczny, pałac, lamus(ruina), owczarnia, obora, stajnia ze spichlerzem;
- Kalsk	- Pałac (obiekty rezydencjonalne rodziny von Sydow), kościół filialny p. w. Stanisława Biskupa;
- Klępsk	- kościół filialny pw. Najświętszej Marii Panny, renesansowy perła XIV-wiecznej architektury sakralnej z drewnianą chrzcielnicą z 1581 r., cmentarz ewangelicki wraz z kaplicą grobową kamiennym murem i starodrzewiem, park krajobrazowy, stodoły I,II,III, czworak, magazyn d. spichlerz;

- Kruszyna	- dworek – zarządcówka;
- Łęgowo	- pałac, dom (oficyna), stodoła i dom, obora 2x, magazyn d. stajnia, domy 4x stodoła, spichlerz, lamus;
- Okunin	- Dwór;
- Pomorsko	- zespół pałacowo – parkowy;
- Sulechów	- aleja lipowa przy drodze w kierunku Poznania, aleja lipowo – klonowo- kasztanowcowa przy drodze Sulechów -Skąpe, układ urbanistyczny miasta Sulechów w murach miejskich wraz z otoczeniem, mury miejskie, Brama Krośnieńska , wodociągowa wieża ciśnień(przy ul. 31 stycznia), park w zespole szkolno parkowym tzw. dawne królewskie pedagogium, kościół parafialny Podwyższenia Krzyża Św., plebania, Ratusz, zbór ariański, zamek, pałac w Kruszynie przy ul. Armii Krajowej nr 46, 48, 51, 75, przedszkole przy Al. Niepodległości nr 10, domy przy ulicach:
31 Stycznia nr 6, 21, 24, 27, 31, 35, 39; Al. Niepodległości nr 9, 11, 15, 16, 25, 28, 29, 30, 35, 42, 43; Armii Krajowej nr 1, 1a, 7, 21, 22 /23, 25/26, 46 (dom w zespole szkolno – parkowym), 47(budynek w zespole szkolno – parkowym), 48 (alumnat w zespole szkolno – parkowym), 50 (szkoła podstawowa nr 4), 51 (szkoła w zespole szkolno – parkowym), 56 Zakład Opiekuńczy dla Dzieci Opuszczonych), 57, 59, 61, 62, 67, 74, 75, Handlowej nr 5; Jana Pawła II nr 2, 3, 11, 14, 16/17, 24, 25, 27; Łukaszewicza nr 12, 13, 14; Odrzańskiej nr 4; Okrężnej nr 13, 14; Placu Ratuszowym nr 6, 7; Sikorskiego nr 5, 10, 20/21, 20, 22, 25; Szkolnej nr 5. Al. Wielkopolska 4, Zwycięstwa nr 15, 21, 21a, 25, Żeromskiego nr 12, 28, 33, 34, 35, 38, Żwirki i Wigury nr 7, 8, 10

Pełny wykaz obiektów i założeń wpisanych do rejestru zabytków zawiera aneks dołączony do studium na końcu części opisowej.

Obiekty objęte ewidencją

Ewidencją objęte są w poszczególnych miejscowościach między innymi następujące obiekty i założenia:

Brody	- układ ruralistyczny (historyczny układ wsi), kościół filialny pw. Niepokalanego Poczęcia NMP wraz z historycznym otoczeniem, cmentarz wiejski, domy 76 szt., obora;
Brzezie k. Pomorska	- 7 domów;
Brzezie k. Sulechowa	- aleja przy ul. Słowackiego i Lema, wiatrak poltrak, domy 7 szt.,
Buków	- aleja (droga Buków – Smardzewo), kościół parafialny pw. Józefa oblubieńca wraz z historycznym otoczeniem, cmentarze, zespoły folwarczne „A” i „C”, pałac (obecna Szkoła Podstawowa), lamus, owczarnia , obory, spichlerz 24 domy mieszkalne;
Cigacice	- układ ruralistyczny (historyczny układ wsi), kościół parafialny pw. Michała Archanioła wraz z historycznym otoczeniem, plebania, remiza, cmentarz przykościelny z kaplicą, 90 domów mieszkalnych, 5 budynków gospodarczych, 2 stodoły, kuźnia.

Głogusz	- aleja przy głównej drodze, 3 stodoły, obora, 5 budynków mieszkalno –inwentarskich, 23 domy mieszkalne;
Górki Małe	- 7 domów mieszkalnych;
Górzynkowo	- układ ruralistyczny (historyczny układ wsi), aleja przy drodze Górzynkowo – Nowy Świat, cmentarz, wiadukt kolejowy, ośrodek szkolno – wychowawczy, 9 domów mieszkalnych;
Kalsk	- aleja lipowa na północ od budynku pałacu, kościół filialny p. w. Stanisława Biskupa wraz z historycznym otoczeniem kościoła, kaplica cmentarna, cmentarz rodowy, cmentarz przykościelny, cmentarz komunalny, pałac, 42 domy mieszkalne, 11 obór, 1 stodoła, 5 budynków gospodarczych;
Karczyn	- kapliczka, zespół folwarczny, remiza, 8 domów mieszkalnych;
Kije	- kościół parafialny z historycznym otoczeniem, cmentarz przykościelny, pałac, 59 domów mieszkalnych, dworzec kolejowy, gorzelnia, magazyn, młyn, obora, stodoły, 3 budynki mieszkalno – inwentarskie, dwór, 3 budynki gospodarcze;
Kłępsk	- kościół filialny NMP wraz z historycznym otoczeniem, cmentarz komunalny z kaplicą, folwark pomocniczy, czworak, rządówka, 4 stodoły, obora, owczarnia, magazyn d. spichlerz/, leśniczówka, dom (zajazd), 25 domów mieszkalnych, 8 budynków gospodarczych;
Łęgowo	- aleja przy drodze Łęgowo – Sulechowo, cmentarze, kaplica cmentarna, kościół pw. Stanisława Biskupa wraz z historycznym otoczeniem, dom ogrodnika, dom (oficyna), 2 stodoły, stodoła i dom, lamus, magazyn d. owczarnia , sala wiejska, budynek gospodarczy, 28 domów mieszkalnych;.
Okunin	- cmentarz przykościelny (nieczynny), dwór, obora, 22 domy mieszkalne, dom ogrodnika, remiza, 4 stodoły, 1 budynek gospodarczy, pomnik Ofiar I Wojny Światowej;
Mozów	- układ ruralistyczny (historyczny układ wsi), kościół filialny pw. Św. Józefa wraz z historycznym otoczeniem, cmentarz wiejski, kaplica grobowa, oficyna dworska, wieża remizy strażackiej 23 domy mieszkalne, zajazd, świetlica wiejska, szkoła, budynek gospodarczy i budynek mieszkalno – gospodarczy;
Obłotne	- aleja, spichlerz, 2 domy, budynek inwentarsko – gospodarczy, remiza, 3 budynki gospodarcze;
Nowy Kłępsk	- 5 domów mieszkalnych, 1 stodoła,;
Pomorsko	- układ ruralistyczny (historyczny układ wsi) kościół filialny pw. Św. Wojciecha wraz z historycznym otoczeniem, kaplica cmentarna, cmentarz przykościelny (nieczynny), cmentarz komunalny, zespół pałacowo – parkowy, budynek mieszkalny (oficyna), zarządcówka i budynek gospodarczy, 70 domów mieszkalnych, 2 budynki gospodarcze, szkoła;
Przygubiel	- cmentarz, 1 dom mieszkalny;
Sulechów	- aleja przy drodze Sulechów – Mozów, aleja lipowa przy drodze Sulechów –Pomorsko, aleja przy ul. Koszarowej wiadukt drogowy, wodociągowa wieża ciśnienia – kolejowa, cmentarze, kaplica cmentarna pw. Św. Marcina, park: zamkowy, park w zespole szkolno- parkowym tzw. dawne królewskie pedagogium, park miejski przy ul. Bankowej i park miejski przy ul. Przemysłowej, park, przydworcowy, Gimnazjum im. Jana Pawła II, szkoła przy ul. 1 Maja, , Szkoła Podstawowa nr 1, oficyna, oranżeria, zabudowa

gospodarcza przy plebanii, szkoła przy ul. Licealnej, szkoła żeńska, 2 budynki gospodarcze, dom w zespole szkolno – parkowym, budynek w zespole szkolno – parkowym, alumnat w zespole szkolno – parkowym, szkoła podstawowa nr 4, szkoła w zespole szkolno – parkowym, Zakład Opiekuńczy dla Dzieci Opuszczonych, Dom starców, plebania, zabudowa gospodarcza przy plebanii, szkoła przy ul. Licealnej, Szkoła Żeńska przy u. łącznej kościół filialny pod w. NMP wraz z historycznym otoczeniem, budynek gospodarczy, rzeźnia, zamek, budynek w zespole zamkowym, budynek mieszkalno – gospodarczy.

Pełny wykaz obiektów figurujących w ewidencji konserwatorskiej zawiera aneks dołączony do studium na końcu części opisowej.

Zabytki archeologiczne

Na terenie gminy Sulechów zarejestrowano 163 stanowisk archeologicznych,

Brzezie k.Pomorska	-	5	stanowisk
Buków	-	12	stanowisk
Cigacice	-	1	stanowisko
Głogusz	-	12	stanowisk
Górzynkowo	-	1	stanowisko
Kalsk	-	7	stanowisk
Kije	-	22	stanowisk
Kłępsk	-	10	stanowisk
Krężoły	-	2	stanowiska
Łęgowo	-	6	stanowisk
Okunin	-	8	stanowisk
Mozów	-	23	stanowisk
Pomorsko	-	19	stanowisk
Nowy Świat	-	3	stanowiska
Sulechów	-	32	stanowisk

Pełny wykaz stanowisk archeologicznych zawiera aneks dołączony do studium na końcu części opisowej.

Założenia urbanistyczne

Na terenie gminy występuje bardzo duże zróżnicowanie w rozplanowaniu przestrzennym poszczególnych wsi:

- ulicówka /Krężoły, Kruszyna, Nowy Kłępsk/,
- ulicówka o częściowo zatartym układzie /Okunin /,
- ulicowo - placowy / Obłotne /,
- ulicowo placowy przekształcony w wielodrożnicę / Pomorsko /,
- łańcuchówka / Górki Małe /,
- rzędówka / Przygubiel/,
- owalnica przekształcona w układ wielodrożny / Kije, Kalsk /,
- owalnica o częściowo zatartym układzie / Buków, Kłępsk, Łęgowo, Głoguszyn, Mozów /,
- wielodrożnica / Brody, Cigacice /,
- wielodrożnica przekształcona w ulicówkę / Łochowo /,
- przysiółek przekształcony w ulicówkę / Brzezie k. Pomorska, Karczyn, Szabliska /,
- przysiółek / Leśna Góra, Zagórzyn /,
- osada leśna / Nowy Świat /,
- osada / Głoguszyn /,
- geometrycznie rozwinięty / Sulechów /,

Jedynie, miasto Sulechów i częściowo fragmenty wsi Kruszyna, Krężoły, Obłotne, Brzezie k. Sulechowa posiadają udokumentowaną historię rozwoju urbanistycznego w studium historyczno - urbanistycznym.

Założenia urbanistyczne wsi Buków, Brody, Cigacice, Kalsk, Kije Klępsk, Głogusz, Łęgowo, Mozów, Pomorsko, z racji swojej metryki średniowiecznej i swoich cech wymagają pogłębionego rozpoznania konserwatorskiego.

Zagrożeniem, dla założeń urbanistycznych jest brak zasad w prowadzonej polityce lokalizacyjnej. Wyznacza się siedliska w sposób przypadkowy, bez uwzględnienia warunków konserwatorskich. Wyjątkiem jest miasto Sulechów. W przypadku wsi Brody, Brzezie k. Sulechowa, Kalsk, Klępsk, Mozów i miasto Sulechów założenia przestrzenne zostały częściowo zniszczone przez nowe trasy komunikacyjne.

Obiekty obronne

W Sulechowie zachowały się fragmenty murów obronnych, o wysokości do 3.0 m wzdłuż ulicy Okrężnej oraz częściowo przy ul. Magazynowej, Nowym Rynku i zamku. Zachowała się jedyna brama zwana Piastowską, dawniej Krośnieńska.

Obiekty i założenia sakralne

Obiekty i założenia sakralne reprezentowane są przez:

- kościoły parafialne / Cigacice, Łęgowo, Sulechów x 2/
- kościoły filialne / Brody, Kalsk, Kije, Klępsk, Buków, Mozów, Pomorsko /,
- kościół garnizonowy/ Sulechów /,
- zbór ariański / Sulechów /,
- kaplice / Kalsk, Łęgowo, Karczyn /.

Kościół o najstarszej metryce, to parafialny w Sulechowie z poł. XIII w. w stylu późnogotyckim, filialny w Klępsku z 1421r., filialny w Kalsku z XVI w. i zbór ariański w Sulechowie z 1752 r. w stylu barokowym. Najkrótszą natomiast, historię posiadają kościół parafialny w Sulechowie, wybudowany w roku 1905 r. i parafialny w Łęgowie z 1930 r. Obiekty są w dobrym stanie technicznym za wyjątkiem klasztoru w Sulechowie, są użytkowane.

Obiekty rezydencjonalne

Obiekty rezydencjonalne reprezentowane są przez:

- zamek / Sulechów /,
- pałace / Buków, Kalsk, Kruszyna, Łęgowo, Głogusz, Pomorsko, Sulechów /,
- dworki / Krężoły, Kruszyna, Folwark Góry "B", Okunin /,
- oficyna pałacowa / Pomorsko /,
- oficyna podworska / Mozów /.

Najstarszą metrykę, z zachowanych obiektów posiada zamek w Sulechowie, który powstał na początku XIV w. w miejscu domniemanego grodu. Jego bryła była wielokrotnie przebudowana i ma to miejsce nadal. Odległy okres powstania tj. XVIII w. posiadają pałac i oficyna w Pomorsku, dwór w Okuninie, pałac i dworek w Kruszynie, oficyna podworska w Mozowie. Pozostałe obiekty powstały w XIX w. Ich stan techniczny jest bardzo zróżnicowany i w dużej mierze uzależniony jest od sposobu użytkowania. W dobrym stanie są obiekty, użytkowane jako szkoły oraz jako dom kultury w Sulechowie.

Założenia folwarczne

Na terenie gminy zachowały się następujące założenia folwarczne:

- Buków x3, Brzezie k.Sulechowa, Dębinki, Głogusz, Kalsk, Karczyn, Kije x2, Folwark Góry "B", Klępsk x2, Krężoły, Kruszyna x2, Mozów, Łęgowo, Obłotne, Okunin.

Najstarsze powstały w pierwszej połowie XIX w. /Brzezie k. Sulechowa, Karczyn, Kruszyna, Folwark Góry "B", Mozów/. Pozostałe zbudowano w drugiej połowie XIX w. Wszystkie one, posiadają mury z kamienia i cegły, przykryte są lub były dachami dwuspadowymi z dachówki ceramicznej. Zagrożeniem jest ich zły stan techniczny oraz brak użytkowników. Ich układy historyczne są częściowo zniekształcone, poprzez budowę nowych obiektów o architekturze dysharmonizującej z obiektami posiadającymi wartość historyczną / Buków, Kalsk, Klępsk, Nowy Klępsk, Okunin /.

Zabudowa
mieszkalna

Zachowana historyczna zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo- usługowa występuje w postaci:

- zwartej kalenicowej / Brody, Brzezie k. Pomorska, Cigacice, Głogusz, Kalsk, Kije, Krężoły, Kruszyna, Łochowo, Mozów, Pomorsko /;
- zwartej szczytowej / Klępsk, Obłotne, Przegubiel/;
- zwartej szczytowej i kalenicowej / Sulechów /;
- rozproszonej kalenicowej / Nowy Świat, Brzezie k/Sulechowa, Buków, Łęgowo /;
- rozproszonej kalenicowo szczytowej / Górki Małe, Górzykowo Nowy Klępsk, Leśna Góra, Zagórze Laskowo, Okunin /.

Najstarsze domy posiadają metrykę z:

- XIII w. kilka obiektów w Sulechowie;
- początku XIX w. domy w Cigacicach, Kalsku, Mozowie, Pomorsku.

Przeważająca ilość domów została pobudowana w drugiej połowie XIX wieku. Stany techniczne obiektów w większości są średnie i dobre. Znaczna część domów jest z cegły, pokryta dachówką, posiadającą dachy dwuspadowe, niekiedy są otynkowane / Sulechów /, częściowo z obramieniami okien i drzwi, w postaci opasek. Stodoły i obiekty gospodarcze, głównie są w murowanej i drewnianej konstrukcji. Nowa zabudowa mieszkalna jednorodzinna na wsiach, to przeniesienie wzorca miejskiego, w postaci zabudowań w kształcie "pudełka" o płaskim dachu, pozbawionym indywidualnych cech, w sposób oczywisty pogarszających estetykę zespołów osadniczych. Największą ilość, takich domów pobudowano w Brzeziu k/Sulechowa, Bukowie, Cigacicach, Kalsku, Kijach, Klępsku, Krężołach Kruszynie, Leśnej Górze, Łęgowie i Sulechowie. Pobudowane budynki wielorodzinne w postaci bloków miejskich, charakteryzujące się dużą skalą i płaskim dachem, we wsiach Buków, Dębinki, Kalsk, Folwark Góry "B", Klępsk, Krężoły, Kruszyna, Łęgowo i Sulechów w sposób rażąco, dysharmonizują z historyczną zabudową.

Obiekty
użyteczności
publicznej

Z obiektów, które zostały pobudowane z przeznaczeniem do pełnienia funkcji użyteczności publicznej zachowały się:

- plebanie /Sulechów x 2/;
- szkoły /Cigacice x2, Górki Małe, Kruszyna, Krężoły, Pomorsko, Brody, Brzezie k/Pomorska, Buków, Łęgowo, Karczyn, Klępsk, Okunin,, Kije x2, Głogusz, Mozów, Sulechów x6/;
- stacje kolejowe /Cigacice, Łęgowo, Łochowo, Okunin, Sulechów/;
- remizy strażackie /Brody, Buków, Karczyn, Kije, Kruszyna, Obłotne, Okunin, Sulechów/;
- gospody /Cigacice, Kruszyna, Łęgowo/;
- domy ludowe /Górzykowo, Buków, Mozów/;
- ratusz /Sulechów/;
- szpital /Sulechów x2/;
- poczta /Sulechów/;
- leśniczówki /Buków, Laskowo/;
- kuźnie /Buków, Kruszyna/;
- koszary /Sulechów/.

Najstarszym obiektem jest ratusz w Sulechowie, który wybudowany został w XVI w., był wielokrotnie przebudowywany. Utrzymany jest w dobrym stanie technicznym i nadal jest siedzibą władz miejskich. Wszystkie okazałe budynki, które powstały w końcu XIX w. w Sulechowie, nadal pełnią pierwotne funkcje i są zadbane.

Pozostałe obiekty pobudowane zostały, na przełomie XIX w i XX w. i w zdecydowanej większości, znajdują się w dobrym stanie technicznym. Pierwotną funkcję, do niedawna, pełniły prawie wszystkie szkoły, stacje kolejowe i remizy strażackie. Zmieniły swoją funkcję domy ludowe, gospody, sale taneczne, kuźnie i sklepy, spowodowało to znaczne zaniedbanie tych obiektów.

Obiekty i urządzenia techniczne

Obiekty produkcyjne i techniczne o wartości kulturowej reprezentowane są przez:

- młyny / Cigacice, Kije /;
- trafostacje /Brody, Buków, Cigacice x 2, Górki Małe; Górzykowo, Obłotne, Okunin, Kije/;
- fabryczki /Sulechów x 3/;
- magazyny zbożowe /Cigacice/;
- stacja pomp /Górzykowo/;
- cegielnia /Brzezina k/Sulechowa/;
- mleczarnia /Sulechów/;
- wieża ciśnień /Sulechów/;
- rzeźnia /Sulechów/;

Zostały one pobudowane w końcu XIX w. i na początku XX w, są w stanach technicznych dobrych i średnich, posiadają mury z cegły, dachy są pokryte dachówką ceramiczną. Wyjątek stanowią magazyny zbożowe w Cigacicach o konstrukcji drewnianej pokryte papą. Część budynków pełni nadal funkcję pierwotną / młyny, trafostacje, magazyny, stacje pomp, garbarnia, rzeźnia, tartak, wieża ciśnień /.

Cmentarze

Z założeń cmentarnych o wartościach historycznych zachowały się:

- cmentarze wiejskie /Mozów, Kalsk, Buków, Łęgowo, Klępsk, Brody, Cigacice,
- cmentarz miejski Sulechów przy ulicy Przemysłowej
- cmentarze przykościelne / Kije, Sulechów, Cigacice, Łęgowo /,
- miejsca pochówkowe z relikwiami nagrobków /Buków, Przegubiel, Klępsk, Okunin, Pomorsko x 2, Krężoły, Kalsk, Górzykowo, Sulechów /,
- cmentarz żydowski / Sulechów /.

Powstały one w XIX w., ich stan zachowania oraz pełnione funkcje są zróżnicowane.

Nieczynne cmentarze są zaniedbane, porośnięte zielenią niską i wysoką, z zatartymi dawnymi alejami, zdewastowanymi ogrodzeniami, pojedynczymi relikwiami nagrobków i kaplic. Zadbane są natomiast cmentarze przykościelne w Kalsku, Kijach i Klępsku.

Nowe pochówki, mają miejsce w przypadku cmentarzy w Brodach, Bukowie, Cigacicach, Kijach, Kalsku, Klępsku, Łęgowie Mozowie, Pomorsku i Sulechowie / cmentarz miejski /.

Tylko miejski cmentarz w Sulechowie przewidziany jest do rozbudowy. Granice rozbudowy istniejącego cmentarza zostały określone w sporządzonym i uchwalonym uchwałą nr 0007.46.2015 Rady Miejskiej w Sulechowie miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części obrębu 2 miasta Sulechów z dnia 17 marca 2015r.

Inne cmentarze pozostaną w stanie istniejącym i w istniejących granicach. W projekcie studium uwzględniono też strefy ochronne wokół cmentarzy w odległości 50 m od ich granicy, w których wprowadzono ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenu. Wyznaczono 50-m. strefę, ponieważ wszystkie tereny położone w granicach od 50m do 150m odległości od cmentarza posiadają sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone.

Zachowana zieleni

Z założeń parkowych i innych form kształtowania przestrzeni przy pomocy zieleni, na terenie gminy zachowały się:

- parki krajobrazowe o układzie częściowo zatartym / Buków, Mozów, Okunin, Pomorsko /,
- parki z widocznym starodrzewem / Kije, Sulechów zespoły przy ul. Armii Krajowej, przy dworcu PKP i park miejski /
- parki o zatartym układzie historycznym / Głogusz, Kalsk, Folwark Góry „B”, Klępsk, Łęgowo, Obłotne /,
- aleje wzdłuż dróg / Mozów - Pomorsko, Łochowo-Głogusz, Głogusz - Niekarzyn, Buków - Smardzewo, Łęgowo - Sulechów, Brzezina k. Sulechowa - Kalsk, Górki Małe - Cigacice /,
- aleje wzdłuż ulic / w Pomorsku, Brodach, Kruszynie , Sulechowie/

- cmentarze ze starodrzewem / Mozów, Buków, Cigacice, Górzykowo, Sulechów /.

Najstarszym, zachowanym założeniem jest park w Pomorsku, który powstał w XVIII w. i został przebudowany w XIX w. na krajobrazowy, układ aktualny jest nieczytelny, posiada jednak liczny starodrzew.

Park w Okuninie posiada metrykę z pocz. XIX w. ale jest bardzo zaniedbany. Pozostałe parki powstały w drugiej połowie XIX w. Olbrzymim zagrożeniem dla wszystkich założeń jest stała, postępująca ich dewastacja, brak działań konserwacyjnych i pielęgnacyjnych.

Miejsca pamięci narodowej

W ćwierćwieczu XX w. postawiono pomniki bohaterów I wojny Światowej / Łęgowo, Okunin, Pomorsko, Górzykowo /.

ich stan techniczny jest średni, z wyjątkiem pomnika w Okuninie, który jest zaniedbany i zarośnięty. Pomnik w Górzykowie pełni rolę kapliczki.

Inne obiekty historyczno- kulturowe

Ciekawymi obiektami historyczno-kulturowymi gminy są bunkry Rejonu Cigacice, umiejscowione wzdłuż lewego brzegu Środkowej Odry (Oderstellung), od okolic Leśnej Góry (na wysokości Cigacic i Górzykowa) po Las.

2.7 UWARUNKOWANIA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Infrastruktura społeczna oświata, nauka

Na standardy życia mieszkańców, duży wpływ ma sytuacja w zakresie infrastruktury społecznej.

Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- 6 przedszkoli (4 prowadzone przez JST, 2 niepubliczne) i 7 oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych przy szkołach podstawowych;
- 7 szkół podstawowych: Sulechowie (2), Brodach, Bukowie, Cigacicach, Kalsku, Kijach;
- 3 gimnazja w tym 2 w Sulechowie i jedno w Pomorsku,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Sulechowie;
- Liceum Ogólnokształcące w Sulechowie;

Ponadto na terenie obszaru funkcjonalnego działają szkoły ponadgimnazjalne specjalne tj. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna oraz Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy, które funkcjonują w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Sulechowie przy ul. Łącznej 1.

W Liceach uczy się 388 uczniów, w szkołach zawodowych i technikach 701 uczniów. W szkołach podstawowych uczy się 1628 uczniów a w gimnazjach 690 uczniów. Przy szkołach podstawowych w mieście i na terenach wiejskich funkcjonują oddziały przedszkolne do których uczęszcza 234 dzieci. Do przedszkoli, uczęszcza 564 dzieci w tym 180 w przedszkolach niepublicznych.

Dla dzieci wymagających specjalnych potrzeb edukacyjnych na poziomie szkoły podstawowej i szkoły gimnazjalnej działa w Sulechowie ośrodek szkolno – wychowawczy dysponujący 90 miejscami.

Placówki naukowe na terenie gminy reprezentowane są przez:

- Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Sulechowie, z filią w Kalsku;

Zdrowie

Placówki opieki zdrowotnej zlokalizowane są w Sulechowie i reprezentowane są przez:

- szpital
- przychodnię;
- placówkę pomocy doraźnej / pogotowie /;
- praktyki lekarskie
- apteki;

Personel służby zdrowia prawie w 100% zamieszkuje w Sulechowie. Liczba lekarzy, na 10tys. mieszkańców wynosi 19.6 co jest większym wskaźnikiem od średniego w województwie zielonogórskim. Utrudniony jest, dostęp ludności wiejskiej do placówek służby zdrowia.

Kultura

Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki kulturalne:

- Sulechowski Ośrodek Kultury im. Fryderyka Chopina (SDK) który pełni rolę centrum kulturowego, dysponuje: budynkiem biurowym, obiektem zboru kalwińskiego z salą widowiskowo-projekcyjną, zamkiem. Gmina Sulechów posiada wyremontowane w ostatnich latach nowoczesne, wielofunkcyjne sale wiejskie w Klępsku, Kijach, Bukowie i Łęgowie, które podnoszą atrakcyjność wsi, wzbogacają życie kulturalne i integrują społeczność lokalną. Sale przystosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. W zamku rozwija działalność Izba Pamięci-Izba Regionalna, która gromadzi różne eksponaty. Miasto związane jest z Fryderykiem Chopinem, którego pobyt upamiętnia tablica wmurowana w ratuszowa wieżę a corocznie odbywają się tu Festiwale Muzyki Fryderyka Chopina. Przy SDK działa: Sulechowskie Towarzystwo Kultury im. Fryderyka Chopina, Chór Cantabile. Sulechowski Dom Kultury prowadzi amatorskie zespoły artystyczne, różnego rodzaju kursy, kluby zainteresowań i Uniwersytet Trzeciego Wieku. SDK zorganizował wiele imprez kulturalnych, oświatowych i rekreacyjnych.
- Biblioteka Publiczna w Sulechowie stanowi drugi ważny ośrodek rozwoju inicjatyw kulturalnych. Umiejscowiona jest w zmodernizowanym obiekcie, w którym siedzibę mają osobne oddziały dla dzieci i dorosłych. Biblioteka utworzyła filie w 5 miejscowościach gminy: Brodach, Cigacicach, Kalsku, Kijach i Pomorsku. Działalność Biblioteki Publicznej nie skupia się wyłącznie na funkcji czytelniczej ale stanowi również ważny ośrodek kulturalny, w którym odbywają się konkursy recytatorskie i plastyczne, seminaria szkoleniowe, wystawy i okolicznościowe imprezy artystyczne.

Na terenie gminy nie ma placówek muzealnych. W większym zakresie oferta kultury powinna być kierowana do obszarów wiejskich.

Rekreacja, turystyka i sport

Głównym ośrodkiem organizacji sportu w Sulechowie jest Ośrodek Sportu i Rekreacji.

W jego dyspozycji znajduje się większość obiektów sportowych:

- sportowe boiska wiejskie w miejscowościach: Buków, Łęgowo, Mozów, Pomorsko, Brody i Kruszyna oraz przystań turystyczna na Odrze w Cigacicach;
- kryty basen (kryty basen rekreacyjny o pow. 162m², basen pływacki 6-torowy o pow. 312 m², brodzik dla dzieci o pow. 21 m², brodzik, jacuzzi, sauna).

Powstały też nowe sale sportowe przy Zespole Szkół w Sulechowie, Szkole Podstawowej nr 1 w Sulechowie, Szkole Podstawowej w Kijach.

Wybudowano trzy kompleksy boisk sportowych zrealizowanych w ramach programu Moje Boisko Orlik 2012. Przebudowano przyszkolne obiekty sportowe Zespołu Szkół w Sulechowie.

Baza noclegowa gminy Sulechów obejmuje kilka obiektów zbiorowego zakwaterowania dysponujących ponad dwustu miejscami, które znajdują się w jednym hotelu, dwóch motelach, minihotelu i pensjonacie.

Oferuje miejsca w hotelu i motelach niższej kategorii, dwu-lub jednogwiazdkowych:

- Hotel ODR w Kalsku;
- Motel Texicana w Kalsku;

- Gościniec Alicja w Krężołach;
- Mini Hotel Bar Tadź-Mahal w Sulechowie.

Miasto Sulechów posiada sale widowiskowo – sportowa o pow. użytkowej 1700m² i widownię na 420 miejsc.

2.8 ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEGO MIENIA

Bezpieczeństwo i porządek publiczny zapewniają: komisariat policji w Sulechowie i straż miejska,

Duży wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców miasta ma system monitoringu wizyjnego. Obecny system monitoringu wizyjnego miasta Sulechów jest niewystarczający i wymaga rozbudowy. Potrzebna jest zwiększona liczba kamer w miejscach niebezpiecznych. Należy kontynuować rozwój monitoringu w mieście celem poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego i publicznego.

Bezpieczeństwo pożarowe w gminie zapewniają jednostka ratowniczo-gaśnicza państwowej straży pożarnej, która wykorzystując nowoczesny sprzęt prowadzi akcje ratownicze na terenie gminy oraz poza jej granicami oraz gminne jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej: OSP w Kijach i OSP w Mozowie, OSP w Brodach, OSP w Pomorsku.

Duży procent zalesienia powierzchni gminy stanowi potencjalnie duże zagrożenie pożarowe.

Na terenie gminy Sulechów występują duże zagrożenia powodziowe, przede wszystkim w południowej i zachodniej części gminy, w pobliżu rzeki Odry. Miejscowościami bezpośrednio zagrożonymi powodzią są: Brody, Cigacice, Górki Małe, Górzynkowo, Leśna Góra, Pomorsko.

Bezpieczeństwo w sytuacjach kryzysowych związanych z powodzią zapewnia Burmistrz Sulechowa wraz z Gminnym Zespołem Zarządzania Kryzysowego współpracując z jednostkami Ochotniczej Straży Pożarnej i Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego w Zielonej Górze.

Wylewy rzeki Odry są dużym realnym zagrożeniem dla mieszkańców gminy. Celowe jest zwiększenie ilości punktów monitorujących miejsca niebezpieczne i poprawę stanu technicznego wałów przeciwpowodziowych.

2.9 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Gmina Sulechów jest atrakcyjna dla inwestorów nie tylko z racji bliskości Zielonej Góry (dużego ośrodka miejskiego oferującego szerokie możliwości zatrudnienia, dostęp do usług wyższego rzędu) i granicy z Niemcami. Korzystne połączenia drogowe, (przede wszystkim istniejąca i rozbudowywana S3) możliwość skorzystania z transportu kolejowego i wodnego (rzeka Odra, zakwalifikowana na tym odcinku do kategorii drogi wodnej II klasy. Program modernizacji Odrzańskiej Drogi Wodnej E-30 realizowany jest od 2002r. a jego celem jest osiągnięcie III klasy żeglowności a w dalszej perspektywie – IV klasy żeglowności) oraz duża ilość terenów objętych planami miejscowymi (dostępne tereny pod budownictwo mieszkaniowe i pod zabudowę miejsc z przeznaczeniem na działalność handlowo-usługową i produkcyjną) wpływają na atrakcyjności oferty.

Ogromnym atutem Sulechowa jest położenie w dolinie Odry. Rzeka może być wykorzystywana zarówno pod względem turystycznym i rekreacyjnym.

Gmina jest też atrakcyjna z uwagi na walory środowiska przyrodniczego. Jej położenie wzdłuż rzeki Odry, duży procent zalesienia, duże ilości terenów i obiektów chronionych z racji swoich walorów przyrodniczych, turystyczne walory obiektów zabytkowych, turystyczne walory parków i zespołów pałacowo-parkowych, powiązanie turystycznych szlaków i ścieżek rowerowych z regionalnymi ścieżkami rowerowymi, zagospodarowanie turystyczne terenów nadodrzańskich, wybudowanie przystani w Cigacicach

predysponują ją do pełnienia roli turystycznej a szczególnie związanej z turystyką „miejską”, promując wypoczynek weekendowy i turystykę krajobrazową.

Realizacja tego celu wymaga:

- dbałość o środowisko przyrodnicze;
- realizacja usług dla zaspokojenia potrzeb turystów;
- zagospodarowanie przestrzenne musi uwzględniać zachowanie równowagi pomiędzy elementami przestrzeni przy racjonalnym wykorzystaniu potencjału przyrodniczego środowiska.

Walorem Sulechowa są również tradycje winiarskie – na przełomie XVIII i XIX wieku Sulechów był winiarską potęgą. Z powodu klęsk żywiołowych, niszczących wojen i coraz słabszej ochrony rynku następowało kurczenie się sulechowskich winnic. Od kilku lat odtwarzane są plantacje winnej latorośli w okolicach Górzykowa, na stoku Obrzycy, w oparciu o które może być rozwijana turystyka,

Atutem gminy jest też funkcjonowanie na jej terenie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, która jest najmłodszą państwową uczelnią w województwie lubuskim. Funkcjonowanie wyższej uczelni na terenie niedużej gminy jest postrzegane jako mocna strona z wielu względów. Uczelnia jest pracodawcą dla dobrze wykształconej kadry, która tworzy elitę intelektualną gminy, jej funkcjonowanie poprawia wizerunek i atrakcyjność inwestycyjną gminy.

2.10 STAN PRAWNY GRUNTÓW

Charakterystyka Ogólna

Powierzchnia gminy w granicach administracyjnych wynosi 23654 ha. W tym:

- obszar wiejski 22971ha co stanowi 97,12% ogólnej powierzchni gminy,
- obszar miejski wynosi 683ha 2,88%.

Użytkowanie Gruntów

Sposób użytkowania gruntów przedstawia się następująco:

- lasy i grunty leśne zajmują 9571ha co stanowi 39,1% powierzchni gminy,
- grunty zadrzewione i zakrzewione 139ha,
- użytki rolne stanowią 12115ha co stanowi 51,22% powierzchni gminy,
- grunty zabudowane i zurbanizowane 843ha co stanowi 3.56% powierzchni gminy,
- nieużytki 219ha,
- pozostałe tereny 767ha.

Użytki rolne

Struktura użytków rolnych kształtuje się następująco:
grunty orne 10.418ha co stanowi użytków rolnych

- łąki 1145ha,
- pastwiska 447ha,
- sady 105ha

Największa powierzchnia użytków rolnych znajduje się w sołectwach:

- Kije 1 425 ha,
- Buków 1 227 ha,
- Kalsk 1 021 ha,
- Klępsk 925 ha,
- Mozów 661 ha,
- Cigacice i Leśna Góra 654 ha,
- Kruszyna 633 ha.

W pozostałych miejscowościach ilość użytków rolnych nie przekracza 600 ha.

Bonitacja gleb

Struktura bonitacji gruntów rolnych

gleby klasy	II	30ha
gleby klasy	III	1735ha
gleby klasy	IV	5193ha

	gleby klasy V	3401ha
	gleby klasy VI	1246ha
Gospodarstwa rolne	W strukturze gospodarstw rolnych, których na terenie gminy jest 898 dominują gospodarstwa o małych arealach:	
	<ul style="list-style-type: none"> - 355 gospodarstw na powierzchni 1 do 2ha; - 263 gospodarstw na powierzchni 2 do 5ha; - 73 gospodarstw na powierzchni 5 do 10ha; - 60 gospodarstw na powierzchni 10 do 15ha; - 147 gospodarstw na powierzchni powyżej 15ha. 	
Struktura władania	W strukturze władania gruntów gminy i miasta dominuje sektor gospodarki uspołecznionej tj. Skarbu Państwa reprezentowanego przez Agencję Wasności Rolnej Skarbu Państwa i Lasów Państwowych, który łącznie zajmują 69 % terenów.	
	Sektor gospodarki indywidualnej stanowi 25 % terenów , w tym użytki rolne 94%, lasy 0.01 %. Grunty własności komunalnej, stanowią tylko 6% powierzchni i głównie występują w Sulechowie, w postaci obszarów mocno rozproszonych. Niewielkie obszary występują w poszczególnych wsiach . Największą powierzchnią dysponuje wieś Górzynkowo. Aktualnie, dominuje trend przejmowania gruntów gospodarki uspołecznionej przez osoby prywatne. Najwyższy wskaźnik bonitacyjny, mają grunty orne stanowiące własność Skarbu Państwa. Wzrasta procent gruntów nieużytkowanych i odłogowanych.	

2.11 TERENY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBYNYCH

Rezerваты	Na terenie gminy utworzony jest Rezerwat Przyrody Radowice. Jest to typowo leśno – krajobrazowy rezerwat przyrody, zajmujący powierzchnię 55,6 ha. Celem ochrony jest zachowanie łągu jesionowo – olszowego i lasu dębowo – grabowego na silnie urzeźbionej krawędzi wysoczyzny polodowcowej.	
Obszary chronionego krajobrazu	Na terenie gminy Sulechów utworzono 3 obszary chronionego krajobrazu ustanowione Rozporządzeniem Nr14 Wojewody Lubuskiego z dnia 24 lipca 2003 r. zajmują powierzchnię 4398.0 ha co stanowi 18.64 % ogólnej powierzchni gminy. Stanowią go wyróżniające się krajobrazowo tereny w następującym układzie przestrzennym:	
	<ul style="list-style-type: none"> - „17 Rynny Obrzycko – Obrzańskie” - „18 Krośnieńska Dolina Odry” - „21 Nowosolska Dolina Odry” 	<ul style="list-style-type: none"> - 1561.0 ha - 2550.0 ha - 287.0 Ha
	Obszary te obejmują tereny o najwyższych wartościach przyrodniczych. Ponadto celem ochrony jest zachowanie korytarza ekologicznego oraz Leśno - polnej - jeziornej mozaiki krajobrazowej. Ponadto celem ochrony jest zachowanie krajobrazu doliny rzecznej, ochrony przed zabudową, ochrony naturalności koryta rzecznej, ochrona starorzeczy, lasów i zarośli łęgowych.	
Użytki ekologiczne	Za użytki ekologiczne Rozporządzeniem Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. uznano obszary o łącznej powierzchni 100,37 ha. Użytki ekologiczne to obiekty o niedużej powierzchni na których występują małe oczka wodne, śródpolne kępy drzew i krzewów, torfowiska , bagna , wydmy - pozostałości ekosystemów mające znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej. Do użytków ekologicznych zaliczamy również siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje i oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania. W skład użytków ekologicznych ustanowionych rozporządzeniem Wojewody Lubuskiego wchodzi:	
	<ul style="list-style-type: none"> - „Tragiczna Polana” obszar o powierzchni 2,38ha położony na działce nr 237 w obrębie ewidencyjnym Mozów; - „Wertepy” obszar o powierzchni 46,30ha położony na działce nr 284/3–17.22ha, 294/1–8.35ha, 293–9,07ha, 294/3–3,83ha, 300–7,83ha w 	

- obręb ewidencyjnym Mozów;
- „Nad Jabłonną” obszar o powierzchni 9,65ha położony na działce nr 64/5 -6,35ha, 69/2 -3,30ha w obrębie ewidencyjnym Głogusz;
- „W Dolinie Jabłonnej” obszar o powierzchni 14,60ha położony na działce nr 61/4 -6,10ha, 61/5 -8,50ha w obrębie ewidencyjnym Głogusz;
- „W Dolinie Jabłonnej” obszar o powierzchni 0,80ha położony na działce nr 61c-0,42ha, 61d-0,38ha w obrębie ewidencyjnym Głogusz;
- „Nad Sulechówką” obszar o powierzchni 1,93ha położony na działce nr 269/1 -0,35ha, 282/5 -0,49ha, 283/5 -0,27ha, 293/3 -0,17ha, 283/7 -0,20ha, 282/7 -0,45ha w obrębie ewidencyjnym Mozów;
- „Bagna Przy Odrze” obszar o powierzchni 19,27ha położony na działce nr 260/1 w obrębie ewidencyjnym Mozów;
- Błotne Dołki” obszar o powierzchni 2,24ha położony na działce nr 243/3 w obrębie ewidencyjnym Pomorsko;
- „Dolina Słomki” obszar o powierzchni 1.72ha położony na działce nr 109/2 w obrębie ewidencyjnym Brody;
- „Bagno Buków” obszar o powierzchni 2,28ha położony na działce nr 242/2 -1,11ha, 247/2 -0,87ha, 240/2-0,30ha w obrębie ewidencyjnym Buków.

W skład użytków ekologicznych ustanowionych uchwałami Rady Miejskiej w Sulechowie wchodzi:

- użytek ekologiczny – zadrzewienie śródpolne - obszar o powierzchni 0,66ha położony na działce nr 26/1 w obrębie ewidencyjnym Brzezie k. Sulechowa;
- użytek ekologiczny – stanowisko listery jajowatej - obszar o powierzchni 0,48ha położony na działce nr 10/59 obręb Kruszyna, 0,5 km. od Sulechowa;
- „Kotewka” – obszar o powierzchni 0,4248 ha położony na działkach nr 61/6, 61/7 w obrębie ewidencyjnym Cigacice.

Natura 2000

Obszary chronione sieci Natura 2000

Na terenie gminy znajdują się trzy obszary należące do sieci Natura 2000:

- Dolina Środkowej Odry (PLB080004),
- Kargowskie Zakola Odry (PLH080012),
- Sulechów (PLH080043),

Dolina środkowej Odry to obszar specjalnej ochrony ptaków. Znaczna część obszaru jest zalewana podczas wysokich stanów wody w Odrze. Występują co najmniej 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej i 3 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi.

Kargowskie zakola Odry fragment krajobrazu roślinnego doliny dużej rzeki nizinnej. Dominującym typem gleb obszaru są głównie mady rzeczne. Ponad połowa powierzchni obszaru podlega cyklicznym zalewom wód rzeki Odry. Tak specyficzne uwarunkowania hydrologiczne obszaru przyczyniły się do wykształcenia jednych z najlepiej zachowanych i cechujących w wysokim stopniu naturalności zbiorowisk różnych typów lasów łęgowych a w szczególności kompleksów lasów dębowo- wiązowo – jesionowych oraz łęgow wierzbowych i topolowych.

Część obszaru Kargowskie Zakola Odry znajdują się w granicach obszaru chronionego krajobrazu „17 – Rynny Obrzycko – Obrzańskie” oraz „21- Nowosolska Dolina Odry”, a także pokrywa się w znacznej części z obszarem specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Odry (PLB080004).

Obszar Sulechów (PLH080043) znajduje się w Kościele p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Sulechowie (najstarsza i najokazalsza świątynia w mieście), jest to jedna z ważniejszych kolonii rozrodczych nocka dużego na Ziemi Lubuskiej.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy 68 obiektów uznano za pomniki przyrody ożywionej.

Są to drzewa występujące na terenach leśnych, są one ważnym elementem składowym krajobrazu, podnoszą jego piękno.

2.12 OBSZARY NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Wśród potencjalnych zagrożeń gleb na terenie gminy należy wymienić przede wszystkim zagrożenia antropogeniczne (eksploatacja kruszyw naturalnych, sąsiedztwo tzw. "dzikich" wysypisk, odcinki dróg o dużym natężeniu ruchu pojazdów, zły stan utrzymania melioracji podstawowej i szczegółowej). Na obszarze gminy Sulechów funkcjonuje kilka kopalni surowców mineralnych (okruchowych) i organicznych. System odkrywkowy ma negatywne oddziaływanie na środowisko, ze względu na to, iż powoduje degradację powierzchni terenu. Zagrożenia naturalne dotyczą mniejszych powierzchni gleb użytkowanych rolniczo: erozją wietrzną zagrożone jest 4,8 %, erozją wodną - 22,3% a erozją wąwozową 13,9 % ogólnej powierzchni gleb użytkowanych rolniczo.

2.13 UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN, ZASOBU WÓD PODZIEMNYCH

Złóża kopalin

Na obszarze gminy Sulechów położone są następujące udokumentowane złoża kopalin:

- złoża kruszywa naturalnego: „Górki Małe”, „Górzykowo III” „Górzykowo IV”, „Kalsk”, „Kalsk 1” „Głogusz” i „Okunin” Cigacice;
- złoża ilów ceramiki budowlanej „Sulechów”;
- złoża ropy naftowej „Kije” i Mozów S”;
- złoża ropy naftowej i gazu ziemnego „Kije NE”;
- złoża kredy jeziornej „Pomorsko” i Pomorsko II”;

Złożo kruszywa naturalnego „Górki Małe” jest objęte koncesją wydobywczą marszałka lubuskiego. Kopalinę stanowią piaski. Złożo składa się z dwóch pól o łącznej powierzchni ca 7.05 ha. Zasoby geologiczne złoża wynoszą 1 447 tys. ton.

Złożo kruszywa naturalnego „Górzykowo III” posiada koncesję wydobywczą starosty zielonogórskiego. Złożo jest eksploatowane okresowo. Kopalinę stanowią piaski budowlane. Powierzchnia złoża wynosi poniżej 1,5 ha, a zasoby geologiczne 108 tys. ton.

Złożo kruszywa naturalnego „Górzykowo IV” nie jest eksploatowane. Powierzchnia złoża wynosi poniżej 3,14 ha, a zasoby geologiczne 88,1tys. ton.

Złoża kruszywa naturalnego „Kalsk”. Kopaliny stanowią piaski. Złożo składa się z dwóch pól o łącznej powierzchni 2,37ha, a zasoby geologiczne 333,41 tys. ton.

Złożo kruszywa naturalnego „Kalsk 1” jest objęte koncesją wydobywczą Marszałka Województwa Lubuskiego. Kopaliny stanowią piaski. Złożo składa się z dwóch pól o łącznej powierzchni 10,54 ha, a zasoby geologiczne 1890,66 tys. ton.

Złożo kruszywa naturalnego „Głogusz” posiada koncesję wydobywczą starosty zielonogórskiego. Złożo jest eksploatowane okresowo. Kopalinę stanowią piaski. Powierzchnia złoża wynosi poniżej 0,5 ha, a zasoby geologiczne 31 tys. ton.

Złożo kruszywa naturalnego „Okunin” nie jest eksploatowane i nie posiada koncesji wydobywczej. Kopalinę stanowią piaski. Powierzchnia złoża wynosi ca 4,64 ha. Zasoby geologiczne złoża wynoszą 458 tys. ton.

Złożo ilów ceramiki budowlanej „Sulechów” nie jest eksploatowane i nie posiada koncesji wydobywczej. Powierzchnia złoża jest niewielka i wynosi ca 2,70 ha. Kopalinę stanowią surowce ilaste ceramiki budowlanej. Zasoby geologiczne złoża ilów wynoszą obecnie 321 tys. ton.

Złożo kredy jeziornej „Pomorsko” nie jest eksploatowane i nie posiada koncesji wydobywczej. Powierzchnia złoża wynosi ca 23,4 ha a zasoby geologiczne 1 834 tys. ton.

Złoże kredy jeziornej „Pomorsko II” nie jest eksploatowane i nie posiada koncesji wydobywczej. Powierzchnia złoża wynosi ca 7 ha a zasoby geologiczne 263 tys. ton.

Złoże ropy naftowej „Kije” jest eksploatowane i posiada koncesję wydobywczą Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Powierzchnia złoża wynosi 4,4 km² a aktualne zasoby geologiczne: ropy naftowej - 243 148 ton, gazu ziemnego - 37 650 600m³.

Złoże ropy naftowej „Mozów S” jest eksploatowane i posiada koncesję wydobywczą ministra środowiska. Powierzchnia złoża wynosi ca 1,58 km² a aktualne zasoby geologiczne: ropy naftowej - 43 820 ton, gazu ziemnego – 22 674 200 m³.

Złoże ropy naftowej i współwystępującego gazu ziemnego „Kije NE” nie jest eksploatowane. Zasoby geologiczne bilansowe zostały wyeksploatowane. Pozostały tylko zasoby pozabilansowe.

Złoża kruszywa naturalnego – piasków „Cigacice” nie jest eksploatowane. Powierzchnia złoża wynosi 5,23haa zasoby geologiczne 933 tys. ton.

Teren gminy objęty jest w rejonie miejscowości Kije koncesją dla PGNiG SA w Warszawie nr 76/94 z dnia 27.05.1994 na wydobywanie ropy ze złoża „Kije” położonego w gminie Sulechów objętego obszarem górniczym „Kije” utworzonego decyzją Ministra Ochrony Środowiska , Zasobów Naturalnych i Leśnictwa – ważna 25 lat.

Teren Gminy Sulechów objęty koncesjami:

- Krosno Odrzańskie –Świebodzin nr 23/95/p z dnia 03.08.1995r. ważna do dnia 30.06.2017r.
- Sulechów nr 33/2008/p z dnia 04.06.2008r. – ważna do dnia 04.02.2016r.
- Świebodzin – Wolsztyn nr 24/95/p z dnia 03.08.1995r. – ważna do dnia 31.12.2015r.

Zbiorniki wód podziemnych

W gminie Sulechów znajdują się udokumentowany główny zbiornik wód podziemnych: GZWP nr 150 Pradolina Warszawa-Berlin. Z uwagi na brak warstwy izolacyjnej chroniącej przed wpływem zanieczyszczeń pochodzących z powierzchni terenu jest to zbiornik o najwyższej ochronie wód podziemnych – ONO.

2.14 TERENY GÓRNICZE WYZNACZONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Teren gminy objęty jest w rejonie miejscowości Mozów koncesją dla PGNiG S.A. w Warszawie nr 50/96 z dnia 07.01.1997r. ważną 20 lat. na wydobywanie złóż ropy naftowej ze złoża „Mozów S. W dniu 29 października 2010r. Minister Środowiska na wniosek PGNiG S.A. z dnia 15 września 2010r. (o dostosowanie koncesji do obowiązujących standardów prawnych z jednoczesną korektą powierzchni obszaru i terenu i uzupełnienie zapisu w zakresie eksploatacji współwystępującego gazu ziemnego) zmienił koncesję i udzielił nowej koncesji Polskiemu Górnictwu Naftowemu i Gazownictwu S.A. w Warszawie na wydobywanie ropy naftowej i współwystępującego gazu ziemnego ze złoża „Mozów S”. Teren górniczy pokrywa się z granicami obszaru górniczego i wynosi 1 929 214m².

Teren gminy objęty jest w rejonie miejscowości Kije koncesją dla PGNiG SA w Warszawie nr 76/94 z dnia 27.05.1994 na wydobywanie ropy ze złoża „Kije” położonego w gminie Sulechów objętego obszarem górniczym „Kije” utworzonego decyzją Ministra Ochrony Środowiska , Zasobów Naturalnych i Leśnictwa – ważna 25 lat.

Teren gminy objęty jest w rejonie miejscowości Górki Małe decyzją koncesyjną z dnia 17.02.2015r. znak: DW.III.7422.5.2015r. (sprostowaną postanowieniem z dnia 20.03.2015r. znak; DW.III.7422.2015r. na wydobywanie ze złoża kruszywa naturalnego „Górki Małe”. W wyżej wym. decyzji wyznaczono tereny górnicze „Górki Małe - Pole A” i „Górki Małe - Pole B”.

Teren gminy objęty jest w rejonie miejscowości Kalsk decyzją koncesyjną z dnia 08.04.2015r. znak: DW. III.7422.10.2015r. sprostowaną postanowieniem z dnia 11.05.2015r. znak; DW.III.7422.10.2015r. na wydobywanie ze złoża kruszywa naturalnego Kalsk 1. W wyżej wym. Decyzji wyznaczono tereny górniczne „Kalsk 1 W” i „Kalsk 1 E”.

2.15 UWARUNKOWANIA REALIZACJI ZADAŃ PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Realizacja zadań ponadlokalnych

Katalog zadań o charakterze ponadlokalnym został rozpoznany i sprecyzowany w części kierunkowej studium.

Realizacja celów publicznych w zakresie modernizacji układu komunikacji kolejowej i wodnej oraz infrastruktury elektrotechnicznej jest możliwa bez ograniczeń w ramach terenów już użytkowanych i zainwestowanych.

Budowa drugiego pasma ruchu drogi S3 od Sulechowa do Nowej Soli, i wybudowanie drugiej nitki mostu na Odrze oraz zburzenie obecnego i wybudowanie na jego miejscu nowego jest przesądzona i zaczęto już jej realizację

Lokalizacja mostu na Odrze w rejonie miejscowości Pomorsko jest wytypowana a jedynym uwarunkowaniem jest uwzględnienie w projekcie budowy zagrożenia powodziowego.

Aktualnie są ustalane zadania publiczne w ramach Zielonogórskiego Obszaru Funkcjonalnego. Gmina Sulechów z racji wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych typowana jest do rozwoju turystyki. Będzie to możliwe w przypadku ochrony wymienionych wartości.

2.16 UWARUNKOWANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Obszary zagrożone powodzią

Przeplývająca przez gminę Sulechów rzeka Odra powoduje okresowe podtopienia terenów. Na rysunku studium oznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią z określonym prawdopodobieństwem ich wystąpienia:

- wysokim tj. 10% czyli raz na 10 lat;
- średnim tj. 1% czyli raz na 100 lat;

Obszary na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie tj. 0,2% i wynosi raz na 500 lat.

Ponadto pokazano obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych lub budowli ochronnych pasa technicznego.

W przypadku zagrożenia powodzią 10% obszar terenu zalanego ogranicza się w rejonie wsi Brody i Pomorsko do istniejących wałów przeciwpowodziowych, w rejonie wsi Górki Małe do bocznic kolejowej, w rejonie Cigacic i Górkowa do skarpy a na terenach pomiędzy Pomorskiem a Górkami Małymi obszar zalania pokrywa się z zasięgiem terenów otwartych położonych wzdłuż Odry.

W przypadku zagrożeń powodzią 1% obszar terenu zalanego powiększa się ale tylko w okolicy wsi Pomorsko i obejmuje niewielką część terenów leśnych a w Górkach Małych powiększa się do wałów przeciwpowodziowych.

Tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych lub budowli ochronnych pasa technicznego powiększają się i obejmują znaczną część wsi Brody, całą wieś Pomorsko i tereny otwarte wokół tych wsi.

Niebezpieczeństwo powodzi

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, zgodnie z przepisami odrębnymi w tym:

- wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych;
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy

biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk;

- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego (budowa, przebudowa lub remont drogi rowerowej oraz wyznaczanie szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego wymaga zgłoszenia dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej);

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Prowadzenie działalności na tych terenach związane jest z ograniczeniami inwestowania na wałach przeciwpowodziowych w celu zapewnienia szczelności i stabilizacji wałów. Obowiązują zakazy w wykonywaniu obiektów budowlanych:

- przejeżdżania przez wały oraz wzdłuż korony wałów pojazdami lub konno oraz przepędzania zwierząt, z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych;
- rozkopywania wałów, wbijania słupów, ustawiania znaków przez nieupoważnione osoby,
- uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału po stronie odpowietrznej;
- wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału po stronie odpowietrznej;
- uszkadzania darniny lub innych umocnień skarp i korony wałów.

Ponadto

zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar, zakaz, ten nie dotyczy grodzenia terenów stref ochronnych ustanowionych na podstawie ustawy oraz obrębów hodowlanych ustanowionych na podstawie przepisów ustawy o rybactwie śródlądowym. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić z zakazu, jeżeli jest to niezbędne dla obronności państwa lub bezpieczeństwa publicznego.

A właściciel nieruchomości:

- przyległej do powierzchniowych wód publicznych jest obowiązany umożliwić dostęp do wody na potrzeby wykonywania robót związanych z utrzymywaniem wód oraz dla ustawiania znaków żeglugowych lub hydrologiczno-meteorologicznych urządzeń pomiarowych.
- przyległej do wód objętych powszechnym korzystaniem jest obowiązany zapewnić dostęp do wody w sposób umożliwiający to korzystanie; części nieruchomości umożliwiające dostęp do wody wyznacza wójt, burmistrz lub prezydent miasta w drodze decyzji.

W zamian za to przysługuje mu odpowiednie odszkodowanie zgodnie z przepisami odrębnymi obowiązującymi w tym zakresie.

3. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1 CELE PRZESTRZENNE

Cele polityki przestrzennej

Kierunki polityki przestrzennej są zależne od władz gminy. Najważniejsze strategiczne cele tzw. „misja” w sposób syntetyczny wyraża pomysł na rozwój miasta i gminy. Wyróżniono następujące cele:

- poprawa funkcjonalno - przestrzennej struktury w tym podniesienie ładu przestrzennego, zwiększenie walorów wizerunku i sprawności funkcjonowania, oraz wzmocnienie powiązań z regionem, krajem i zagranicą;
- ochrona wartości zasobów dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego oraz jego racjonalnego kształtowania,
- stworzenie atrakcyjnych i zróżnicowanych możliwości dla rozwoju gospodarczego i życia na wysokim poziomie w tym poprawę standardów zamieszkania, pracy i wypoczynku;
- racjonalne wykorzystanie terenów i intensyfikacja ich zagospodarowania;
- wypracowanie docelowej wizji przestrzennej;
- wdrożenie polityki przestrzennej poprzez koordynację planowania miejscowego, ustalenia narzędzi pozwalających na wdrożenie tej polityki.

Przy formułowaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy, to jest tworzenie tak zwanej wizji ich rozwoju, uwzględniono cele ich rozwoju oraz możliwości i ograniczenia.

Określona polityka przestrzenna jest przełożeniem wizji rozwojowej zawartej w kierunku rozwoju przestrzennego, na język konkretnych działań, które mają wywołać pożądane zmiany struktury przestrzennej, w określonych obszarach. Jest działalnością zmierzającą do zmiany istniejącego zagospodarowania przestrzennego w stan oczekiwany i ochrony jego wartości.

3.2 GŁÓWNE FUNKCJE

Funkcje strategiczne

Aby miasto i gmina, rozwijały się w sposób właściwy należy prawidłowo wykorzystać ich zasoby poprzez:

- stworzenie warunków do pełnienia przez miasto Sulechów roli Regionalnego Ośrodka Obsługi jako siedziby władz powiatowych;
- promowanie dużej atrakcyjności miasta, posiadającego wiele terenów ofertowych oraz rozbudowaną infrastrukturę społeczną, obsługującą gminy sąsiednie i region /wyższe uczelnie/;
- wykorzystanie wyróżniającego położenia miasta i gminy, w paśmie przyspieszonego rozwoju zespołu Gorzów Wlkp. – Zielona góra – Nowa Sól wzdłuż drogi ekspresowej i w okolicach skrzyżowania dróg krajowych i wojewódzkich;
- stworzenia miejsc, wymiany towarów i świadczenia usług szczególnie w Sulechowie i Cigacicach;
- rozwinięcie turystycznych walorów terenów, uwzględniając zróżnicowaną rzeźbę terenu, duży procent zalesienia i położenie wzdłuż skarpy doliny rzeki Odry;
- wzrost aktywności działalności rolniczej w ramach działań restrukturyzacyjnych i działalności leśnej przy wykorzystaniu naturalnych zasobów;
- rozwinięcie przemysłu na bazie surowców i kopalni, przy zapewnieniu wysokiej jakości towarów i należytej ochrony środowiska

przyrodniczego.

3.3 KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW.

Kierunkowa struktura

Gmina Sulechów w obecnym kształcie nie jest jednolitym tworem przestrzennym. Inaczej przedstawia się ona w części zachodnio-południowo-wschodniej i środkowej. Tu przeważająca liczba zespołów osadniczych zlokalizowanych jest na większych lub mniejszych polanach leśnych rozmieszczonych dookoła dużej polany leśnej zajętej przez miasto Sulechów. Natomiast południowa część gminy to miejscowości leżące częściowo wśród lasów rozlokowane wzdłuż rzeki Odry, na jej południowej skarpie.

Miasto Sulechów jest dominującym, głównym ośrodkiem rozwoju gminy, (powiązany z otaczającymi jednostkami osadniczymi, drogami wojewódzkimi i powiatowymi), tworzy dość zwarty układ funkcjonalno-przestrzenny z okolicznymi miejscowościami: Kruszyną, Oblotnem, Krężołami, Brzeziem, dlatego też dalszy rozwój miasta z lokalizacją zabudowy mieszkaniowej wraz z usługami w tych miejscowościach jest jak najbardziej uzasadniony, tak jak i realizacja terenów przeznaczonych pod zabudowę techniczno - produkcyjną między drogą powiatową relacji Sulechów – Cigacice – Zawada – Zielona Góra a drogą ekspresową S3.

Dalsze rozwijanie osadnictwa na terenie gminy a także rozmieszczenie określonych funkcji zostało w znacznym stopniu przesądzone poprzez obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, których jest ponad 70, poprzedzone analizami występujących w gminie zasobów terytorialnych, społecznych i gospodarczych oraz diagnozami problemów determinujących aktualny i przyszły kierunek zmian rozwojowych.

Naturalne pasmo przyrodnicze wzdłuż rzeki Odry w powiązaniu z czytelnymi kierunkami rozwoju osadnictwa stwarza dogodne warunki do zrównoważonego rozwoju gminy. Rozwój rolnictwa i turystyki w tym paśmie wzbogaci gospodarczo gminę. W strukturze zagospodarowania przestrzennego gminy dużą rolę odgrywa obszar problemowy związany z zagrożeniem powodzią.

Obszary strategiczne

Wyznacza się następujące obszary strategiczne, których sposób zagospodarowania i dokonania przekształceń przestrzennych mają znaczenie dla funkcjonowania i rozwoju miasta i gminy oraz zaspokojenie potrzeb jego mieszkańców:

Obszary strategiczne wytypowano:

- ze względu na rozwój usług ponadpodstawowych: w Sulechowie i w rejonie wsi Kalsk, Cigacice, Nowy Świat;
- ze względu na rozwój gospodarczy, na największych i najbardziej atrakcyjnych terenach inwestycyjnych w gminie: w Sulechowie przy ul. Rozwojowej, w Krężołach (wylot na Poznań przy drodze nr 32), na Nowym Świecie (tereny przy rondzie w kierunku oczyszczalni i wysypiska), w obrębie 3 miasta Sulechów i Brzezia k. Sulechowa (wzdłuż drogi krajowej S3), w obrębie Mozowa i Brzezia k. Sulechowa (teren między drogami wojewódzkimi nr 277 i 278, drogą ekspresową S3 i drogą powiatową relacji Sulechów – Cigacice – Zawada – Zielona Góra), w obrębie Cigacice (wyjazd z Cigacic w kierunku Sulechowa);
- ze względu na rozwój wytwórczości na terenie dawnych ośrodków rolnych i hodowlanych we wsiach Kalsk, Buków, Łęgowo, Karczyn, Klępsk, Okunin, Oblotne, Kruszyna, Mozów, Kije, Głogusz, Krężoły, po ich przekształceniach własnościowych;
- ze względu na fakt, że stanowią rezerwy terenów dla zamieszkania, obszary w Sulechowie i w rejonie wsi: Brzezie k. Sulechowa, Krężoły; Kruszyna, Oblotne, Górzynkowo, Cigacice, Kalsk oraz na mniejszą skalę w rejonie wsi: Górki Małe, Kije, Mozów, Klępsk, Łęgowo, Buków;

- ze względu na rozwój rekreacji, na terenach w pobliżu wsi Brzezie k. Pomorska, Szabliska, Kije, oraz w mniejszym stopniu w rejonie wsi Brody, Pomorsko, Górki Małe, Górzykowo, Głogusz, Przygubiel, Klępsk;
- ze względu na potrzebę rozbudowy systemu transportowego, kołowego w ciągu drogi ekspresowej S-3 wokół miejscowości Kalsk, Brzezie k. Sulechowa, Sulechów, Nowy Świat, Cigacice;
- ze względu na potrzeby stworzenia Regionalnego Węzła Multimodalnego w Cigacicach w postaci powiązania dróg kołowych, kolejowych i wodnych;
- ze względu na potrzebę gospodarki komunalnej, budowa systemów wodociągowych, kanalizacyjnych, nowych linii energetycznych średniego napięcia i sieci gazowej, zabezpieczających potrzeby odbiorców z terenu gminy;
- ze względu na ochrony środowiska przyrodniczego na obszarach objętych programem NATURA 2000 w południowo-zachodniej części gminy.

Strefy polityki przestrzennej

Dla realizacji wcześniej wymienionych celów rozwoju miasta i gminy, przy występujących określonych uwarunkowaniach tego rozwoju, wydzielono strefy o zróżnicowanych politykach przestrzennych. Podział na strefy nastąpił z uwzględnieniem :

- istniejącego zainwestowania i użytkowania terenu;
- uwarunkowań rozwoju;
- zapotrzebowania na określone typy użytkowania terenów;
- enklaw osadnictwa wiejskiego i miejskiego obejmujących tereny zainwestowane miasta, wszystkich wsi oraz przysiółków i terenów przewidzianych do ewentualnej zabudowy;
- terenów rolniczych otaczających obszary zainwestowane.

W granicach tych stref wydzielono obszary o zróżnicowanych sposobach zagospodarowania:

- mieszkalnictwa;
- usług;
- mieszkaniowo - usługowe;
- wytwórczości;
- rekreacji i ciągów ekologicznych;
- rolnicze.

Określono główne kierunki działań w określonych strefach i wskazano jakie formy użytkowania powinny przeważać na wydzielonych obszarach.

Strefa miejska

Strefa miejska, obejmuje tereny istniejącego i przyszłego zagospodarowania w granicach administracyjnych miasta oraz wsi otaczających: Obłotne, Krużyna, Krężoły, Brzezie k. Sulechowa, Nowy Świat.

Realizacja założonych celów, wymaga stworzenia zespołów i wydzielonych obszarów rozwojowych, o czytelnie wyodrębnionych uwarunkowaniach przestrzennych i funkcjonalnych. Będą one miały kluczowy charakter dla układu przestrzennego. Należy się spodziewać, że będą to głównie przedsięwzięcia publiczne, wsparte działaniami przedsiębiorstw prywatnych których celem jest zwiększenie atrakcyjności dla inwestowania.

Jako elementy, krystalizujące struktury przestrzenne stanowiące podstawowe kierunki rozwoju uznano :

- ukształtowanie sprawnego układu komunikacyjnego miasta dla ruchu ponadlokalnego i głównego miejskiego poprzez realizację zewnętrznych powiązań dróg krajowych i wojewódzkich, usprawnienie powiązań ulicami poszczególnych osiedli, utworzenie tras turystycznych;
- intensyfikację rozwoju miasta wzdłuż drogi "alternatywnej" na kierunku południowo - północnym po zachodniej stronie miasta, w postaci terenów ofertowych z przeznaczeniem na usługi, wytwórczość, mieszkalnictwo zbiorowe;

- centrum miasta i ciągi usługowe wzdłuż ulic miejskich, łączące główne skupiska obszarów funkcjonalnych z istniejącymi usługami publicznymi, o znaczeniu ponadlokalnym,
- wykształcenie systemu ekologicznego, składającego się z parków i zieleni nieurządzonej, przenikającego całą przestrzeń miasta, powiązanego z analogicznymi terenami w jego otoczeniu tj. lasami, ogrodami, łąkami, parkami, ciekami, ze szczególnym uwzględnieniem doliny rzeki Sulechówki;
- tworzenie komunalnych zasobów gruntów, niezbędnych do realizacji zadań samorządowych.

W ramach strefy, wyodrębniono sześć siedem obszarów o zróżnicowanych sposobach zagospodarowania i prowadzonych politykach przestrzennych :

- obszar centrum, w obrębie którego nadrzędnym celem jest ochrona historycznej struktury przestrzennej i obiektów zabytkowych, rewitalizacja starego miasta, porządkowanie istniejącej zabudowy, maksymalne nasycenie terenu usługami;
- obszar śródmiejski pomiędzy dworcem PKP a ul. Piaskową w obrębie którego celowe jest lokalizowanie usług publicznych obsługujących całą gminę a w przyszłości powiat, terenów budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego i terenów rekreacyjnych;
- obszary lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- obszary mieszkaniowe, występujące w stanie istniejącym w różnych fragmentach miasta i projektowanej koncentracji przyszłej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnnej, w południowej części miasta i jednorodzinnej w północnej i południowej części jako wynik uwzględnienia warunków środowiska przyrodniczego i struktury zasobów gruntów,
- obszary mieszkaniowo – usługowe istniejące i projektowane w obrębie Nowy Świat i w obrębie Krężyły oraz planowanej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnnej i usługowej, bez wskazywania funkcji przeważającej, we wschodniej części miasta,
- obszary skupisk aktywności gospodarczej, po zachodniej i wschodniej stronie miasta, w obrębie których nastąpi intensyfikacja wykorzystania terenu pod zakłady przemysłowe, bazy, składy i transport,
- obszary usługowe, związane z obsługą podróżnych, w pobliżu węzła drogi ekspresowej i skrzyżowań dróg kołowych z drogą alternatywną.

Przestrzenny wizerunek miasta, uległ znacznej zmianie w wyniku realizacji drogi ekspresowej, dzięki której powstały nowe tereny ofertowe i powstał nowy zachodni kierunek rozwoju miasta.

Strefa osadniczo - rolnicza

Strefa osadniczo - rolnicza, obejmuje wszystkie jednostki wiejskie z otaczającymi terenami rolniczymi i zielenią nie stanowiącą dużych kompleksów.

Biorąc pod uwagę charakter i jakość środowiska przyrodniczego na analizowanych terenach oraz ich powiązania z otoczeniem i rolę, jaką pełnią w szerszych strukturach przyrodniczych oraz realnie istniejące otoczenie i zastany układ funkcjonalno – przestrzenny, wynikający z dotychczasowego zagospodarowania terenu i obszaru wokół niego, można sformułować wniosek, że całe tereny jednostek osadniczych wraz z ich bliższym i dalszym otoczeniem (szczególnie wzdłuż istniejących dróg) obecnie użytkowanym przede wszystkim rolniczo i tylko w części odłogowanym (wliczając w to pojęcie również niewielkie istniejące kompleksy leśne pozbawione funkcji gospodarczych), w sensie przyrodniczym mają predyspozycje do polifunkcyjnego zagospodarowania terenu. Pozwala to zatem, na lokalizację w tych miejscach pewnego zakresu funkcji urbanistycznych, z tym, że predyspozycja ta nie jest tak samo silna dla wszystkich możliwych funkcji. Analizując otoczenie jednostek osadniczych, które były i będą przedmiotem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego a szczególnie tereny przemysłowo – produkcyjno – składowy kontekst funkcjonalno - przestrzenny oraz dotychczas rozpoznane uwarunkowania przyrodnicze można wywieść wniosek, że optymalnym rozwiązaniem, niosącym za sobą najmniej

ograniczeń środowiskowych, jest (oczywiście poza pozostawieniem w dotychczasowym użytkowaniu) lokalizacja takich samych funkcji bądź zbliżonych charakterem do już istniejących na obrzeżach analizowanych terenów osadniczych, z wykluczeniem (z uwagi na istniejące i projektowane elementy przyrodnicze) zainwestowania funkcji uciążliwych w terenach chronionych i przeznaczonych do ochrony, w terenach o funkcjach mieszkaniowych, rekreacyjno – wypoczynkowych, usług zdrowia itp.

Przyjęto główne zasady i kierunki zagospodarowania polegające:

- w zakresie osadnictwa, na porządkowaniu i uzupełnianiu istniejącej zabudowy na terenach osadniczych, wskazaniu nowych terenów możliwych do pełnienia wyżej wymienionego użytkowania, uzupełnionych o niezbędną infrastrukturę techniczną,
- na usprawnieniu powiązań komunikacyjnych, tworzeniu tras rowerowych, pieszych i konnych;
- na intensyfikacji rozwoju gminy poprzez wyznaczenie terenów przeznaczonych pod obszary wytwórczości i mieszkalnictwa;
- na tworzeniu komunalnych zasobów gruntów przeznaczonych pod zabudowę usługami publicznymi i mieszkalnictwem samorządowym;
- na określeniu kierunków i zasad zagospodarowania terenów, z podaniem ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym szczególnie związanych z ochroną historycznych zespołów przestrzennych i walorów krajobrazowych;
- w zakresie gospodarowania rolniczą przestrzenią produkcyjną, na wykluczeniu zabudowy nie związanej z produkcją rolniczą, hodowlaną, ogrodnictwem i rybacką, na wskazanych kompleksach rolniczych, i na prowadzeniu gospodarki zgodnej z warunkami przyrodniczymi przeciwdziałającymi erozji gleb, rekultywacji terenów zniszczonych;
- na ochronie istniejących ciągów ekologicznych przecinających strefy głównie w postaci dolin wzdłuż cieków wodnych, zachowania terenów zadrzewionych,
- N
a dolesieniu gruntów ornych i użytków zielonych o niskiej klasie bonitacyjnej gleby oraz nieużytków w pobliżu kompleksów leśnych lub zespołów zieleni wysokiej i zakrzewień.

W ramach stref wydzielono następujące obszary:

- aktywizacji gospodarczej wzdłuż drogi ekspresowej i drogi alternatywnej od Cigacic do Kalska, jako terenów ofertowych związanych z usługami i wytwórczością,
- istniejącego osadnictwa wiejskiego (mieszkalnictwo, działalność gospodarcza, wypoczynek) przewidziany do adaptacji, przebudowy, uzupełnień;
- potencjalnego rozwoju osadnictwa w najbliższym otoczeniu istniejącej zabudowy wiejskiej, w celu ograniczenia jej rozproszenia i zapewnienia możliwości obsługi infrastrukturą techniczną;
- rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w postaci terenów upraw polowych, łąk, pastwisk i lokalnych zadrzewień;
- istniejących i projektowanych ciągów ekologicznych, w tym doliny rzek Odry i Obrzycy;
- chronione, określone w dalszej części studium;
- eksploatacji zasobów lokalnych złóż (ropa naftowa, kreda pojezierna, iły, piasek, żwir)
- intensywnej agroturystyki szczególnie w rejonie miejscowości Brzezina k. Pomorska, Borynia, Głogusza, Głoguszyna, Kije, Pomorska, Szablisk.

Strefa kompleksów leśnych

Strefa dużych kompleksów leśnych obejmujących tereny leśne wraz z śródleśnymi polami uprawnymi, łąkami, pastwiskami i ciekami wodnymi.

W jej obrębie wydzielono obszary o głównych funkcjach:

- ochronnej;
- gospodarczej, z różnymi formami zagospodarowania;
- turystycznej.

Zasady polityki przestrzennej obejmują między innymi, zachowanie istniejących lasów, ze szczególnym uwzględnieniem ich ochrony oraz dążenie do urządzenia lasów, położonych w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych, dla wypoczynku mieszkańców.

Polegałoby to na prowadzeniu biologicznej zabudowy lasów, z wykorzystaniem mikrosiedlisk w taki sposób aby zmniejszyć zagrożenie pożarowe, dostosować siedliska do funkcji rekreacyjnej i ochronnej lasów, zwiększyć atrakcyjność edukacyjną lasów, zmniejszyć zagrożenia ze strony szkodników i zjawisk patologicznych, oraz czynników antropogenicznych. W celu udostępnienia i zagospodarowania lasów na cele turystyczne i rekreacyjne, konieczne jest współdziałanie z właścicielami lasów.

W stosunku, do tej strefy nie wyznaczono obszarów polityki przestrzennej, lecz jedynie opisowo i graficznie wskazano tereny, wymagające podjęcia określonych działań. Wydzielono jedynie obszar chroniony NATURA 2000.

Zasady ogólne zmiany struktury

Zakłada się sukcesywne porządkowanie struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy poprzez:

- tworzenie bardziej zwartych układów osadniczych miasta i wsi, bez rozproszonej zabudowy, jej porządkowanie i doposażanie w infrastrukturę;
- komasację terenów pod pozarolniczą działalność gospodarczą ze względów ekonomicznych;
- tworzenie spójnego systemu przyrodniczego;
- tworzenie usługowych „centrów” we wsiach;
- rozbudowę układu komunikacyjnego szczególnie w ścieżki piesze i rowerowe, usprawnienie ciągów komunikacji kołowej.

Zasady szczegółowe zmiany struktury

Preferencja funkcjonalna w użytkowaniu terenów (obszarów):

Obszary zabudowy mieszkaniowej oznaczone symbolem „M” dla których ustala się następujące działania:

- adaptację istniejącej zabudowy z prawem do modernizacji, rozbudowy i porządkowanie zabudowy gospodarczej;
- dopuszczenie usług nie kolidujących z funkcją mieszkalną;
- dopuszczenie urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej nie kolidującej z funkcją mieszkalną;
- wprowadzenia zieleni urządzonej.

Obszary mieszkaniowo-usługowe oznaczone symbolem „MU”, dla których ustala się następujące działania:

- zachowanie i rozbudowę istniejącej zabudowy mieszkaniowej i usługowej,
- budowę nowych obiektów mieszkalnych, mieszkalno-usługowych bez wskazywania funkcji przeważającej, usług, w tym usług publicznych i komercyjnych;
- dopuszczenie funkcji mieszkaniowej i usługowej jako równorzędnych funkcji podstawowych na działce;
- dopuszczenie obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji;
- dopuszczenie zieleni urządzonej i towarzyszącej usługom;

Obszary usługowe oznaczone symbolem „U”, dla których ustala się następujące działania:

- adaptację rozbudowę i modernizację istniejących usług publicznych
- budowę nowych obiektów usług publicznych i komercyjnych;
- dopuszczenie obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji;
- dopuszczenie zieleni urządzonej i towarzyszącej usługom;
- dopuszczenie realizacji zabudowy mieszkaniowej jako uzupełnienie

funkcji podstawowej.

Obszary techniczno - produkcyjne oznaczone symbolem „P” dla których ustala się następujące działania:

- adaptację, rozbudowę, modernizację obiektów przemysłowych, naprawczych, magazynowych, składowych, transportowych, baz i usług;
- dopuszczenie ograniczonego programu zabudowy mieszkaniowej dla obsługi funkcji podstawowej;
- dopuszczenie lokalizacji usług publicznych i komercyjnych
- dopuszczenie zieleni urządzonej i rekreacji;
- dopuszczenie intensywnej produkcji rolnej i obsługi produkcji rolnej, hodowlanej i ogrodniczej prowadzonej na wydzielonych terenach, (postuluje się aby rozwój tych terenów był prowadzony w oparciu o plany miejscowe);
- dopuszczenie obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji;
- dopuszczenie na obszarach objętych zmianą studium na podstawie uchwały Nr 0007.263.2016 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 20 września 2016 r. urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (z wyłączeniem siłowni wiatrowych i biogazowni) o mocy przekraczającej 100kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Obszary ekologiczne oznaczone symbolem „E” dla których ustala się następujące działania:

na terenach leśnych:

- zachowanie istniejących kompleksów leśnych;
- wskazanie nowych terenów pod zalesienia na gruntach rolnych o niskich klasach bonitacyjnych RV, RIV;
- dobór drzew zgodny z siedliskiem;
- dopuszczenie w uzasadnionych przypadkach komunikacji i lokalizację infrastruktury technicznej;

na terenach zieleni urządzonej:

- adaptację istniejących parków, zieleńców, zadrzewień i zakrzewień;
- wskazanie nowych terenów pod nasadzenia zieleni;
- dopuszczenie usług uzupełniających funkcję podstawową w zakresie kultury, gastronomii, sportu;
- dopuszczenie komunikacji i infrastruktury technicznej;

na terenach ogrodów działkowych:

- adaptację istniejących ogrodów;
- dopuszczenie remontów i nowych inwestycji związanych z funkcją podstawową;
- dopuszczenie usług uzupełniających funkcję podstawową w zakresie gastronomii, sportu i rekreacji;
- dopuszczenie komunikacji i infrastrukturę techniczną;

na terenach wód powierzchniowych:

- adaptację istniejących rzek, cieków i rowów;
- regulację brzegów wód powierzchniowych;
- dopuszczenie lokalizacji stawów hodowlanych, zbiorników wodnych;
- dopuszczenie realizacji infrastruktury technicznej i komunikacji;
- dopuszczenie do zagospodarowania obiektami wypoczynku, rekreacji wraz z funkcjami usługowymi i towarzyszącymi;
- dopuszczenie ciągów spacerowych na koronie wokół zbiorników;

na terenach otwartych:

- adaptację upraw polowych, użytków zielonych, pastwisk, łąk;
- utrzymanie istniejących wód powierzchniowych, drzew i zakrzewień;
- regulację stosunków wodnych na terenach wymagających melioracji;
- dopuszczenie lokalizacji obiektów związanych z produkcją rolną i zwierzęcą, oraz turystycznych;
- dopuszczenie infrastruktury technicznej i komunikacji;

na terenach cmentarzy:

- adaptację istniejących cmentarzy;
- dopuszczenie remontów i realizacji i nowych pochówków;
- dopuszczenie infrastruktury cmentarnej;
- dopuszczenie obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji.

3.4 KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW

W celu uzyskania kierunkowych efektów przestrzennych, określa się poniższe następujące wielkości wskaźników i parametrów urbanistycznych, które powinny być doprecyzowane na etapie sporządzania planów miejscowych.

Jest to pożądaný stan zagospodarowania zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju, w tym do podnoszenia jakości życia oraz wymagań racjonalnych. Ustalenia dotyczące kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów określają minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne, uwzględniające wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju, które stanowią wytyczne do określania tych wymagań w planach miejscowych. Zgodnie z ustawą miejscowy plan określa: zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalną wysokość zabudowy, minimalną liczbę miejsc do parkowania w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową i sposób ich realizacji oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów.

W studium określono:

- 1) maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy (powierzchnia całkowita zabudowy to powierzchnia kondygnacji naziemnych i podziemnych wszystkich budynków bez elementów powierzchni drugorzędnych) w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej,
- 2) maksymalną powierzchnię zabudowy działki jako powierzchnię terenu, zajęłą przez budynki w stanie wykończonym, wyznaczoną przez rzut pionowy zewnętrznych krawędzi budynków na powierzchnię terenu (z uwzględnieniem tarasów, schodów i innych elementów powierzchni drugorzędnych) w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej (bez dojazdów, parkingów i innych elementów zagospodarowania działki),
- 3) minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej,
- 4) maksymalną wysokość budynków – w przypadku dachów stromych do kalenicy, w przypadku dachów płaskich do najwyższego punktu dachu, bez uwzględnienia ścian atykowych.

Kategorie terenów

Na terenie gminy Sulechów wydzielono trzy podstawowe kategorie terenów o różnych kierunkach przeznaczenia i zasadach zagospodarowania:

- tereny wyłączone z zabudowy;

- tereny o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania;
- tereny przeznaczone pod zabudowę.

Tereny wyłączone z zabudowy to użytki ekologiczne, rezerwat przyrody, lasy, złoża kopalin, obszar wylewisk powodziowych, w ramach obszarów o funkcji ekologicznej oznaczonych symbolem E.

Celem ochrony jest wskazanie terenów wyłączonych z zabudowy, bo tylko to spowodują ochronę potencjału przyrodniczego przed zabudową i powstrzyma ekspansję procesów urbanistycznych na tereny zieleni, a także ich ochronę jako dalszych terenów rezerwowych pod zabudowę.

Tereny o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania to obszary na których dopuszcza się zabudowę ale o ograniczonej intensywności, określonym charakterze lub pełnionej funkcji, oznaczone symbolem E.

Dla tych obszarów o funkcjach ekologicznych przyjęto następujące wskazówki w zakresie udziału powierzchni biologicznej czynnej:

- tereny otwarte z zielenią krajobrazową min. - 0,90;
- tereny zieleni urządzonej (parki, skwery) min. - 0,75;
- tereny zieleni urządzonej (ogrody działkowe) min. - 0,80;
- tereny zieleni urządzonej (cmentarze) min. - 0,20.

Tereny przeznaczone pod zabudowę to głównie tereny inwestycyjne:

Są to obszary oznaczone symbolami:

- M - o dominacji funkcji mieszkalnej;
- MU - o równorzędnych funkcjach mieszkalnych i usługowych;
- U - o dominacji funkcji usługowej;
- P - o dominacji funkcji techniczno – produkcyjnej;
- IT - o dominacji infrastruktury technicznej;
- K - o dominacji komunikacji.

Standardy urbanistyczne

Przyjęte w studium kierunki przeznaczenia terenów wiążą się jednocześnie z określonymi standardami urbanistycznymi stanowiącymi miarę jakości przestrzeni.

Wskaźnik minimalnej i maksymalnej intensywności zabudowy:

- mieszkaniowej jednorodzinnej 0,05 ÷ 0,60;
- mieszkaniowej wielorodzinnej 0,10 ÷ 5,00;
- mieszkaniowo - usługowej 0,10 ÷ 5,00;
- usługowej 0,10 ÷ 2,00;
- techniczno - produkcyjnej 0,10 ÷ 1,20;
- rekreacji indywidualnej 0,05 ÷ 0,20;

Maksymalny wskaźnik zabudowy powierzchni działki:

- mieszkaniowej jednorodzinnej 0,60;
- mieszkaniowej wielorodzinnej 0,70;
- mieszkaniowo - usługowej 1,00;
- usługowej 0,70;
- techniczno - usługowej - produkcyjnej 0,90;
- zagrodowej 0,40;
- rekreacji indywidualnej 0,20;

Minimalny wskaźnik biologicznie czynnej powierzchni działki:

- mieszkaniowej jednorodzinnej - 0,30;
- mieszkaniowej wielorodzinnej - 0,15;
- mieszkaniowo - usługowej - 0,00;
- usługowej - 0,15;
- techniczno - usługowej - produkcyjnej - 0,10;
- zagrodowej - 0,30;
- rekreacji indywidualnej - 0,50;

Parametry zabudowy (maksymalna wysokość):

- mieszkaniowej jednorodzinnej 13,0;
- mieszkaniowej wielorodzinnej 32,0;
- Mieszkaniowo - usługowej 20,0;
- usługowej 20,0;
- techniczno - usługowej - produkcyjnej 45,0;
- zagrodowej 12,0;

- rekreacji indywidualnej

10,0;

Przykłady wielkości zabudowy w stosunku do wielkości działki przy ustalonych wskaźnikach urbanistycznych:

rodzaj zabudowy	intensywność minimalna	intensywność maksymalna	maksymalna powierzchnia	minimalny udział procentowy powierzchni	maksymalna
powierzchnia działki [m ²]	wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej		zabudowy działki - powierzchnia rzutu budynków + tarasy schody do powierzchni działki budowlanej bez dojazdów, parkingów itp.	biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej	wysokość [m] do kalenicy
	powierzchnia całkowita zabudowy to suma powierzchni kondygnacji nadziemnych i podziemnych budynków				
mieszkaniowa jednorodzinna	0,05	0,60	0,60	0,30	13,00
500m ²	25m ²	300m ²	300m ²	150m ²	
1000m ²	50m ²	600m ²	600m ²	300m ²	
2000m ²	100m ²	1200m ²	1200m ²	600m ²	
mieszkaniowa wielorodzinna	0,10	5,00	0,65	0,25	32,00
1500	50	7500	975	375	
2000	200	10000	1300	500	
5000	500	25000	3250	1250	
mieszkaniowo - usługowa	0,10	5,00	1,00	0,00	20,00
500	50	2500	500	0	
1000	100	5000	1000	0	
5000	500	25000	5000	0	
usługowa	0,10	4,00	0,70	0,15	20,00
500	50	2000	350	75	
1000	100	4000	700	150	
5000	500	20000	3500	750	
techniczno-usługowo-produkcyjna	0,10	1,20	0,90	0,10	45,00
10000	1000	12000	9000	1000	
20000	2000	24000	18000	2000	
50000	5000	60000	45000	5000	
zagrodowa			0,40	0,30	12,00
3000			1200	900	
5000			2000	1500	
10000			4000	3000	
rekreacji indywidualnej	0,05	0,20	0,20	0,50	10,00
300	15	60	60	150	
500	25	100	100	250	
1000	50	200	200	500	

Po uwzględnionych poprawkach:

rodzaj zabudowy	intensywność minimalna	intensywność maksymalna	maksymalna powierzchnia	minimalny udział procentowy powierzchni	maksymalna
powierzchnia działki [m ²]	wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej		zabudowy działki - powierzchnia rzutu budynków + tarasy schody do powierzchni działki budowlanej bez dojazdów, parkingów itp.	biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej	wysokość [m] do kalenicy
	powierzchnia całkowita zabudowy to suma powierzchni kondygnacji nadziemnych i podziemnych budynków				
mieszkaniowa jednorodzinna	0,05	0,60	0,60	0,30	13,00
500m ²	25m ²	300m ²	300m ²	150m ²	
1000m ²	50m ²	600m ²	600m ²	300m ²	
2000m ²	100m ²	1200m ²	1200m ²	600m ²	
mieszkaniowa wielorodzinna	0,10	5,00	0,70	0,15	32,00
1500	50	7500	1050	225	
2000	200	10000	1400	300	
5000	500	25000	3500	750	
mieszkaniowo - usługowa	0,10	5,00	1,00	0,00	20,00
500	50	2500	500	0	
1000	100	5000	1000	0	
5000	500	25000	5000	0	
usługowa	0,10	4,00	0,70	0,15	20,00
500	50	2000	350	75	
1000	100	4000	700	150	
5000	500	20000	3500	750	
techniczno-usługowo-produkcyjna	0,10	1,20	0,90	0,10	45,00
10000	1000	12000	9000	1000	
20000	2000	24000	18000	2000	
50000	5000	60000	45000	5000	
zagrodowa			0,40	0,30	12,00
3000			1200	900	
5000			2000	1500	
10000			4000	3000	
rekreacji indywidualnej	0,05	0,20	0,20	0,50	10,00
300	15	60	60	150	
500	25	100	100	250	
1000	50	200	200	500	

Nie określa się ograniczeń wysokości dla budowli typu maszty, wieże, obiekty techniczne i technologiczne.

Minimalna liczba miejsc postojowych dla samochodów osobowych (z wyłączeniem obszarów MU) dla:

- administracja	na 100 zatrudnionych	-	20 mc.;
- handel	na 100 m ² p.u	-	2 mc.;
- gastronomia	na 10 m.c.	-	4 mc.;
- kultura	na 10 m.c.	-	3 mc.;
- zdrowie	na 100 m ² pu	-	2 mc.
- oświata	na 10 zatrudnionych	-	2 mc.;
- mieszkalnictwo	na 1 mieszkanie	-	1 mc.;
- zakłady pracy	na 100 zatrudnionych	-	20 mc.;
- zieleń urządzona	na 1000 m ²	-	5 mc.;

Minimalna liczba miejsc postojowych dla samochodów osobowych dla obszarów MU:

- administracja	na 100 zatrudnionych	-	20 mc.;
- handel	na 80 m ² p.u	-	1 mc.;
- gastronomia	na 5 m.k.	-	1 mc.;
- biura	na 100 m ² p.u.	-	1 mc.;
- kultura	na 10 m.w.	-	1 mc.;
- zdrowie	na 100 m ² p.u.	-	1 mc.
- oświata	na 10 zatrudnionych	-	2 mc.;
- pozostałych usług	na 100 m ² p.u.	-	1 mc.;
- mieszkalnictwo	na 1 mieszkanie	-	1 mc.;
- zakłady pracy	na 100 zatrudnionych	-	20 mc.;
- zieleń urządzona	na 1000 m ²	-	5 mc.;

Dopuszcza się odstępstwo od wymagań określonych wskaźnikami dla terenów objętych ochroną konserwatorską lub objętych formami ochrony przyrody. Również w przypadku przebudowy zabudowy istniejącej, gdy warunki przestrzenne nie pozwalają na ich realizację.

3.5 OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Środowisko przyrodnicze

Jako podstawę planowania, przyjęto zasady ekorozwoju, czyli trwałego i zróżnicowanego rozwoju, jako stałego procesu zabezpieczającego potrzeby społeczeństwa, związane z przyrodniczymi warunkami zamieszkania. Podstawowym celem, jest stworzenie przestrzennych ram i zasad do realizacji polityki przestrzennej.

Powiązania z otoczeniem

Przy formułowaniu, zasad gospodarowania przestrzenią, uwzględniono przyrodnicze powiązania gminy z otoczeniem, bowiem gmina, jako sztuczny twór administracyjny, usytuowana jest w szerszym tle przyrodniczym. Rozpatrując temat w tym aspekcie, należy stwierdzić że:

- występujące na terenie gminy strefy obszarów chronionego krajobrazu są fragmentami dużych systemów o znaczeniu regionalnym, które w dużej mierze stanowią kompleksy leśne;
- środowisko przyrodnicze, doliny rzeki Odry stanowi fragment korytarza ekologicznego, rozciągającego się wzdłuż tej rzeki, na długim odcinku.

Wymienione powyżej obszary, wchodzą w skład Krajowego systemu Obszarów chronionych.

Prawna ochrona

Obszary chronione, stanowią uwarunkowania, które w różnym stopniu ograniczają i regulują możliwości zagospodarowania przestrzennego.

środowiska

Na terenie gminy, wyróżniono następujące obszary chronione, na podstawie przepisów szczególnych, dla których muszą być obligatoryjnie sporządzone "plany ochrony" i których ustalenia będą wiążące dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego :

- rezerwat przyrody, „Radowice” o pow. 55,6 ha , położony przy granicy administracyjnej gminy Trzebiechów, na północ od Radowic;
Charakterystyczne dla rezerwatu są stare drzewostany bukowe, dzikie potoki w głębokich wąwozach, pozwalane pnie olbrzymich drzew, nadające temu terenowi puszczański charakter;
- obszary chronione sieci Natura 2000:
obszar specjalnej ochrony ptaków-Dolina Środkowej Odry (PLB080004);
obszar specjalnej ochrony siedlisk -Kargowskie Zakola Odry (PLH080012);
kolonia rozrodzka nocka dużego Sulechów (PLH080043);
- obszary chronionego krajobrazu, zlokalizowane w trzech rejonach o nazwach „Rynny Obrzycko – Obrzańskie, „Krośnieńska Dolina Odry” „Nowosolska Dolina Odry”;
- użytki ekologiczne „Tragiczna Polana”, „Wertepy”, „Nad Jablonną”, „W Dolinie Jabłonnej”2x, „Nad Sulechówką”, „Bagna przy Odrze”, „Błotne Dołki”, „Dolina Słomki”, Bagno Buków, użytki ekologiczne;
- lasy ochronne wodochronne położone w strefie zalewów powodziowych rzeki Odry;
lasy stanowiące ostoję zwierząt podlegających ochronie gatunkowej.

Prawnej ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody podlegają również:

- pomniki przyrody – 68 szt.

Ponadto ochronie podlegają :

- obszary czynne przyrodniczo - florystycznie wzdłuż rzeki Odry na terasie zalewowej na odcinku od Górzykowa do Brodów i obszary dolin większych cieków wodnych: Sulechówki, Jabłonnej, Łochowskiej Strugi, Kanału "D", Kanału „H”, stawów w Brzeziu k. Pomorska oraz wzgórze Łysa Góra, tzw. "Brzozowa Górka" obok Oblotnego;
- Obszary szczególnie cenne, ze względu na ornitofaunę, zlokalizowane wzdłuż Odry, na odcinku pomiędzy przystankiem kolejowym Pomorsko a miejscowością Górki Małe;
- Obszary gleb, wysokich klas bonitacyjnych I - III, użytki rolne klas V i VI wytworzone z gleb pochodzenia organicznego, torfowiska i oczka wodne;
- Udokumentowane złoża kopalin:
 - złoża kruszywa naturalnego: „Górki Małe”(„Górki Małe – Pole A”, „Górki„ – Pole B”), Górzykowo III” „Górzykowo IV”, „Kalsk”, „Kalsk 1”(„Kalsk 1 W”, „Kalsk 1 E”), „Głogusz” i „Okunin”, „Cigacice”;
 - złoża ilów ceramiki budowlanej „Sulechów”;
 - złoża ropy naftowej „Kije” i Mozów S”;
 - złoża ropy naftowej i współwystępującego gazu ziemnego „Kije NE”;
 - złoża kredy jeziornej „Pomorsko” i Pomorsko II”;
- tereny zieleni urządzonej w postaci parków podworskich:
 - parki krajobrazowe o układzie częściowo zatartym - najciekawszym z nich jest park przy pałacu w Bukowie, gdzie rosną m.in. takie gatunki egzotyczne jak: perełkowiec japoński, miłorząb dwuklapowy i wiązowiec zachodni; pozostałe znajdują się we wsiach Mozów i Okunin;
 - parki z widocznym starodrzewiem – Kije, Sulechów (zespoły przy ul. Armii Krajowej, przy dworcu PKP i park miejski);
 - parki o zatartym układzie historycznym – Głogusz, Kalsk, Kije, Klępsk, Łęgowo, Oblotne i Pomorsko, gdzie szczególnie godne uwagi są pomnikowe: świerk, dąb i olsza czarna;
 - zieleni wysokiej;
- tereny zieleni urządzonej w postaci ogródków działkowych: w Sulechowie, Kalsku, Mozowie i Nowym Świecie.
- tereny objęte erozją (skarpa wzdłuż rzeki Odry);
- cmentarze.

Tereny dopuszczone do zabudowy

Dopuszcza się zagospodarowanie terenów wraz z zabudowaniami na terenach gdzie obowiązują ograniczenia prawne ale przy spełnieniu warunków, postawionych przez właściwe organy, (dla obszarów udokumentowanych złóż kopalin przez właściwy organ administracji geologicznej):

- na gleby objęte ochroną, po uzyskaniu zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na nierolnicze i nieleśne, które w przypadku gminy stanowią duży procent terenów wolnych od zabudowy i potencjalnie mogą być poważnym utrudnieniem w realizacji zamierzeń programowych;
- na tereny wód podziemnych w obszarze strefy pośredniej i Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, po uzyskaniu pozytywnej opinii po wykonaniu oceny wpływu inwestycji na środowisko przyrodnicze;
- na obszary udokumentowanych złóż kopalin, po zdjęciu z bilansu,
- na obszary, zlewni rzeki Obrzycy po uzyskaniu zgody organu właściwego dla ochrony środowiska;
- na obszary, zagrożone wylewami powodziowymi po uzgodnieniu z organami właściwymi dla ochrony środowiska i komitetem kryzysowym (przeciwpowodziowym);
- na tereny z drzewostanem wysokim po uzyskaniu zgody na jego wycinkę,
- na terenach złóż kopalin, mając na celu racjonalne gospodarowanie ich zasobami oraz kompleksowe wykorzystanie.

Uwarunkowania przyrodnicze rozwoju

Wartości lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego, to zarówno bogactwa naturalne jak i lasy, gleby wysokich klas bonitacyjnych, złoża kopalin, zasoby czystych wód, określone cechy rzeźby i klimatu, duże przestrzenie terenów otwartych, walory turystyczne.

Za najważniejsze, uważa się wyeksponowanie doliny rzeki Odry, wraz z otaczającymi skarpami i zadrzewieniami jako obszar chronionego krajobrazu w postaci terenów otwartych, które stanowią szkielet biologiczny, niezbędny dla zapewnienia pożądanego przewietrzania, zachowania enklaw roślinnych, z dominacją lasów łągowych i stanowiących ostoję dla zwierzyny. Tereny te, bezwzględnie należy wykluczyć spod zabudowy. Ich prawidłowe utrzymanie i funkcjonowanie może być zakłócone, w wyniku działań związanych z zabezpieczeniami przeciwpowodziowymi tych obszarów. Udoskonalenia wymaga operat przeciwpowodziowy, który musi bezwzględnie uwzględniać również ochronę wartości przyrodniczych. Ustala się, że forma morfologiczna rzeki Odry ma wysoką wartość krajobrazową i nie dopuszcza się zmian w jej ukształtowaniu.

Innym zagrożeniem, dla tego obszaru będzie zwiększenie chemizmu wody, brak regulacji gospodarki ściekami we wsiach położonych wzdłuż rzeki, duże spadki na skarpach podlegających erozji, nadmierny hałas na drodze ekspresowej, wyziewy z zakładu wełny mineralnej w Cigacicach, odcieki ze składowiska odpadów tego zakładu, przerwanie ciągu ekologicznego w Cigacicach.

Dla prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, na terenie gminy duże znaczenie ma utrzymanie płatów ekologicznych, tj. rozległych form przestrzennych składających się głównie z lasów, zagajników, śródleśnych łąk, pastwisk, pól uprawnych i oczek wodnych, które zajmują znaczny procent gminy. Celowe jest, wzbogacenie warunków już istniejących, poprzez utworzenie zbiorników retencyjnych na rzecz poprawy stanu, odbudowy i powiększenia zasobów wodnych, w rejonie wsi; Szabliska, Kije, Głoguszyn. Zagrożeniem też, dla funkcjonowania tych obszarów jest mono kultura drzewostanu, gdzie dominuje drzewostan iglasty, przede wszystkim sosna. Wskazane są, nasadzenia drzewostanu wielogatunkowego w różnym wieku. Istotne jest utrzymanie zespołów zielonych, posiadających charakter parkowy, występujących w mieście i na terenie gminy. W przypadku miasta, należy dążyć do powiązania przestrzennego obecnego systemu zieleni, dotychczas nie powiązanego ze sobą, rozdzielonego terenami zabudowanymi, siatką ulic i nieużytkami. Niezwykle istotne jest, wykształcenie

pierścienia zieleni wokół starego miasta, powiązanego promieniście pasmami zieleni z terenami otaczającymi. Pasma zieleni, powinny być uzupełnione o grupy zieleni o charakterze parkowym w ramach zespołów mieszkaniowych. Na terenach stref wytwórczych celowe jest wprowadzenie zieleni, aby wyeliminować monotonię tych obszarów.

Ponadto dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego niezbędne jest:

- ukształtowanie korytarzy ekologicznych w postaci łączników pomiędzy rozproszonymi ekosystemami podobnego typu umożliwiającymi migrację flory i fauny;
- uregulowanie stosunków wodnych na terenach nadmiernie wilgotnych, wykorzystywanych rolniczo we wschodniej części gminy i w pobliżu miasta;
- zakazanie wprowadzania zabudowy w korytarzach spływu zimnego powietrza;
- zaniechanie wprowadzenia nowej zabudowy na skarpach podlegającej erozji i zadbanie o właściwe prowadzenie upraw, w tych specyficznych warunkach przez właścicieli tych terenów;
- prowadzenie wielostronnych działań, na rzecz wprowadzenia nowych inwestycji służących poprawie stanu czystości wód powierzchniowych;
- uporządkowanie dotychczasowej gospodarki odpadami poprzez ich segregację, zastosowanie nowoczesnych metod ich utylizacji na wysypisku połączonym z kompostowaniem i przygotowaniem do ich wtórnego użytkowania;
- rekultywację terenów zdegradowanych, takich jak były wysypiska śmieci i lokalne wyrobiska surowców naturalnych w kierunku ich zalesienia;
- ograniczenie do minimum źródeł emisji zanieczyszczających powietrze (lokalne kotłownie);
- realizacją programu związanego z małą retencją.

Tereny wykluczone z zabudowy

Wykluczone z pod zabudowy, są tereny objęte prawną ochroną środowiska, które wcześniej wyszczególniono. Ponadto tereny określone w generalnej strategii ochrony przed powodzią dorzecza górnej i środkowej Odry po powodzi z 1997r.

Nadzwyczajne zagrożenia

Na terenie gminy największe zagrożenia stanowią powodzie związane z wysokimi stanami wód na rzece Odra, oraz pożary łąk i lasów.

W celu zapobieżenia negatywnym skutkom powodzi na terenach zagrożonych zalaniem i w ich sąsiedztwie zgodnie ze studium zagospodarowania przestrzennego Pasma Odry w woj. lubuskim i „Programem dla Odry 2006” należy:

- zmodernizować wały chroniące tereny osadnicze i użytkowane rolniczo zgodnie z parametrami dla III i IV klasy;
- zrezygnować z ich zabudowywania obiektami mieszkalnymi, usługowymi, hodowlanymi, urządzeniami komunalnymi itp.;
- określić i pobudować trasy i miejsca ewakuacji ludzi i inwentarza, oraz zasady ich wykorzystania;
- wyeliminować magazynowanie surowców o charakterze toksycznym odpadów niebezpiecznych i ropopochodnych,
- w sposób szczególny zabezpieczyć ujęcia i stacje uzdatniania wody, urządzenia energetyczne i telekomunikacyjne;
- zbudować kanały ulgi do odprowadzania wód powodziowych wyposażone w odpowiednie śluzy, przelewy i pompy;
- odnowić i konserwować urządzenia melioracyjne.

Na obszarach międzywala nie chronionych przed zalaniem przewiduje się:

- prace modernizacyjne koryta rzeki;
- przywracanie użytków zielonych;
- wycinkę lasów i zarośli łęgowych;
- odnawianie i konserwację systemów melioracyjnych;
- budowę mostów w Brodach i Pomorsku o odpowiednich parametrach.

W celu zmniejszenia zagrożenia pożarowego niezbędna jest konsekwentna realizacja biologicznej zabudowy lasów, szczególnie na słabych siedliskach, wytyczenie i pobudowanie tras dla pojazdów strażackich, zbiorników i urządzeń magazynujących wodę / mała retencja plus sztuczne zbiorniki poza pradoliną Odry.

Potencjalne źródło zagrożeń stanowią szlaki komunikacji kołowej i szlak kolejowy Zbąszynek – Czerwieńsk. Głównie droga ekspresowa i drogi krajowe z racji przewożonych materiałów niebezpiecznych w tym toksycznych, ropopochodnych itp.

Niebezpieczne dla otoczenia jest też rozszczelnienie gazociągów wysokiego i średniego ciśnienia.

Potencjalnym zagrożeniem dla wód powierzchniowych mogą być katastrofy związane z wyciekami produktów naftowych oraz innych przewożonych towarów rzeką Odrą, w tym barkami.

3.6 OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Cele

Zasoby dziedzictwa kulturowego są trwałym elementem struktury funkcjonalno- przestrzennej, powinny być rozpatrywane kompleksowo z innymi komponentami zagospodarowania przestrzennego i systemami technicznymi gminy.

Wyodrębniono następujące grupy celów kulturowych:

- dotyczących ochrony i przeobrażeń zasobów dziedzictwa kulturowego,
- odnoszących się do kształtowania ładu przestrzennego a tworzących właściwy wizerunek gminy.

Zadania

Zadania, prowadzące do realizacji celów związanych z ochroną dziedzictwa i wartości kulturowych oraz ochroną przestrzeni to:

- spełnienie wymagań ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego na podstawie przepisów ustaw odrębnych;
- potrzeba rozszerzenia ochrony na te zasoby, które są wartościowe dla tożsamości kulturowej i możliwości ich wykorzystania, w dalszym rozwoju;
- poprawa stanu i funkcjonowania środowiska kulturowego wpływającego na jakość życia mieszkańców, np. poprzez modernizację lub zmianę funkcji tych zasobów, rehabilitację obszarów i obiektów zdegradowanych;
- kształtowanie nowych wartości środowiska kulturowego np. w zakresie form zabudowy, elementów kompozycji układów przestrzennych, czy atrakcyjności krajobrazu;
- minimalizacja występujących zagrożeń istniejących dla wartości zasobów dziedzictwa kulturowego i czynników wywołujących te zagrożenia;
- opracowanie gminnego programu opieki nad zabytkami.

Strefy polityki przestrzennej

Kierunki, ochrony środowiska kulturowego, określono wyodrębniając strefy polityki przestrzennej i zasobów objętych ochroną prawną. Przy określaniu stref, o zróżnicowanych uwarunkowaniach rozwoju i możliwym zagospodarowaniu, uwzględniono istniejące zasoby, w tym dziedzictwa kulturowego, bądź charakterystyczne cechy krajobrazu gminy.

Spełnieniem, wymogów ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego na podstawie przepisów ustawowych, jest określenie zabytkowych układów i elementów podlegających ochronie, poprzez włączenie ich do:

- stref konserwatorskich,
- rejestru zabytków nieruchomych o wybitnych i o dużych wartościach,
- ewidencji zabytków nieruchomych z uwagi na istotne wartości dla dziedzictwa kulturowego,
- zbioru kart ewidencyjnych z uwagi na znaczenie dla tożsamości kulturowej.

Ustalono strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary na których określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy, nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków.

Przyjęto, system stref ochronnych dziedzictwa kulturowego, na które składają się strefy "A", "B", "E", "K", "W". Dla nich ustalono indywidualne kierunki polityki przestrzennej.

Strefa „A” –

Ochroną, w najwyższym stopniu objęto obszar wyznaczony granicą strefy "A" tj., pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej. Występuje ona jedynie w Sulechowie i swoją granicą obejmuje teren starego miasta, zamkniętego obwarowaniami miejskimi oraz tereny zamku i podzamcza. Sposób zagospodarowania tej strefy jest określony w decyzji administracyjnej. Obowiązuje pełna ochrona historycznego zespołu budowlanego i rozplanowania układu urbanistycznego.

Na terenie objętym tą strefą obowiązują następujące wymogi:

- bezwzględne zachowanie istniejącej zabudowy historycznej;
- zachowanie historycznego układu urbanistycznego;
- zachowanie historycznego podziału działek, nowe podziały mogą mieć miejsce po uzyskaniu zgody LWKZ;
- zabudowanie pustych parcel w dostosowaniu do gabarytów zabudowy historycznej;
- konieczność przeprowadzenia badań archeologicznych poprzedzających realizację inwestycji budowlanych.

Prowadzenie działań inwestycyjno - remontowych, zarówno w fazie projektowej jak i realizacyjnej, w oparciu o przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków.

Strefa „B” –

Działania inwestycyjne i remontowe, choć podporządkowane wymogom konserwatorskim, lecz o mniejszym rygorze niż w strefie "A", są charakterystyczne dla strefy "B". Dopuszcza się, większe możliwości przekształceń substancji budowlanej, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków.

Na terenie miasta, w obszarze śródmiejskim w tych strefach dominować będą, zadania polityki przestrzennej i kierunków działań, zmierzających do ich realizacji związanych z rewitalizacją wybranych terenów i ochroną historycznej struktury przestrzennej i zabytkowych obiektów. W obowiązującej decyzji administracyjnej, określono różne formy ochrony środowiska kulturowego, zasady i kierunki działań. W Sulechowie ustala się cztery obszary objęte strefą "B":

- dawne przedmieście Świebodzińskie, na północ od starego miasta, wzdłuż ulicy Jana Pawła II do wieży ciśnień,
- dawne przedmieście Zielonogórskie, na południe od starego miasta, wzdłuż ulicy Armii Krajowej do ul. Piaskowej,
- tereny od dworca PKP do ul. Kościuszki, wzdłuż Al. Niepodległości,
- tereny od parku zamkowego do ul. Doktora Judy, wzdłuż ul. Żeromskiego.

Proponuje się objęciem strefą "B" historycznych obszarów ruralistycznych na terenie wsi Brody, Buków, Cigacice, Głogusz, Kalsk, Kije, Klępsk, Łęgowo, Mozów, Obłotne, Okunin, Pomorsko.

Strefa „E” -

Ochronę, ekspozycji układu, bądź też obiektu o wartości kulturowej osiągnięto poprzez określenie granic strefy "E". Obszar jaki ona zajmuje stanowi zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołu lub obiektu zabytkowego. W strefie tej obowiązują ścisłe zasady, dotyczące gabarytów nowo powstających obiektów lub też zakaz ich powstawania w danym miejscu. Należy bowiem zachować strefy ekspozycji danego obiektu przedstawiającego wartość kulturową.

Na terenie, miasta zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi obowiązują 3 rejonu ekspozycji i 1 punkt widokowy :

- strefy ekspozycji starego miasta z ul. Chopina, 1 Maja, Armii Krajowej,
- punkt widokowy w miejscu zbiegu ul. Jana Pawła II, i Al. Wielkopolskiej w kierunku wzgórza zamkowego i starego miasta.

W tych strefach nie należy lokalizować zabudowy wyżej niż otaczająca . Należy też zachować wartości widokowe. Na terenie gminy proponuje się objąć tą strefą rejonu ekspozycji wsi Cigacice, Górki Małe i Głogusz od strony rzeki Odry, wsi

Głogusz od drogi Kije - Pałck, wsi Klępsk i Buków od strony północnej i południowej, wsi Kalsk od strony południowej i zachodniej, wsi Brody i Pomorsko od strony rzeki Odry i od północy.

Ponadto proponuje się objąć tą strefą punkty widokowe w kierunku dominant obiektów sakralnych w Brodach, Bukowie, Cigacicach, Kalsku, Kijach, Klępsku, Mozowie, Pomorsku.

Strefa „K” -

Ochronę środowiska kulturowego, zapewniono również poprzez określenie granic strefy "K" tj. ochrony krajobrazu obejmującego tereny integralnie związane z zespołem zabytkowym znajdującym się w jego ścisłym sąsiedztwie. Proponuje się nią objąć tereny wokół wsi; Głogusz, Kije, Brody, Pomorsko, Klępsk, Okunin, Łęgowo, Buków, Kalsk, Mozów, Kruszyna. Obłotno, Krężoły i miasta Sulechów.

Strefa „W”

Rozpoznane na terenie miasta i gminy obszary stanowisk archeologicznych określono granicą strefy "W". W mieście są to :

- tereny wzgórza zamkowego, podzamcza i zbieg ulic: Jana Pawła II, Chopina i Al .Wielkopolskiej;
- tereny placu Kościelnego z przyległościami wraz z bramą Piastowską;
- rejon dawnej bramy Zielonogórskiej, u zbiegu ulic: Okrężnej, Sikorskiego, Nowy Rynek, PCK;
- działka kościoła parafialnego przy ul. Okrężnej.

Ponadto, strefą tą objęto, obszary strefy A i B w mieście. Na terenie gminy są to tereny wymienione w uwarunkowaniach zagospodarowania przestrzennego, w rozdziale dotyczącym zagadnień kulturowych. Szczególnie ważne jest rozpoznanie stanowisk, przypuszczalnych grodzisk w Kijach, Pomorsku i Górzykowie.

Na wyznaczonych obszarach, należy przeprowadzić badania archeologiczne, a wszelkie działania inwestycyjno -remontowe i prace ziemne, muszą być prowadzone zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków. Należy się również liczyć z zakazem realizacji inwestycji w tej strefie.

Rejestr zabytków

Bezwzględnej ochronie prawnej, podlegają obiekty wpisane do rejestru konserwatorskiego wymienione w uwarunkowaniach studium.

Wszelka działalność, w wymienionych zasobach i w ich otoczeniu, musi się odbywać według wytycznych konserwatorskich, specjalistycznych projektów opracowywanych przez wykonawców posiadających stosowne uprawnienia konserwatorskie, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków.

Zasoby objęte ewidencją

Wśród zasobów objętych ewidencją znalazły się również założenia, obiekty i urządzenia opisane w niniejszym opracowaniu w części uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego– uwarunkowania środowiska kulturowego. Wszelka działalność inwestycyjna związana z obiektami oraz układami urbanistycznymi i ruralistycznymi objętymi w poszczególnych miejscowościach ewidencją odbywać się powinna zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków.

Obiekty do objęcia ewidencją

Na listę obiektów, zespołów i układów przestrzennych proponowanych do objęcia ewidencją składają się:

- pałac w Folwarku Góry B, fundamenty pałacu w Głoguszu,
- zabudowa mieszkalna w miejscowościach Brzezie k. Pomorska, Boryń, Głogusz, Górzykowo, Górki Małe, Laskowo, Leśna Góra, Kije, Nowy Świat, Obłotne, Przygubiel, Szabliska, Brzezie k. Sulechowa.
- obiekty sakralne: krzyż w Łęgowie, kapliczka w Karczynie,
- folwark w Folwarku Góry B, Dębinkach,
- obiekty użyteczności publicznej tj. dawne szkoły w Brodach, Brzeziu k. Pomorska, Bukowie, Karczynie, Kijach, Głoguszu, Mozowie, Łęgowie, Okuninie, Pomorsku , remizy w Brodach, Bukowie, Karczynie, Kijach, Obłotnie i Okuninie, stacje kolejowe w Sulechowie, Łęgowie, Kijach,

Okuninie, domy ludowe w Bukowie, Górzycowie i Mozowie, leśniczówki w Bukowie i Laskowie, gospoda w Łęgowie, koszary w Sulechowie, port w Cigacicach,

- obiekty produkcyjne tj. młyn w Kijach, kuźnia w Bukowie,
- obiekty techniczne w postaci trafostacji w Brodach, Bukowie, Górzycowie, Kijach, Obłotnie, Okuninie,
- parki w Kalsku, Folwarku Góry „B”, Lochowie, Obłotnie, i 3 w Sulechowie,
- miejsca pamięci narodowej / pomniki / w Górzycowie, Łęgowie, Okuninie i Pomorsku.

Obiekty dla których planuje się wykonanie studium historyczno - ruralistycznego

Zasadne jest opracowanie studium historyczno – ruralistycznego wraz z wytycznymi konserwatorskimi dla następujących zasobów:

Kalsk	- historyczne rozplanowanie wsi
Kije	- historyczne rozplanowanie wsi
Kłępsk	- historyczne rozplanowanie wsi
Pomorsko	- historyczne rozplanowanie wsi

Zasoby wymagające opracowania karty założeń

Dla tożsamości gminy, istotne jest udokumentowanie następujących zasobów:

- założeń ruralistycznych wsi Brody, Buków, Kije, Łęgowo, Kłępsk, Mozów, Pomorsko,
- folwarki we wsiach: Brzezie k. Sulechowa, Buków x 3, Cigacice, Dębinki, Głogusz, Kalsk, Karczyn, Kije x 2, Kłępsk x 2, Krężoły, Kruszyna, Łęgowo, Mozów, Nowy Kłępsk, Obłotne i Okunin,
- cmentarze we wsiach: Brody, Buków x 3, Cigacice x 2, Kalsk x 4, Kije, Krężoły, Kłępsk x 2, Łęgowo x 3, Mozów, Okunin, Pomorsko x 2, Przygubiel i 6 w Sulechowie,
- obiekt użyteczności publicznej tj. zespół dworcowy w Sulechowie, parki w Bukowie, Głoguszu, Kalsku, Kije, Folwarku Góry B, Kłępsku, Kruszynie, Łęgowie, Mozowie, Obłotne, Okuninie, Pomorsku, Sulechowie x 2.

Plany miejscowe

Przeprowadzona, analiza uwarunkowań realizacji oraz zadań polityki kształtowania przestrzeni miasta i gminy, wskazują na potrzeby opracowania planów miejscowych obejmujących obszary o wartościach historycznych i kulturowych z uwzględnieniem zagadnień rewaloryzacji i kształtowania krajobrazu kulturowego. Uchwalone ustalenia studium mogą też dać asumpt do podjęcia działań poza sferą gospodarki przestrzennej w formie różnego rodzaju programów jak np. program rewaloryzacji i przekształceń obszarów, program modernizacji wnętrza przestrzeni publicznych, program ochrony dziedzictwa kulturowego i kształtowanie atrakcyjnego krajobrazu miasta i gminy.

3.7 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACYJNA

Zasady ogólne

Kierunkowe możliwości rozwoju miasta pozwalają na obsłużenie infrastrukturą techniczną terenów docelowego zainwestowania bez większych nakładów i przeszkód.

Stwierdzenie to dotyczy zarówno zasobów, urządzeń jak i sieci. Preferuje się następujące rozwiązania systemowe dla poszczególnych branż:

- sieć wodociągowa, gazowa, ciepłownicza i elektryczna jako sieć pierścieniowo – rozgałęźna,
- sieć kanalizacyjna w miarę możliwości w systemie rozdzielczym.

Rozbudowane i udoskonalone będą obecne systemy zaopatrzenia miasta w media techniczne. Zakłada się kontynuację rozbudowy istniejącego systemu kanalizacji, rozbudowę sieci wodociągowej, gazowej i elektrycznej. Niezbędna jest przebudowa sieci ciepłowniczej z ewentualną realizacją nowych źródeł ciepła.

Możliwości rozwojowe wsi są ograniczone a obsłużenie infrastruktur techniczną bardzo zróżnicowane.

Zaopatrzenie w wodę

Obecny, stan zaopatrzenia w wodę miasta i gminy prawie całkowicie zaspakaja potrzeby. Wskazane jest, aby obecny system zaopatrzenia w wodę, uległ dalszemu usprawnieniu, w celu lepszego wykorzystania wydajności istniejących ujęć wodnych, eliminacji niedoboru wody w sytuacjach awaryjnych, objęciem swym zasięgiem terenów przeznaczonych pod przyszłą zabudowę. Pozostawia się układy sieci wodociągowych bez istotnych zmian.

Przyjęto następujące zasady zaopatrzenia gminy w wodę:

- podstawowym źródłem zaopatrzenia miasta, oraz Brzezia k.Sulechowa, Krężoł, Kruszyny, Oblotna i częściowo Nowego Światu i Kalska, pozostanie obecne ujęcie wody zlokalizowane w północno - wschodniej części Sulechowa (sześć studni głębinowych), powiązane siecią wodociągową z ujęciem w miejscowości Folwark Góry B które zaopatruje w wodę wsi Głogusz, Kije, Łochowo, Mozów, Dębinki;
- spięcie, sieci miejskiej z siecią wiejską, obsługującą wsie Górki Małe, Leśna Góra, Cigacice, Nowy Świat i Górzynkowo z ujęciem wody na terenie wsi Górki Małe (dwie studnie głębinowe i hydrofornie);
- docelowe podłączenie do sieci miejskiej sieci wiejskiej we wsi Kalsk z ujęciem na terenie wsi;
- nie zakłada się zmian w sieci wiejskiej obsługującej wsie Okunin, Klępsk, Łęgowo, które są zaopatrywane z ujęcia w Klępsku (dwie studnie głębinowe);
- pozostawia się sieć wiejską obsługującą wsie Buków i Karczyn, z ujęciem na terenie wsi Karczyn (dwie studnie głębinowe i hydrofornie), oraz sieć wiejską obsługującą wsie Brzezie k. Pomorska, Brody, Pomorsko z ujęciem w Brzeziu k. Pomorska (dwie studnie głębinowe).

W pozostałych miejscowościach, pozostawia się stan istniejący tj. zaopatrywanie mieszkańców w wodę z studni lokalnych, kopanych.

Zakłada się również przejęcie po byłych zakładach rolnych ujęć i odcinków sieci wodociągowych oraz ich ewentualną modernizację i rozbudowę.

W przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych i unieruchomienia wodociągów lub skażenia ujęć, przewiduje się zaopatrywanie w wodę z istniejących studni zlokalizowanych na terenie gminy, w miejscowościach Mozów, Kije, Głogusz, Pomorsko, Buków, Górzynkowo, Kruszyna, Przygubiel.

W ujęciach wiejskich należy wykonywać stały monitoring wód podziemnych tzn.:

- prowadzić rejestr poboru wody;
- wykonywać pomiary statycznego i dynamicznego zwierciadła wody;
- badać skład fizyko-chemiczny wody surowej.

Zagrożeniem, dla przyjętego systemu może być pogarszający się stan techniczny sieci magistralnych i urządzeń, mała pojemność zbiorników wody uzdatnionej, zróżnicowany stan chemiczny wody, w różnych ujęciach włączonych do wspólnej sieci, niedostateczna ochrona wód w zlewniach, na terenach stref ochronnych ujęć wodnych.

Należy w możliwie szybkim terminie wykonać opracowania w celu określenia wymiarów stref ochrony dla ujęć wód podziemnych.

Aby zmniejszyć zużycie wody zaleca się upowszechnić opomiarowanie zużycia wody, likwidację przecieków sieci wodociągowej oraz sukcesywną wymianę starych odcinków sieci wodociągowych.

W niniejszym opracowaniu trasy sieci wodociągowych pokazane są w sposób ideowy w dużym uproszczeniu.

Przebiegająca, przez południowy fragment gminy magistrala wodociągowa, zaopatrująca w wodę miasto Zielona Góra, nie jest powiązana z systemem wodociągowym gminy Sulechów.

Gospodarka ściekami

Najważniejsze kierunki działań w zakresie gospodarki ściekami to pełna kanalizacja gminy i stworzenie systemu, który uporządkuje obecny stan i zminimalizuje niekorzystne oddziaływanie na środowisko, szczególnie w strefie rzeki Obrzycy.

Aby to osiągnąć należy wybudować

- kanalizację sanitarną grawitacyjną i tłoczną dla miejscowości Brody,

Pomorsko, Mozów, Kije i Głogusz wraz z przepompowniami ścieków, Po zakończeniu której ścieki z wymienionych miejscowości trafią do miejskiej oczyszczalni;

- sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej z przyłączami w Sulechowie – os. Piastów (z rurociągiem tłocznym do oczyszczalni ścieków w Nowym Świecie wraz z 2 tłoczniami ścieków);

odbudować i zmodernizować:

- sieć kanałów (rowów komunalnych) jako odbiorników wód deszczowych z sieci zakrytej;
- wybudować i odbudować sieci kanalizacji deszczowej na terenach zabudowanych. Dobrze wykonana i eksploatowana sieć kanalizacji deszczowej jest ważnym elementem infrastruktury miejskiej. Zwłaszcza w okresie wiosennych roztopów czy obfitych opadów atmosferycznych.

Kanalizacja deszczowa, odwodnienie dróg, odbiór i oczyszczanie ścieków deszczowych jest kosztowne, ale też konieczne. W przeciwnym wypadku woda z opadów atmosferycznych może zniszczyć całą miejską infrastrukturę, przede wszystkim nawierzchnie utwardzone, czyli drogi (różnice wysokościowe powodują zaleganie miejscowych wód opadowych, proces erozji można w dużym stopniu ograniczyć poprzez jak najszybsze i jak najdokładniejsze usuwanie z powierzchni wód opadowych). Właściwe odwodnienie terenu zabezpiecza całą infrastrukturę miejską przed zalaniem i tym samym przed zniszczeniem;

- przepusty pod ul. Wielkopolską i ul. Gdańską,
- odwodnienie terenów zabudowanych pomiędzy ul. Wielkopolską a ul. Poznańską;

Preferuje się sieci w systemach rozdzielczych.

Zakłada się przyjęcie systemu odprowadzania ścieków z terenu całej gminy a także z części terenu gminy Czerwieńsk do istniejącej oczyszczalni miejskiej której przepustowość jest aktualnie na tyle duża aby takie rozwiązanie było najbardziej ekonomiczne.

Przewiduje się likwidację oczyszczalni ścieków w Kijach i przekształcenie jej w przepompownię ścieków.

Ze względu na niekorzystne warunki wysokościowe, duże koszty związane z budową oczyszczalni i rozległych układów grawitacyjno – tłocznych należy przewidzieć również rozwiązania wariantowe.

Dla wsi; Brody, Pomorsko, Kije, Mozów, Brzezie k. Pomorska, Leśna Góra, Łęgowo, Klępsk, Karczyn i Okunin nie zakłada się całkowitego skanalizowania tylko dofinansowywanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków z odprowadzeniem wód oczyszczonych:

- do cieków i kanałów po uzyskaniu pozwolenia wodno-prawnego na odprowadzenie wód oczyszczonych,
- do gruntu poprzez drenaż rozsączający, studnie chłonne, złoża biologiczne lub filtry piaskowe itd.

Realizacja, tych zamierzeń inwestycyjnych jak i wyboru wariantu powinna być poprzedzona, programem rozwoju gospodarki ściekowej, który będzie zawierał rozwiązania techniczne, poparte analizą kosztową. Preferuje się budowę sieci i urządzeń kanalizacyjnych w pierwszej kolejności w zlewni rzeki Obrzyca, z uwagi na pobór wody dla celów pitnych dla mieszkańców Zielonej Góry. Na tym obszarze obowiązuje zakaz urządzania wylewisk ścieków zwierzęcych

Proponowane systemy gospodarki ściekami z jednym wyjątkiem nie są powiązane z sieciami gmin ościennych.

Należy dążyć do ograniczenia wielkości stref uciążliwych związanych z emisją odorów, zanieczyszczeniami mikrobiologicznymi, chemicznymi, oraz hałasu z uwagi na otaczające zainwestowanie. Szczególną uwagę należy zwrócić też na skanalizowanie terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie ujęć wód, ponieważ istnieje niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód podziemnych przez nieszczelne szamba, bądź odprowadzenie nieczystości bezpośrednio do cieków wodnych.

W niniejszym opracowaniu trasy kanałów sanitarnych oraz sieci pokazane są w sposób ideowy w dużym uproszczeniu, dokładne trasy należy ustalić na etapie projektów koncepcyjnych i budowlanych.

Pozostawia się bez zmian działalność dotychczasowej zakładowej oczyszczalni ścieków „ROCKWOOL” w Cigacicach.

Zaopatrzenie w ciepło

Problem, zaopatrzenia miasta w ciepło wymaga generalnego uporządkowania. Niezbędne jest, sporządzenie docelowego programu ucieplwienia miasta, w którym należy uwzględnić następujące założenia :

- likwidacji lub modernizacji istniejących źródeł ciepła, w tym kotłowni zasilających wielorodzinne osiedla mieszkaniowe;
- pobudowanie jednej, centralnej kotłowni opalanej gazem, zlokalizowanej w północnej części miasta w strefie przemysłowo – składowej;
- przystosowanie istniejących sieci, do pracy w ramach wspólnej sieci;
- zasięgiem działania objęcie odbiorców z całego obszaru zainwestowanego miasta i terenów rozwojowy wokół;
- pozostawienie kotłowni na osiedlu „Nadodrzańskim” jako rezerwowej, z jej wykorzystaniem w okresie letnim dla dostawy ciepłej wody.

Zagrożeniem, dla realizacji tak przyjętego systemu mogą być:

- niewystarczające możliwości finansowe na realizację w całości zamierzenia inwestycyjnego, co spowoduje potrzebę wcześniejszej modernizacji istniejących kotłowni;
- pogarszający się stale, stan techniczny sieci ciepłowniczych i urządzeń wytwórczych w źródłach ciepła;
- nieprzystosowanie systemu na wspólną sieć.

Nie można jednak wykluczyć wariantu według którego zrezygnuje się budowy centralnego systemu grzewczego. Wtedy obiekty większych zakładów, oraz przyległe do nich budynki mieszkalne ogrzewane będą z kotłowni lokalnych. Pozostali mieszkańcy ogrzewani będą z indywidualnych źródeł ciepła o zasięgu ograniczonym do poszczególnych budynków. W tym wariantcie niezbędna jest modernizacja istniejących kotłowni, oraz przejście na paliwo ekologicznie czyste. Pozwoli to w krótkim czasie na osiągnięcie znacznych rezultatów w zakresie ochrony środowiska. Zakłada się zastąpienie we wszystkich dużych kotłowniach kotłów węglowych kotłami opalanymi gazem ziemnym. Dla odbiorców indywidualnych zakłada się instalowanie pieców pozwalających wykorzystać gaz, energię elektryczną, paliwa odnawialne (biomasa, biogaz, energia słoneczna lub geotermalna).

Zaopatrzenie w gaz

Przez teren gminy Sulechów przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia eksploatowane przez dwóch operatorów:

- gazociąg przesyłowy w/c relacji Nowe Tłoki- Sulechów (zm. średnicy – Sulechów) o średnicy nominalnej DN 80 i ciśnieniu nominalnym PN 6,3 MPa,
- gazociąg przesyłowy w/c relacji Nowe Tłoki- Sulechów (odg. Świebodzin-zm. średnicy) o średnicy nominalnej DN 150 i ciśnieniu nominalnym PN 6,3 MPa,
- gazociąg przesyłowy w/c relacji Nowe Tłoki- Sulechów (odg. Świebodzin-odg. Skape) o średnicy nominalnej DN 150 i ciśnieniu nominalnym PN 6,3 MPa,

Zakłada się utrzymanie stanu istniejącego, nie planując rozszerzania działalności dystrybucyjnej gazu siecią przewodową na terenie miejscowości dotychczas niezgazyfikowanych, przewidując jedynie rozbudowę sieci gazowych na terenach gdzie występuje już ona, w oparciu o bieżące przyłączenia.

Pozostałe, miejscowości na terenie gminy będą zaopatrywane w gaz bezprzewodowy.

Zagrożeniem, dla przyjętego systemu może być pogarszający się stan techniczny oraz małe przekroje sieci gazowej na terenie miasta, poziom automatyzacji stacji redukcyjnych.

Istnieje konieczność, ustanowienia stref uciążliwości stacji redukcyjnych i przewodów magistralnych, wraz z ograniczeniami w sposobie ich obudowywania i użytkowania gruntów. Zasadne jest ponowne opracowanie programu gazyfikacji miasta i gminy, w powiązaniu do możliwości i zamierzeń właściwego operatora gazu.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Zakłada się utrzymanie stanu istniejącego, gdzie odbiorcy energii elektrycznej w mieście i gminie, zasilani są z GPZ 110/15 kV, zlokalizowanego w rejonie ulicy Odrzańskiej w Sulechowie, zasilanego dwiema napowietrznymi liniami 110 kV relacji Zawada - Sulechów i Wolsztyn - Sulechów oraz rozdział energii przy pomocy sieci napowietrznych i kablowych 15 kV, które zasilają stacje transformatorowe 15/0.4 kV. Należy dążyć do skablowania, na terenie miasta wszystkich linii napowietrznych 15 kV, które opasują pierścieniem tereny zainwestowane, ponieważ stanowią istotną barierę przestrzenną dla jego rozwoju. Niezbędne jest poprawienie zaopatrzenia w energię elektryczną poprzez:

- oprzyrządowanie systemu w telemekanicę i automatykę;
- poprawę stanu technicznego sieci i urządzeń;
- zwiększenie rezerwy mocy w źródłach, liniach i transformatorach w tym GPZ;
- budowę nowych linii SN/15 kV do projektowanych stacji transformatorowych. na terenach kierunkowego rozwoju;
- budowę elektrowni fotowoltaicznych wytwarzających energię odnawialną o mocy przekraczającej 100kW.

Konieczne jest ustalenie. stref zagrożeń od pola elektromagnetycznego GPZ i linii napowietrznych wysokiego napięcia.

W studium dopuszcza się możliwość wybudowania stacji elektroenergetycznej 400/110Kv „Zielona Góra” oraz fragmentów napowietrznych dwutorowych linii elektroenergetycznych o napięciu 400kV relacji Baczyzna – Zielona Góra – Polkowice oraz Plewiska - Zielona Góra – Gubin, wzdłuż których będzie obowiązywać pas technologiczny 70.0m. (po 35.0m. od osi linii w obu kierunkach. Dla terenów znajdujących się w pasie technologicznym obowiązywać będą ustalenia wg. odrębnych przepisów.

Na terenie gminy czynione są też starania uruchomienia dużych instalacji OZE:

- budowa elektrowni fotowoltaicznej w miejscowości Buków;
- budowa elektrowni fotowoltaicznej w miejscowości Brody;
- budowa elektrowni fotowoltaicznej w miejscowości Kije;
- budowa elektrowni fotowoltaicznej w miejscowości Kalsk na terenie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie.

Potencjalne duże możliwości daje pozyskanie energii cieplnej z różnych rodzajów biomasy i przedstawia się następująco:

- grunty leśne są źródłem drewna i odpadów drzewnych, które mogą stanowić źródło surowca drzewnego jako biomasy dla przemysłu, a także w dużej części jako drewno opałowe dla gospodarstw domowych;
- zastosowanie w energetyce odnawialnej może mieć również słoma jako biomasa.

Telekomunikacja

Określa się następujące zasady i kierunki rozwoju telekomunikacji na terenie gminy Sulechów:

- modernizacja i rozbudowa urządzeń i sieci telekomunikacyjnych które nie zaspokajają w pełni oczekiwanych potrzeb;
- adaptacja i rozwój sieci telefonii komórkowej i stacjonarnej (liniowej), przekazu radiowego (radiowa dostępność programowa), przekazu telewizyjnego (telewizja satelitarna, telewizja kablowa, stacje przekaźnikowe), oraz światłowodowej (dostępność telefoniczna i internetowa);
- rozbudowie cyfrowej centrali telefonicznej w Sulechowie i kolejnych linii światłowodowych;

- adaptacja istniejących linii światłowodowych: Zielona Góra-Cigacice-Sulechów, Krosno Odrzańskie – Sulechów;
- wdrożenie nowoczesnych rozwiązań systemowych w tym Systemy Radiowego Dostępu Abonenckiego /SRDA/ w zabudowie wiejskiej rozproszonej na obszarach zagrożenia powodzią i pożarami.

Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej ma duże znaczenie dla osiągnięcia celów społeczno - gospodarczych gminy. Konieczne jest stworzenie warunków przestrzennych dla rozbudowy wcześniej wymienionych systemów. Lokalizacja przyszłych elementów tej infrastruktury powinna być zgodna z przepisami odrębnymi i uwzględniać potrzeby operatorów sieci.

Wymogiem jest realizacja sieci umożliwiającej dostęp lokalnej społeczności do internetu szerokopasmowego zarówno w mieście jak i na terenach wiejskich. Zakłada się rozwój łączności bezprzewodowej wzdłuż linii kolejowych w ramach terenów zamkniętych.

Przewiduje się, że w dalszym ciągu funkcjonować będą systemy radiotelefoniczne niepubliczne /wojskowe, kolejowe, leśnictwa, służb komunalnych, ratownictwa sanitarnego, itp./.

Celowe jest dążenie do skablowania wszystkich linii telekomunikacyjnych. Zagrożeniem, dla systemu może być zróżnicowanie terytorialne w nasyceniu centralami telefonicznymi, gęstość sieci, standard świadczonych usług.

Lokalizacja nowych terenów telefonii komórkowej powinna być w dużym oddaleniu od skupisk zabudowy mieszkaniowej. I zgodnie z przepisami odrębnymi.

Gospodarka Odpadami

Gospodarka odpadami w mieście i gminie prowadzona jest w sposób uporządkowany zgodnie z obecnym systemem.

Odpady komunalne z terenu miasta i gminy są gromadzone na:

- komercyjnym składowisku odpadów zlokalizowanym w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków w Nowym Świecie, wyposażonym w sortownię odpadów oraz kompostownię odpadów komunalnych biodegradowalnych,
- na składowisku odpadów w Raculi k/Zielonej Góry.

Od kilku lat prowadzona jest w gminie selektywna zbiórka odpadów komunalnych, a oznakowane kontenery ustawione są w miejscach publicznych. W mieście w sposób selektywny zbierane są: papier, tworzywa sztuczne, szkło i odpady biodegradowalne. Poprzez PSZOK zbierane są również odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony, baterie itp.

Ze względu na przyjęty system prowadzenia gospodarki odpadami nie wyznacza się w niniejszym opracowaniu nowych terenów pod wysypiska odpadów komunalnych.

Melioracja terenu

Melioracji wymagają następujące tereny:

- rejon wsi Łęgowo, Klępsk, Okunin;
- rejon pomiędzy Sulechowem a Obłotnem;
- rejon wsi Brody, Pomorsko i Kije, poprzez drenowanie gruntów rolnych i łąk.

Konieczna jest odbudowa i utrzymanie istniejących rowów melioracyjnych.

Komunikacja

Generalne cele strategiczne polityki komunikacyjnej powiązane są z funkcją systemu transportowego, który powinien zapewnić sprawne, bezpieczne, ekonomiczne i nieuciążliwe dla środowiska przemieszczanie się osób i towarów. Aby to osiągnąć, należy zrealizować następujące cele:

- zapewnić powiązanie układu komunikacyjnego gminy z układem zewnętrznym, poprzez funkcjonalne wyprowadzenie dróg z miasta na zewnątrz, przy nadaniu im odpowiednich funkcji oraz stworzenia właściwych powiązań funkcjonalnych i technicznych;
- wykorzystać istniejące ciągi komunikacyjne zgodnie z kierunkiem planowanych przemian;
- uzyskać rozwiązania o wysokich walorach funkcjonalno – użytkowych;

- spełnić wymagania związane z ochroną unikalnych walorów gminy,
- stworzyć odpowiednie warunki do transportu surowców i produktów,
- wzmocnić i usprawnić powiązania w skali regionalnej poprzez pobudowanie mostu na rzece Odrze w miejscowości Brody lub Pomorsko.

Komunikacja kołowa

Działalność samorządu powinna zmierzać w kierunku :

- wykorzystania położenia miasta i gminy, przy (istniejącej części i projektowanej od Zielonej Góry do Sulechowa) drodze ekspresowej S-3 Świnoujście - Lubawka o znaczeniu europejskim i zlokalizowanym na niej węźle drogowym w rejonie Sulechowa zapewniającym połączenia w kierunku Poznania i miasta, oraz miejsca obsługi podróżnych (MOP) w części południowej gminy;
- wzmocnienie i usprawnienie powiązań w skali regionalnej poprzez pobudowanie mostu na rzece Odrze w miejscowości Brody i Pomorsko oraz poprawienia geometrii i warunków technicznych szlaków drogowych.

Koncepcja docelowego układu komunikacyjnego miasta uległa gruntownemu przeobrażeniu z chwilą zrealizowania

- drogi ekspresowej S-3 Świnoujście - Lubawka po zachodniej stronie miasta;
- drogi krajowej w kierunku na Poznań od węzła na drodze ekspresowej S-3 w południowej części Sulechowa.

Tym sposobem, w znacznym stopniu wyeliminowany został ruch tranzytowy, z terenów zabudowanych miasta.

Pozostały układ komunikacyjny gminy nie wymaga budowy nowych połączeń pomiędzy jednostkami osadniczymi.

Dla usprawnienia dotychczasowych połączeń komunikacyjnych na terenie gminy niezbędne jest:

- pobudowanie drugiego przęsła mostu na Odrze zburzenie obecnego i wybudowanie na jego miejscu nowego, w rejonie Cigacic, w ciągu drogi ekspresowej;
- modernizacja drogi alternatywnej, wzdłuż drogi ekspresowej, w tym przebudowa mostu w Cigacicach;
- pobudowanie mostów na Odrze, w ciągach dróg wojewódzkich Zielona Góra – Wysokie – Pomorsko i Zielona Góra – Czerwieńsk – Brody;
- zrealizowanie obwodnicy, wokół wsi Pomorsko, w ciągu drogi wojewódzkiej Szklarka Radnicka – Sulechów – Wschowa;
- modernizacja, istniejących dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

W obszarze miasta, stworzone zostały warunki do uporządkowania układu komunikacyjnego, po wyeliminowaniu ruchu Aktualna, sieć ulic zapewnia prawidłową dostępność, do celów podróży przy różnych formach aktywności zawodowej, niemniej jednak należy kontynuować przebudowę i modernizację tego układu w celu :

- usprawnienia powiązań komunikacji kołowej w przypadku zespołów osadniczych, po wschodniej i północnej części miasta;
- uspokojenia ruchu, w wybranych rejonach centrum, śródmieścia i na terenach mieszkaniowych;
- ograniczenia w obszarze centrum miasta, ruchu kołowego i rozbudowę ciągów pieszych;
- wprowadzenie komunikacji publicznej obsługującej miasto i najbliższe miejscowości w tym Cigacice i Kalsk.

Wymienione cele należy realizować poprzez :

- budowę nowych tras;
- modernizację tras istniejących;
- zmiany w organizacji ruchu;
- zastosowanie, nowych rozwiązań technicznych w zakresie regulacji i bezpieczeństwa ruchu.

Komunikacja kolejowa

Istniejąca, sieć kolejowa nie będzie prawdopodobnie odgrywała tej roli co w przeszłości. Jedynie, magistrala Zbąszynek – Sulechów- Czerwieńsk posiadająca znaczenie państwowe, będzie pełniła funkcję usługową, pomagała realizować cele publiczne, zwiększać dynamikę życia publicznego, choć w zakresie ograniczonym, dla miasta i wybranych miejscowości wzdłuż szlaku kolejowego. Generalnie, ruch na tej magistrali bardziej związany będzie z tranzytem niż z gminą jako celem podróży, jedynie przechodzącym przez jej teren. Stacja kolejowa w mieście po odpowiedniej modernizacji może służyć jako miejsce przeładunku towarów. Celowe jest utrzymanie bocznic kolejowej, łączącej stację w mieście z portem rzeczonym w Cigacicach, co pozwoli połączyć transport kolejowy z wodnym i kołowym, w jednym węźle transportowym. Pozostałe linie w kierunku Świebodzina, Wolsztyna, Konotopu straciły już swoje znaczenie gospodarcze, są niesprawne technicznie a ich dalsze utrzymywanie nie ma uzasadnienia ekonomicznego. Ich trasy, to rezerwy pod inne formy użytkowania np. ciągi rowerowe lub kołowe. Nie można jednak wykluczyć, że ruch na tych trasach, zostanie reaktywowany po wykrytym w systemie transportu, związanego z obsługą rolnictwa i przemysłu opartego na lokalnych surowcach. Szlaki kolejowe, typu lokalnego nie stanowią barier przestrzennych, pomimo, że przecinają istniejące drogi kołowe w jednym poziomie. Odwrotnie, sytuacja wygląda w przypadku szlaku magistralnego, który powinien być poddawany stałej modernizacji związanej z potrzebą zabezpieczenia bezpieczeństwa ruchu.

Komunikacja wodna

Przeptywająca, wzdłuż południowej granicy gminy rzeka Odra, to szlak żeglowny o znaczeniu krajowym i potencjalnie międzynarodowym. Wymaga dostosowania jej parametrów dla potrzeb określonych w założeniach „Odrzańskiej Drogi Wodnej E30” (osiągnięcie III klasy żeglowności - prześwit mostowy - 4m, głębokość - 1,8m., a w dalszej perspektywie – IV klasy żeglowności), którą przewozić się będzie znaczne ilości towarów. Modernizacja istniejącego portu rzeczowego w Cigacicach, jego wyposażenie w nowoczesny sprzęt i rozbudowa bazy magazynowej, spowoduje, że stanie się on ważnym miejscem przeładunków towarów. Planuje się powstanie w Cigacicach „Regionalnego Węzła Transportu Multimodalnego” pełniącego funkcję logistycznego powiązania mediów wodnych, drogowych i kolejowych. W Pomorsku zakłada się budowę kajakerskiej stacji wodnej. Pozostałe przepływające przez gminę ciekły wodne nie mają żadnego znaczenia transportowego, są zbyt małe aby mogły pełnić rolę szlaków kajakowych.

Komunikacja lotnicza

Bliskie sąsiedztwo lotniska interregionalnego w Babimoście przeznaczonego do pełnienia ważnych funkcji krajowych i funkcji transportu lotniczego w regionalnym systemie multimodalnym oraz lotniska w Przylepie koło Zielonej Góry używanego do celów sportowych i transportu cargo powoduje, że gmina Sulechów będzie dobrze obsługiwana w zakresie komunikacji lotniczej. Zasadne jest utrzymanie i urządzenie lądowiska dla helikopterów sanitarnych, w południowej części miasta Sulechów. Przeszkody lotnicze (wszelkie projektowane obiekty o wysokości równej lub większej od 50m npt muszą być zgłoszone: Szefostwu Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP Wydział Lotniskowy oraz Prezesowi Urzędu Lotnictwa Cywilnego oraz oznakowane, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Komunikacja piesza

Kierunki rozwoju systemu tras pieszych to:
adaptacja istniejących tras relacji:

- Sulechów – Kłępsk – Babimost (szlak Mistrza Ołtarza z Gościszowic);
- Sulechów – rezerwat „Radowice” – Kłępsk – Karczyn – Buków – Łęgowo – Sulechów (szlak pomników przyrody);
- Sulechów – Kalsk – Głogusz – Kije – Cigacice – Pomorsko (szlak historycznych bitew);
- Kalsk – Głogusz – Pałck (szlak łącznikowy);
- rezerwat „Radowice” – Podlegórz (szlak łącznikowy);

- Pomorsko – Brody – kanał Ołobok (szlak łącznikowy);
 - Mozów – Sulechów – Obłotne – sosna „Waligóra” (szlak łącznikowy);
- adaptacja leśnych ścieżek dydaktycznych: „Do Waligóry”, „Nad Jabłonną”, „Przez Rezerwat Radowice”.

Proponuje się zakwalifikować do ścieżek regionalnych szlaki o następującym przebiegu:

- Zielona Góra – Pomorsko – Brzezie k. Pomorska –Szabliska – Głoguszyn – jezioro Nieśląsz;
- Gryżyński Park Krajobrazowy – Brody – Pomorsko –Boryń – Sulechów – rezerwat „Radowice” – Trzebiechów;

Na terenie miasta celowe jest:

- powiększenie obszarów przeznaczonych dla ruchu pieszego w centrum;
- wytyczenie i zrealizowanie systemu dojazdów pieszych pomiędzy centrum a zespołami mieszkaniowymi i szkołami;
- ulepszenie tras pieszych, łączących tereny miejskie z okolicznymi lasami.

Komunikacja rowerowa

Dla zaspokojenia potrzeb stale wzrastającego ruchu rowerowego proponuje się zbudowanie systemu tras rowerowych o znaczeniu:

- regionalnym, o przebiegu:
 - Zielona Góra – Pomorsko – Brzezie k. Pomorska - jezioro Nieśląsz;
 - Krosno Odrzańskie – Brody – Pomorsko – Laskowo– Sulechów – Obłotne – Smolno Małe – Trzebiechów;
- lokalnym o przebiegu:
 - Sulechów – Krężoły – Klępsk – jezioro Wojnowskie;
 - Laskowo – Górki Małe – Cigacice – Górzynko;
 - Czerwieńsk – Brody – Brzezie k. Pomorska;
 - Zielona Góra – Cigacice – Sulechów – Kalsk – Rosin.

Prawidłowa obsługa wymaga :

- budowy miejsc obsługi podróżnych wraz z programem usługowym, w atrakcyjnych miejscach krajobrazowych;
- stworzenie w mieście, w rejonie kąpieliska, ośrodka o charakterze rekreacyjno - wypoczynkowym dla obsługi rowerzystów, stworzenia możliwości wypożyczenia rowerów i ich naprawy;
- budowę wydzielonych ścieżek i ulic rowerowych, ciągów pieszo – rowerowych w ramach działań na rzecz bezpieczeństwa rowerzystów i pieszych.

Komunikacja konna

Mając na uwadze docelowy rozwój usług agroturystycznych gminy, zakłada się konieczność wytyczenia szlaków dla ruchu pojazdów konnych, oraz jazdy konnej wierzchem.

Proponowane szlaki przebiegają w rejonie miejscowości Brzezie k. Pomorska, Głoguszyn, Kije, Szabliska, Pomorsko, Laskowo, Boryń, Mozów Brody Górki Małe. Wskazane jest utworzenie ośrodków jeździeckich w Boryniu, Brzeziu k.Pomorska, Głoguszynie i Kijach.

3.8 INWETYCJE CELU PUBLICZNEGO

Inwestycje lokalne

W ramach studium na podstawie strategii rozwoju gminy Sulechów na lata 2012 - 2022 zidentyfikowano następujące inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

- pełna kanalizacja gminy (budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Brody, Pomorsko, Mozów, Kije);
- budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej na terenach zabudowanych gminy;
- odbudowa i/lub modernizacja rzek i kanałów na terenie gminy;
- odbudowa urządzeń melioracji szczegółowych na terenach użytkowanych rolniczo w gminie;

- odbudowa lub modernizacja zbiorników wodnych na terenie gminy i tworzenie kąpielisk nad rzeką Odrą;
- zagospodarowanie doliny rzeki Odry;
- poprawa infrastruktury w Porcie w Cigacicach;
- budowa stancji kajakarskiej w Pomorsku;
- budowa ścieżek pieszych, pieszo - rowerowych, rowerowych, modernizacja i przebudowa dróg publicznych na terenie całej gminy
- zabezpieczenie gminy przed powodzią (m. innymi modernizacja wałów odrzańskich w Brodach, Pomorsku i Leśnej Górze);
- budowa infrastruktury pod jednostkę wojskową, w tym rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz komunikacji;
- poprawa infrastruktury dla osób niepełnosprawnych;
- dążenie do stosowania w gminie odnawialnych źródeł energii.

rozbudowa cmentarzy w Sulechowie i budowa nowego cmentarza w Obłotnym;

Tereny przeznaczone pod rozbudowę cmentarza w Sulechowie i pod budowę nowego cmentarza w Obłotnym spełniają przesłanki zawarte w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze. W świetle tych zapisów wymagane jest, by cmentarze lokalizowane były na glebach przepuszczalnych (piaski) o niskiej zawartości węglanów.

Rozbudowa cmentarza w Sulechowie została przesądzoną w uchwalonym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części obrębu 2 miasta Sulechów, do którego zostały wykonane przy jego opracowywaniu wszystkie wymagane przepisami w tym zakresie badania.

Na potrzeby sporządzenia prognozy dla terenu przeznaczonego pod budowę cmentarza w Obłotnym wykonana została analiza składu granulometrycznego gleby z terenów pod budowę (cmentarza w Obłotnym). Analiza przeprowadzona metodą hydrometryczną Casagrande'a w modyfikacji Pruszyńskiego pozwoliła stwierdzić, że występują tutaj piaski luźne (utwory bardzo lekkie, przepuszczalne). Dodatkowo, analiza zawartości węglanów przeprowadzona metodą jakościową Nowackiego potwierdziła, że zawartość CaCO_3 w badanych glebach nie przekracza 1% (a więc w praktyce gleby te pozbawione są węglanów). Bazując na mapie hydrograficznej N-33-140-C stwierdzono, że ukształtowanie poziomu wód podziemnych jest zmienne na analizowanym obszarze - i tam gdzie hydroizobaty przebiegają na poziomie 1-2 m, teren został wyłączony z pod lokalizacji możliwości pochówku, a lokalnie zwierciadło znajduje się na poziomie 4,4 a nawet 10 m). Wykonano dodatkowe badania w okolicy objętej opracowaniem i stwierdzono, że głębokość zalegania wód podziemnych przekracza 2,5 m p.p.t. W celu zachowania standardów środowiska i nie spowodowania potencjonalnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi musi być obowiązkowo opracowany na teren projektowanego cmentarza w Obłotnym miejscowy plan zagospodarowania. Na etapie jego opracowania muszą być wykonane wszystkie wymagane przepisami w tym zakresie badania.

Tereny cmentarza w Sulechowie i teren przeznaczony pod cmentarz w Obłotnym znajdują się na wzniesieniach i nie podlegają zalewom.

W projekcie studium uwzględniono strefę ochronną wokół cmentarzy w odległości 50 m od granic cmentarzy. W bezpośrednim sąsiedztwie projektowanych cmentarzy nie stwierdzono zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego i zakładów przechowywania artykułów żywnościowych. Nie znajdują się tam również studnie ani ujęcia wody pitnej (stacja ujęcia wody znajduje się w Sulechowie przy ul. Wojska Polskiego). Tereny te są zwodociągowane.

**Inwestycje
ponadlokalne**

Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Wskazano obszary pod następujące inwestycje służące realizacji celów publicznych o znaczeniu ponadlokalnym:

Zadania rządowe:

- modernizacja Odrzańskiej Drogi Wodnej E-30 w celu osiągnięcia III klasy żeglowności (prześwit mostowy - 4m, głębokość 1,8m) a w dalszej perspektywie – IV klasy żeglowności.
- budowa drugiego pasma ruchu drogi S3 od Sulechowa do Nowej Soli, i wybudowanie drugiej nitki mostu na Odrze oraz zburzenie obecnego i wybudowanie na jego miejscu nowego.

Zadania samorządu województwa:

- przebudowa drogi nr 278 na odcinku Szklarka Rudnicka – Sulechów,
- budowa mostu na Odrze w ciągu drogi wojewódzkiej nr 281;
- przebudowa drogi 281 na odcinku Pomorsko – Zielona Góra;
- połączenie drogi wojewódzkiej nr 281 z drogą wojewódzką nr 280;
- budowa mostu na Odrze w ciągu drogi wojewódzkiej nr 280;
- rewitalizacja dworców i przystanków, poprawa stanu infrastruktury kolejowej na liniach nr 358 i 367
- budowa nowych torowisk Sulechów – Świebodzin z przystankami pod szybką kolei szynową Gorzów- Skwierzyna - Międzyrzecz - Świebodzin – Sulechów – Zielona Góra;
- program inwestycyjny związany z Zielonogórskim Obszarem Funkcjonalnym, który wyniknie z opracowywanej Strategii.
- przebudowa linii kolejowej E-20 – do uzyskania prędkości technicznej 200 km/h (docelowo 300 km/h)
- budowę sprawnego połączenia kolejowego Gorzów Wlkp. – Zielona Góra, przez Skwierzynę, Międzyrzecz, Świebodzin, Sulechów (o trakcji trójczłonów lub zespolonych autobusów na szynach) z możliwością przedłużenia do Nowej Soli oraz połączenia Zielonej Góry z Babimostem (lotnisko) i Zbąszynkiem (ważny węzeł kolejowy).
- uzyskanie przez drogi krajowe docelowo parametru klasy GP, a przez drogi wojewódzkie - klasy G.
- przywracania żeglowności na całej długości projektowanej międzynarodowej odrzańskiej drogi wodnej E30 , z uzyskaniem docelowo klasy IV
- poprawa zabezpieczeń przeciwpowodziowych z uwzględnieniem ochrony ekosystemów wodnych w tym lasów łęgowych

Program krajowy.

- program dla Odry; modernizacja szlaku żeglownego po Odrze swobodnie płynącej w celu zapewnienia zimowego lodołamania
- sygnalizowana realizacja linii elektroenergetycznej 400kV relacji Gubin - Plewiska zlokalizowanej w południowym fragmencie gminy. Będzie ona wymagała wyznaczenia pasa technologicznego o łącznej szerokości 70m.

Program samorządu wojewódzkiego

Podstawowym aktem planistycznym Samorządu Województwa Lubuskiego jest Zmiana Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego (Zmiana PZPWL) przyjęta przez Sejmik Województwa Lubuskiego uchwałą NrXXII/191/12 z dnia 21 marca 2012 r. (publikacja: Dziennik Urzędowy Województwa Lubuskiego z dnia 7 sierpnia 2012 r., poz. 1533). Ponadto w dniu 19.11.2012 r. Sejmik Województwa Lubuskiego podjął uchwałę Nr XXXII/319/12 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020.

Zmiana PZPWL w części II „Plan struktury funkcjonalno – przestrzennej. Kierunki polityki przestrzennej.” oraz w części III „Inwestycje celu publicznego.

Wykaz programów rządowych i zadań samorządowych.” zawiera zasady i zalecenia do uwzględnienia w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zmiana PZPWL pozwala na sformułowanie rekomendacji z pozycji polityki regionalnej do polityki przestrzennej na szczeblu gminnym, w których uwzględniono m.in. zadania rządowe określone w programach uchwalonych przez Radę Ministrów, które nie zostały wpisane do centralnego rejestru programów, prowadzonego przez właściwego ministra do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej. Umieszczono również zadania samorządu województwa w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zawarte w programach przyjętych przez Sejmik Województwa Lubuskiego.

Rekomendacje dla Gminy Sulechów w zakresie zadań proponowanych w Zmianie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego.

W zakresie struktury przestrzennej:

- podjęcie działań w zakresie zapewnienia ładu przestrzennego na terenie gminy poprzez racjonalizację użytkowania przestrzeni i zapobiegania jej degradacji,
- stworzenie warunków umożliwiających uporządkowanie obszarów funkcjonalnych na terenie gminy, w tym infrastruktury technicznej,
- podjęcie działań zwiększających efektywność gospodarowania przestrzenią,
- stworzenie warunków pozwalających na kształtowanie procesów urbanizacji w celu osiągnięcia najkorzystniejszych rozwiązań przestrzennych,
- podjęcie działań zwiększających odporność struktury przestrzennej gminy na zagrożenia wynikające z ekstremalnych zjawisk przyrodniczych i katastrof,
- dążenie do osiągnięcia wysokiej jakości środowiska przyrodniczego poprzez ochronę i odpowiednie użytkowanie,

W zakresie miejsca w strukturze przestrzennej województwa:

położenie gminy w:

- Środkowoeuropejskim Korytarzu transportowym CETC, biegnącym wzdłuż drogi ekspresowej S3 jako głównego pasma rozwoju
 - paśmie rozwojowym o znaczeniu krajowym Gorzów Wlkp. – Zielona Góra – Nowa Sól o najwyższym potencjale społeczno – gospodarczym,
 - nad rzeką Odrą w tym portu rzeczno-żeglarskiego w Cigacicach oraz spójności Lubuskiego Trójmiasta Sulechów – Zielona Góra – Nowa Sól
- położenie gminy w strefie:
- predysponowanej do wielofunkcyjnego rozwoju wypoczynku weekendowego
 - predysponowanej do rozwoju turystyki i rekreacji,
 - rozwoju obsługi transportu,

występowania w gminie powiązań komunikacyjnych dla aktywności ekonomicznej – gospodarczej,

występowania w gminie terenów postulowanych do:

- wprowadzenia gospodarki rolnej, sadowniczej i leśnej
- rozwoju osadnictwa

Pozostałe rekomendacje wynikające ze Zmiany PZPWL:

- modernizacja infrastruktury transportowej oraz zwiększenie dostępności komunikacyjnej,
- udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury technicznej i komunalnej poprawiającej warunki życia oraz podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów aktywności gospodarczej,
- udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury społecznej – w szczególności w sferach edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i pomocy społecznej,

- usprawnienie systemu transportu publicznego z wykorzystaniem partnerstwa publiczno – prywatnego,
- uzyskanie trwałych efektów płynących ze współpracy międzyregionalnej,
- wspieranie działań na rzecz zwiększenia tożsamości regionalnej,
- wykorzystanie walorów środowiska i dziedzictwa kulturowego rozwoju turystyki
- promocja walorów turystycznych i stworzenie systemu informacji turystycznej,
- podejmowanie przedsięwzięć kulturalnych tworzących atrakcyjny wizerunek regionu i województwa,
- podniesienie jakości kształcenia,
- dostosowanie kształcenia do potrzeb regionalnego rynku pracy i standardów UE,
- wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży,
- wspieranie działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego,
- ograniczenie zakresu i skutków wykluczenia społecznego osób i rodzin, ich integracja ze społeczeństwem oraz wyrównanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży,
- rozwój instytucjonalnego i kapitałowego otoczenia biznesu,
- wspieranie wzrostu zatrudnienia i mobilności zawodowej
- poprawa jakości stanu środowiska przyrodniczego,
- kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia,
- rozbudowa i przebudowa sieci dróg komunikacji rowerowej.

3.9 OBSZARY DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Obowiązująca ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustala obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sytuacji jeśli wymagają tego przepisy odrębne:

Nie zachodzi potrzeba wyznaczenia obszarów do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego ze względu na:

- scalanie i podziały nieruchomości;
- rozmieszczenie obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²;
- obszary udokumentowanych złóż kopalin (Na terenie gminy znajdują się udokumentowane złoża kopalin).
- wyznaczone obszary przestrzeni publicznych (nie wskazuje się nowych samodzielnych obszarów przestrzeni publicznych dla których sporządzenie m.p.z.p. jest obowiązkowe);
- ze względu na wymagane zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Grunty leśne i rolne które już posiadają zgodę na zmianę ich przeznaczenia na nieleśne nie podlegają ustawowemu obowiązkowi sporządzania planów miejscowych. Studium nie przesądza czy wyznaczone obszary do ich odlesienia będą w całości związane z likwidacją drzewostanu.

3.10 OBSZARY DLA KTÓRYCH STUDIUM OKREŚLA ZAMIERZENIA GMINY W SPRAWIE SPORZĄDZENIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.

W studium wskazano obszary dla których gmina powinna opracować m.p.z.p. wraz z określeniem zasad wyznaczania zasięgu nowych planów miejscowych polegających na uwzględnieniu granic obszaru o dominującej funkcji. Potwierdza się zasadność kontynuowania rozpoczętych miejscowych planów.

Dopuszcza się aktualizację obowiązujących planów miejscowych w dostosowaniu ich do oczekiwań mieszkańców oraz przesłanek formalno - prawnych związanych ze zmieniającymi się przepisami. Zmiany planów mogą dotyczyć dowolnej ich części terenów.

Miejscowe plany oprócz obligacji ustawowej powinny być opracowane:

- dla obszarów cennych ze względu na uwarunkowania przyrodnicze w tym wymagające ochrony;
- dla obszarów wymagających przekształceń, uporządkowania i rewitalizacji;
- dla obszarów cennych ze względu na uwarunkowania kulturowe;
- dla powiększenia terenów przeznaczonych pod szeroko rozumiane budownictwo;
- dla terenów gdzie występuje potrzeba regulacji prawem miejscowym konfliktów, zagrożeń.

3.11 KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Polityka przestrzenna w odniesieniu do rolniczej przestrzeni produkcyjnej powinna:

- zminimalizować przeznaczenie powierzchni gruntów chronionych na inne cele niż produkcja rolnicza;
- stosować przy przeznaczaniu gruntów pod zabudowę zasadę przeznaczanie w pierwszej kolejności nieużytków a po ich wyczerpaniu gruntów wyższych klas bonitacyjnych, za zgodą odpowiednich organów i po wyłączeniu ich z produkcji rolnej i leśnej;
- dążyć do regulacji stosunków wodnych na gruntach nadmiernie wilgotnych,
- ochraniać i wprowadzać zadrzewienia i zakrzewienia śródpolnych i przydrożnych spełniających rolę przeciwoerozyjną,
- wprowadzać nowe formy gospodarowania (proekologicznych) na cennych obszarach przyrodniczo - krajobrazowych.

Istniejące na terenie gminy obszary leśne wymagają działań ochronnych istniejących zasobów w celu zachowania ich funkcji przyrodniczej, gospodarczej i społecznej, realizacja tych celów wymaga:

- organizacji ruchu turystycznego tak aby rekreacja nie kolidowała z podstawową funkcją lasów,
- przeciwdziałanie stanom niepożądanym w środowisku leśnym,
- zalesienie odłogowych oraz słabych bonitacyjnie użytków rolnych.

Zdecydowana większa część gminy posiada wyraźne przyrodnicze predyspozycje do kształtowania terenów otwartych, o funkcjach przede wszystkim przyrodniczych, występują one powszechnie w północnej i środkowej jej części (obniżenie pradolinne, szczególnie wzdłuż koryt większych i mniejszych rzek i cieków) oraz tereny podmokłych wytopisk z liczną siecią rowów i kanałów, starorzecza i meandry położone na obszarze międzywała) oraz (w mniejszym stopniu) wzdłuż dolin denudacyjnych, dolinek erozyjnych, dolinek cieków i kanałów w strefie sandrowej i morenowej gminy w północnej i południowej części gminy.

Oczywiste predyspozycje do pełnienia funkcji terenu otwartego (pozbawionego innej zabudowy niż biologiczna) mają wszystkie zwarte oraz izolowane kompleksy leśne zlokalizowane na równinie sandrowej oraz w strefie moren czołowych spiętrzonych.

Tereny kilkunastu jednostek osadniczych z otaczającymi je terenami użytkowymi rolniczo, nie posiadają tak wyraźnych preferencji dla kształtowania terenów otwartych, o funkcjach przede wszystkim przyrodniczych. Nie oznacza to jednak, że mają być takich funkcji pozbawione. Stwarza to tylko większą dowolność w kształtowaniu takiej struktury w przestrzeni objętej studium oraz przyszłymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

3.12 OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIE SIĘ MAS ZIEMNYCH

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

Wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią z wysokim prawdopodobieństwem powodzi tj. 10% czyli raz na 10 lat obejmujące przede wszystkim tereny znajdujące się pomiędzy rzeką Odrą a ich wałami przeciwpowodziowymi.

Na terenie gminy wyznaczono również obszary szczególnego zagrożenia powodzią ze średnim prawdopodobieństwem wystąpienia powodzi tj. 1% czyli raz na 100 lat i obszary na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie tj. 0,2% czyli raz na 500lat.

Wyznaczono również obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy odrębne. Dopuszcza się na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, możliwość ustalania zakazów zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w wyniku szczegółowo przeprowadzonej analizy uwarunkowań.

Wykonanie zadania związanego z zabezpieczeniem gminy przed powodziąmi. będzie możliwe dzięki działaniom zawartych w przepisach odrębnych związanych z ochroną przed powodzią a także polegającym na odbudowie lub modernizacji kanałów i innych elementów infrastruktury chroniących przed powodziąmi, które są ukierunkowane na poprawę bezpieczeństwa powodziowego. Przepływający przez wsie: Klępsk i Łęgowo Kanał D jest jednym z większych cieków w gminie Sulechów. Kanał jest w złym stanie technicznym, nie jest oczyszczany, zarasta roślinnością. Sulechówka, ciek o znaczeniu lokalnym to prawobrzeżny dopływ Odry. Rzeka Sulechówka stanowi odbiornik ścieków oczyszczonych pochodzących z oczyszczalni znajdującej się w Sulechowie. Ścieki oczyszczone doprowadzane są do rzeki za pośrednictwem rowu melioracyjnego.

Zakładając jako cele:

- odbudowę i/lub modernizację rzek i kanałów na terenie gminy Sulechów;
- odbudowę urządzeń melioracji szczegółowych na terenach użytkowanych rolniczo w gminie Sulechów;
- budowę, odbudowę lub modernizacja zbiorników wodnych na terenie gminy Sulechów;
- modernizację wałów odrzańskich w Brodach, Pomorsku i Leśnej Górze;
- poprawę bezpieczeństwa powodziowego;

należy:

- zmodernizować i odbudować rzekę Sulechówkę;
- odbudować kanał D (poza miejscowością Klępsk);
- odbudować kanał H;
- odbudować Strugę Łochowską;
- odbudować lub zmodernizować budowle komunikacyjne na drogach gminnych;
- odbudować sieci rowów i odpływów drenarskich wraz z budowlami na tej sieci;
- odbudować zbiorniki wodne i retencyjne na terenie gminy Sulechów;
- zmodernizować wały, w tym zabezpieczenie przed bobrami;
- zmodernizować drogi dojazdowe do wałów i drogi przywałowe;
- odbudować Kanał Pomorski wraz z modernizacją przepompowni odwadniającej.

Ponadto:

- ograniczyć i wyłączyć z zabudowy tereny szczególnie zagrożone;
- zabezpieczyć zabudowę istniejącą przy ograniczeniu jej uzupełniania na terenach zagrożonych;
- wykonać studium ochrony przeciwpowodziowej zgodnie z przepisami odrębnymi.

Osuwanie się mas ziemnych

Na terenie gminy tereny gdzie występują miejsca zagrożone osuwaniem się mas ziemnych zostały zdefiniowane w części uwarunkowań studium. Nie mają zasadniczego wpływu na kształtowanie przestrzeni.

3.13 OBSZARY LUB OBIEKTY DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALIN FILAR OCHRONNY

Na terenie gminy nie występują obiekty ani obszary dla których wyznacza się w złożu filar ochronny.

3.14 OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREFA OCHRONY

Na terenie gminy nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.

3.15 OBSZARY PROBLEMOWE

Obszary przekształceń

Przekształcenia funkcjonalno - przestrzenne będą miały miejsce głównie na terenach istniejących jednostek osadniczych i w ich najbliższym otoczeniu. Podstawowe kierunki działań to:

- uzupełnianie zabudowy;
- modernizacja zabudowy poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną;
- poprawa stanu technicznego dróg;
- tworzenie zorganizowanych form rozwoju zabudowy rekreacyjnej zapewniających właściwą ochronę walorów przyrodniczo - krajobrazowych.

Obszary rehabilitacji

Obszary wymagające szczególnego sposobu rehabilitacji, przekształceń i ochrony, Jako obszary wymagające rehabilitacji i przekształceń pod kątem porządkowania i realizacji nowej zabudowy wymienia się w pierwszej kolejności dawne ośrodki działalności rolnej i hodowlanej w Łęgowie, Bukowie, Karczynie, Kijach, Klępsku, Folwarku - Góra B, Dębinkach. Wskazana jest realizacja zieleni o charakterze izolacyjnym wzdłuż tras kolejowych w Sulechowie.

Obszary rekultywacji

Tereny eksploatacji kruszywa naturalnego położone na terenie gminy po zakończeniu wydobycia wskazuje się do rekultywacji w kierunku rekreacyjno - turystycznym. Rekultywacja należy objąć również obszary zdegradowane, które wymagają jej przeprowadzenia, a które nie wskazano w studium.

Obszary rewitalizacji

Jako obszary wymagające rewitalizacji uznaje się obszary objęte ochroną konserwatorską tj. układy ruralistyczne wsi Mozów, Brody, Pomorsko i Cigacice i niektóre parki podworskie. Ponadto tereny koncentracji obiektów zabytkowych w postaci parków podworskich i dworów.

3.16 GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREFY OCHRONNE.

W granicach gminy występują określone w trybie przepisów odrębnych tereny zamknięte, oznaczone symbolem „TZ”.

3.17 OBSZARY LOKALIZACJI URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ ODNAWIALNĄ

Siłownie wiatrowe

Na terenie gminy brak jest miejsc do lokalizacji tego typu inwestycji z powodu bliskiego sąsiedztwa zabudowy mieszkaniowej rozmieszczonej na stosunkowo małych polanach śródleśnych.

Elektrownie

Farmy fotowoltaiczne o mocy powyżej 100kW nie powodują ograniczenia w zabudowie i użytkowaniu działek sąsiednich. Dopuszcza się ich lokalizację na terenie gminy z wyjątkiem doliny Odry. Wskazano miejsca na dwie farmy w miejscowościach Buków i Brody, dla których odstąpiono od wyznaczenia stref ochronnych z przyczyn wcześniej wymienionych.

Dla obszaru objętego zmianą studium na podstawie uchwały Nr 0007.263.2016 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 20 września 2016 r. na terenach techniczno - produkcyjnych oznaczonych symbolem „P” dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (z wyłączeniem siłowni wiatrowych i biogazowni) o mocy przekraczającej 100kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

3.18 ZGODNOŚĆ STUDIUM Z PLANAMI MIEJSCOWYMI

Przedstawiony na rysunku studium zasięg zainwestowania w ramach poszczególnych obszarów określa docelowy kierunek zagospodarowania, który będzie realizowany w dalekim horyzoncie czasowym. Dlatego uznaje się, że jego częściowa realizacja poprzez plany miejscowe jest zgodna z ustaleniami studium. W związku z obligatoryjnym wymogiem opracowania rysunku studium na mapie topograficznej a rysunku planu miejscowego na mapie zasadniczej, linie „rozgraniczające” przedstawiające planowany kierunek rozwoju przestrzennego są orientacyjne, dopuszcza się ich przesunięcia bez wymaganej zmiany studium, tolerancja przy ustaleniu zasięgu poszczególnych obszarów i ich stref w planie a wyznaczonych na rysunku studium może wynosić 20,0m. Powyższa tolerancja nie dotyczy stref określonych przepisami odrębnymi.

Przedstawione na rysunku studium przebiegi tras komunikacyjnych i infrastruktury technicznej określają zasady obsługi terenów. Szczegółowy ich przebieg oraz ich zajęcia terenów określi plan miejscowy. Warunkiem ich zgodności ze studium jest utrzymanie określonej zasady ich przebiegu i sytuowania urządzeń z nimi związanych. Opracowywany plan miejscowy będzie zgodny ze studium, jeżeli w nim będą proponowane zaktualizowane przepisami odrębnymi strefy techniczne od sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

W studium określono kierunki przeznaczenia i zagospodarowania poszczególnych obszarów, przypisując każdemu z nich przeznaczenie dominujące, co najmniej 51 % terenu oraz przeznaczenia dopuszczalne jak również stosownie do potrzeb przeznaczenie zamienne. [W zakresie obszarów MU nie ustala się przeznaczenia dominującego. W planach miejscowych dopuszcza się ustalanie równorzędnego przeznaczenia terenu, jako mieszkaniowo - usługowego bez konieczności określania funkcji przewarżającej na danym terenie.](#)

Do czasu zagospodarowania terenu zgodnie z przeznaczeniem podstawowym dopuszcza się dotychczasowe wykorzystanie gruntów.

Opracowywany plan miejscowy nie będzie sprzeczny z ustaleniami studium w sytuacji uaktualniania zgodnie z przepisami odrębnymi programów i dokumentów np. spis pomników przyrody, wykaz terenów zamkniętych, uaktualnianie ewidencji zabytków itp.

3.19 OBSZAR FUNKCJONALNY GMIN NADODRZAŃSKICH

W związku z przystąpieniem gminy Sulechów w roku 2014 do programu Rozwój społeczno - gospodarczy Gmin Nadodrzańskich (RSGGN) (część nadodrzańska gminy Sulechów położona jest w obszarze objętym tym programem), opracowywana jest nowa edycja studium, strategia Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Nadodrzańskich Gmin i miejscowe plany na tereny znajdujące się z obszarze funkcjonalnym. Program RSGGN, swoim zasięgiem obejmuje tereny położone nad Odrą w 3 gminach: Sulechów, Czerwieńsk i Dąbie. RSGGN jest programem dofinansowanym w ramach pomocy finansowej z mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009-2014. Program RSGGN roboczo przyjął nazwę ŁĄCZY NAS ODRA

Podjęta współpraca na poziomie gminnym przyczyni się do rozwoju terenów nadodrzańskich na wielu płaszczyznach m.in. społecznej, kulturalnej, infrastrukturalnej. Podniesienie poziomu życia mieszkańców i ich integracja są głównymi celami programu. Obszar Funkcjonalny Gmin Nadodrzańskich stanowi atrakcyjną przestrzeń dla rozwoju jego mieszkańców. Misją Obszaru Funkcjonalnego Gmin Nadodrzańskich jest stworzenie przedsiębiorcom korzystnych warunków do inwestowania i gospodarowania, a mieszkańcom dostępu do atrakcyjnego i dynamicznie rozwijającego się rynku edukacji i pracy i do wypoczynku. A co za tym idzie kształtowanie struktur przestrzennych w celu osiągnięcia i utrzymania wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych terenów nadodrzańskich, przywrócenia i utrwalenia ładu przestrzennego, zwiększenie odporności struktury przestrzennej na zagrożenia naturalne, efektywne prorozwojowe wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego, rozwój infrastruktury turystycznej i rozwój infrastruktury technicznej, budowa i finansowanie infrastruktury zabezpieczającej przed powodzią i innymi zdarzeniami kryzysowymi.

4. SYNTEZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

na podstawie uchwały Nr 0007.263.2016 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 20 września 2016 r.

Niniejsza zmiana Studium została sporządzona ze względu na potrzebę poszerzenia oferty terenów zabudowy technicznej-usługowej-produkcyjnej, a także korekty parametrów i wskaźników zabudowy na terenach wyznaczonych pierwotnie. Dodatkowo na terenach tych dopuszczono wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii (z wyłączeniem siłowni wiatrowych i biogazowni) o mocy przekraczającej 100kW, a także strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Charakter zmian, a także ich ograniczenie obszarowe nie obligowały do korekt wykraczających poza zmianę struktury funkcjonalno-przestrzennej na załączniku graficznym i zmiany ustaleń odnoszących się do parametrów i wskaźników zabudowy w obowiązującym pierwotnie tekście studium, który w niniejszej zmianie wykonano w formie jednolitej. Z punktu widzenia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania zarówno pierwotne ustalenia jak i skorygowane niniejszą zmianą można uznać za niezwykle zbliżone i nie wpływające w istotny sposób na politykę gminy, w tym aspekty ekonomiczne, społeczne i środowiskowe.

na podstawie uchwał Rady Miejskiej w Sulechowie: Nr 0007.502.2018 z dnia 20 marca 2018 r. oraz Nr 0007.564.2018 z dnia 18 września 2018 r.

Niniejsza zmiana dotyczy części graficznej studium i obejmuje tereny zawarte w granicach administracyjnych wsi Nowy Świat. Zmiany części tekstowej dokonano jedynie w zakresie uzupełnienia zespołu autorskiego oraz numerów uchwał, na podstawie których przystąpiono do przedmiotowej zmiany.

W dotychczas obowiązującym dokumencie są to obszary o funkcji techniczno – produkcyjnej, które zgodnie z polityką przestrzenną Gminy Sulechów oraz z wnioskami właścicieli nieruchomości, należy przeznaczyć na obszary o funkcji mieszkaniowej i usługowej. Ponadto w obowiązującym studium należy również skorygować omyłkowo oznaczony obszar lasu na terenach mieszkaniowych, które jako takie, zostały wyznaczone w obowiązującym planie miejscowym w roku 1998.

na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Sulechowie: Nr 0007.41.2019 z dnia 19 lutego 2019 r.

Niniejsza zmiana dotyczy części tekstowej studium w zakresie zmiany parametrów oraz wskaźników zagospodarowania i zabudowy terenów. Ponadto zmiany części tekstowej dokonano w zakresie: uzupełnienia zapisów dotyczących obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, zespołu autorskiego oraz numerów uchwał, na podstawie których przystąpiono do przedmiotowej zmiany.

na podstawie uchwały Nr 0007.168.2019 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 19 listopada 2019 r., zmienionej uchwałą Nr 0007.189.2020 z dnia 21 stycznia 2020 r.

Niniejsza zmiana obejmuje działkę nr ewid. 294/15 położoną w obrębie 2 miasta Sulechów, działkę nr ewid. 332/5 położoną w obrębie Krężyły oraz fragment obrębu geodezyjnego Nowy Świat i obrębu 2 miasta Sulechów. Wprowadzone zmiany dokonano zarówno w części tekstowej, jak i graficznej. Do studium w ramach nowych kierunków zagospodarowania dodano obszar mieszkaniowo – usługowy oznaczony symbolem MU, na którym dopuszczono ustalanie w planach miejscowych równorzędnego przeznaczenia terenu, jako mieszkaniowo - usługowego bez konieczności określania funkcji przewarzającej na danym terenie. Tego rodzaju obszarem objęto działkę nr ewid. 294/15 położoną w obrębie 2 miasta Sulechów, działkę nr ewid. 332/5 położoną w obrębie Krężyły oraz obszar u zbiegu ulic Leśnej i Odrzańskiej. Fragment obszaru mieszkaniowego określonego we wniosku właściciela nieruchomości przeznaczono pod obszar mieszkaniowo-usługowy, obszar komunikacji oraz obszar techniczno-produkcyjny przeznaczono pod usługi. Na już wyznaczonym obszarze usługowym ustalono granice strefy lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Wprowadzone zmiany wynikają głównie ze złożonych wniosków właścicieli nieruchomości, z analizy istniejącego zagospodarowania zlokalizowanego w granicach objętych zmianą, z zagospodarowania sąsiednich nieruchomości oraz z możliwych zmian w zagospodarowaniu działek. Dla terenów mieszkaniowo-usługowych ustalono minimalne wskaźniki miejsc parkingowych dla samochodów.

Ponadto w części graficznej we fragmencie obszaru objętego zmianą dla obrębu Nowy Świat usunięto pomnik przyrody, a w części tekstowej dokonano zmian w zakresie zespołu autorskiego oraz numerów uchwał, na podstawie których przystąpiono do przedmiotowej zmiany.

na podstawie uchwały Nr 0007.207.2020 z dnia 2 marca 2020 r. Rady Miejskiej w Sulechowie

Niniejsza zmiana dotyczy części graficznej studium i obejmuje dwa tereny w obrębie wsi Kalsk przeznaczone pod funkcję techniczno-produkcyjną oraz rolną. Zmiana, to przeznaczenie w/w terenów pod funkcję techniczno-produkcyjną, z możliwością lokalizacji urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, również o mocy przekraczającej 100kW, wraz z oznaczeniem stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Zmiany części tekstowej dokonano jedynie w zakresie uzupełnienia zespołu autorskiego oraz numeru uchwały, na podstawie której przystąpiono do przedmiotowej zmiany.

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW:

1. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
2. Wykaz obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków w gminie Sulechów.
3. Wykaz obiektów zabytkowych wpisanych do ewidencji zabytków w gminie Sulechów.
4. Wykaz stanowisk archeologicznych.
5. Wykaz cmentarzy.
6. Wykaz pomników przyrody.
7. Wykaz terenów zamkniętych.

1. WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO

Lp.	Nr uchwały i data	Nazwa miejscowego planu – obszar opracowania	Powierzchnia w ha
1.	XVIII/170/96 z dnia 23.01.1996 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sulechów – część obrębu Kije (Dz. Urz. Woj. .Zielonogórskiego Nr 2 poz. 16 z dnia 20.02.1996 r.)	32
2.	XVIII/171/96 z dnia 23.01.1996 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów- część obrębu Kije i Mozów (Dz. Urz. Woj. . Zielonogórskiego Nr 2 poz. 17 z dnia 20.02.1996 r.)	786
3.	XXIV/223/96 z dnia 19.11.1996 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Osiedla Brzozowa Górka w Sulechowie (Dz. Urz. Woj. Zielonogórskiego Nr 19 poz.179 z dnia 17.12.1996 r.)	80
4.	XXXVI/341/98 z dnia 05.05.1998 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sulechów –obręb Nowy Świat (Dz. Urz. Woj. Zielonogórskiego Nr 8 poz. 73 z dnia 04.06.1998 r.)	36,5
5.	XXXVI/342/98 z dnia 05.05.1998 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla przy ul. Warszawskiej w Sulechowie (Dz. Urz. Woj.. Zielonogórskiego Nr 8 poz. 74 z dnia 04.06.1998 r.)	4,4
6.	XXXVI/343/98 z dnia 05.05.1998 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów- obręb Nowy Świat (Dz. Urz. Woj. Zielonogórskiego Nr 8 poz. 75 z dnia 04.06.1998 r.)	21
7.	XXXVI/344/98 z dnia 05.05.1998 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Cigacice, Górki Małe, Górzykowo Leśna Góra (Dz. Urz. Woj. Zielonogórskiego Nr 8 poz. 76 z dnia 04.06.1998r.	50

8.	V/49/99 z dnia 11.03.1999 r.	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów: - obręb Nowy Świat - obręb Kalsk (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 20 poz. 127 z dn.23.07.1999r.)	18,50
9.	XV/138/2000 z dnia z 30.03.2000 r.	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów: - obręb Kalsk (Dębinki) - obręb Kruszyna (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 13 poz. 131 z dnia 20.06.2000r.)	4,8
10.	XVIII/163/2000 z dnia 11.07.2000 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Sulechów – Brzezcie (Dz. U. Woj. Lub. Nr 20 poz.193 z dnia 25.08.2000r.)	320
11.	XXI/198/2000 z dnia 05.12.2000 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Osiedle Piastów w Sulechowie (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 35 poz. 428 z dnia 19.12.2000r.)	30
12.	XXVIII/258/2001 z dnia 10.07.2001 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Sulechów ul. Gdańska (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 48 poz. 445 z dnia 30.07.2001r.)	1,5
13.	XXX/272/2001 z dnia 13.11.2001 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania ul. Kolejowa, Prosta Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 127 poz. 971 z dnia 11.12.2001r.)	2,2
14.	XXXI/296/2001 z dnia 21.12.2001 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów obręb Klępsk (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 25 poz. 254 z dnia 15.02.2002 r.)	9
15.	XXXIV/323/2002 z dnia 23.04.2002 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obręb 1 miasta Sulechów i obręb Brzezcie k. Sulechowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr. 62 poz. 782 z dnia 5.07.2002 r.)	26
16.	III/16/2002 z dnia 10.12.2002 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obręb 1 miasta Sulechów(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 5 poz.84 z dnia 31.01.2003 r.)	6,5
17.	VI/41/2003 z dnia	Zmiana miejscowego planu	

	1.04.2003 r.	zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów obręb Kalsk (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 29 poz. 605 z dnia 20.05.2003 r.)	16
18.	XII/98/2003 z dnia 28.10.2003 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obręby: Krężoły, Obłotne, Kruszyna, Nowy Świat i obręb 2 miasta Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 104 poz. 1653 z dnia 15.12.2003 r.)	33,6
19.	VII/52/2003 z dnia 28.04.2003 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Śródmieścia Sulechowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 49 poz. 854 z dnia 30.07.2003 r.)	0,4
20.	VII/53/2003 z dnia 28.04.2003 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 49 poz. 855 z dnia 30.07.2003 r.)	3,6
21.	VII/54/2003 z dnia 28.04.2003 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Sulechów-Brzeziny (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 49 poz. 856 z dnia 30.07.2003 r.)	1,65
22.	VII/55/2003 z dnia 28.04.2003 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Sulechów – Krężoły (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 49 poz. 857 z dnia 30.07.2003 r.)	4
23.	VII/56/2003 z dnia 28.04.2003 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Cigacice, Górki Małe, Górzynkowo, Leśna Góra. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 49 poz. 858 z dnia 30.07.2003 r.)	0,7
24.	VII/57/2003 z dnia 28.04.2003 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obręb Okunin (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 35 poz. 707 z dnia 18.06.2003 r.)	55
25.	XVIII/143/2004 z dnia 1.06.2004 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obręb 1 m. Sulechów (Dz. U Woj. Lub Nr 47 poz. 848 z dnia 9.07.2004r.)	7,5
26.	XIX/163/04 z dnia 2.07.2004 r.	Miejscowy plan zagospodarowania	5,4

		przestrzennego obręb Pomorsko, Mozów, Górki Małe.(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 63 poz.1057 z dnia 26.08.2004 r.0	
27.	XXV/218/2005 z dnia 25.01.2005 r.	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów	
28.	XXXIV/306/2005 z dnia 15.11.2005 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obręb Brzezine k. Pomorska, Pomorsko, Kije (Dz. U. Woj. Lubuskiego nr 1 poz.2 z dnia 06.01.2006 r.)	170
29.	XXXIV/307/2005 z dnia 15.11.2005 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obręb Brody (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 1 poz.3 z dnia 06.01.2006 r.)	31
30.	XXXVI/343/2006 z dnia 17.01.2006 r.	Mpzp części terenów w obrębie Cigacice, Górki Małe i Górzynowo (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 15 poz. 375 z dnia 10.03.2006 r.)	320 (TK-tereny zamknięte – brak planu wyrok WSA)
31.	XXXVI/344/2006 z dnia 17.01.2006 r.	Mpzp obręb Brzezine k. Sulechowa i część obr. 1 m. Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 17 poz. 409 z dnia 17.03.2006 r.)	220
32.	XLII/396/2006 z dnia 22.08.2006 r.	Mpzp obr. 1, 2 m. Sulechów, Kruszyna i zmiana mpzp Brzezine k. Sulechowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 91,poz.1688 z dnia 27.10.2006 r.)	7,5
33.	XLV/432/2006 z dnia 27.10.2006 r.	Mpzp obr. Mozów, Brzezine k. Sulechowa,cz. obr.3 m. Sulechów Nowy Świat (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 3,poz, 46 z dnia 11.01.2007 r.)	190
34.	XLV/431/2006 z dnia 27.10.2006 r.	Mpzp części obr. Górki Małe, Mozów, Nowy Świat Kije, Kalsk i cz. obr.3 miasta Sulechów(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 5, poz.81 z dnia 18.01.2007 r.)	36
35.	IV/27/2007 z dnia 20.02.2007 r.	Mpzp cz. obr. Górki Małe, i cz. obr. Cigacice(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 31, poz.493 z dnia 04.04.2007 r.)	40
36.	IX/100/2007 z dnia 21.08.2007 r.	Mpzp cz. obr. Mozów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 113, poz.1486 z dnia 29.10.2007r.)	25
37.	IX/101/2007 z dnia 21.08.2007 r.	Zmiany Mpzp Brzezine k. Sulechowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr	15

		113, poz.1487 z dnia 29.10.2007r.)	
38.	IX/102/2007 z dnia 21.08.2007 r.	Zmiana Mpszp Cigacice... w obr. Górzykowo (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 113, poz.1488 z dnia 29.10.2007 r.)	15
39.	IX/103/2007 z dnia 21.08.2007 r.	Zmiana Mpszp Cigacice... w obr. Cigacice i Górzykowo (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 110, poz.1449 z dnia 24.10.2007r.)	20
40.	IX/104/2007 z dnia 21.08.2007 r.	Zmiana Mpszp obr. 1 m. Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr110, poz. 1450 z dnia 24.10.2007 r.)	0,5
41.	IX/105/2007 z dnia 21.08.2007 r.	Zmiana Mpszp obr. Kalsk (Dz. Urz. Woj.. Lubuskiego Nr 110, poz.1451 z dnia 24.10.2007r.)	8,5
42.	IX/99/2007 z dnia 21.08.2007 r.	Mpszp część obr Krężoły (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr113 poz1485 z dnia 29.10.2007r.)	11
43.	XIV/173/2007 z dnia 18.12.2007 r.	Mpszp obr. Krężoły(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 8 poz. 218 z dnia 24.01.2008r.)	350
44.	XXIII/282/2008 z dnia 21.10.2008r.	Mpszp obr 2 m. Sulechów cz. obr. Kruszyna (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 137,poz.2192 z dnia 22.12.2008 r)	48
45.	XXIII/283/2008 z dnia 21.10.2008r.	Mpszp cz. obr. Obłotne (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 137,poz.2193 z dnia 22.12.2008 r)	65
46.	XXIII/284/2008 z dnia 21.10.2008 r.	Zmiana mpszp Brzezcie k. Sulechowa i obr. 1- ul. Rozwojowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 137,poz.2194 z dnia 22.12.2008 r.)	9
47.	XXIII/284/2008 z dnia 21.10.2008 r	Zmiana mpszp obr.1 m. Sulechów ul. Przemysłowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 137,poz.2194 z dnia 22.12.2008 r.)	0,3
48.	XXIII/284/2008 z dnia 21.10.2008r.	MPZP obr. 2 m. Sulechów, obr. Cigacice, obr. Górzykowo(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 137,poz.2194 z dnia 22.12.2008 r.)	30,8
49.	XXIII/284/2008 z dnia 21.10.2008r.	Zmiana mpszp obr. Brzezcie k. Sulechowa(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 137,poz.2194 z dnia 22.12.2008 r.)	2,4
50.	XXXV/399/2009 z 15.09.2009 r.	Zmiana Mpszp obr. Nowy Świat (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 131, poz. 1759 z 25.11.2009r.)	2,0
51.	XXXV/399/2009 z 15.09.2009 r	Mpszp obr. 2 m. Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 131, poz. 1759 z 25.11.2009r.)	0,5
52.	XXXV/403/2009 z dnia	Mpszp obr. Kalsk (Dz. Urz. Woj.	85

	15.09.2009 r.	Lubskiego Nr 124, poz. 1587 z dnia 13.11.2009 r.)	
53.	XXXII/368/2009 z dnia 16.06.2009 r.	Mpzp obr. 2 m. Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 92, poz. 1250 z dnia 13.08.2009 r.)	0,5
54.	XXXV/401/2009 z dnia 15.09.2009 r.	Zmiany mpzp Osiedle Piastów(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 131, poz. 1760 z dnia 25.11.2009 r.)	6,6
55.	XXXV/397/2009 z dnia 15.09.2009 r.	Mpzp obr. 1m. Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 129, poz. 1702 z dnia 20.11.2009 r.)	1,5
56.	XLIX/511/02010 z dnia 21.09.2010 r.	Mpzp obr. 3, Brzezcie k. Sulechowa, Mozów, Kije(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 123, poz. 1953 z 29.12.2010 r.)	185
57.	LI/529/2010 z dnia 19.10.2010 r.	Mpzp Krężoły, Kruszyna Obr. 2 (teren planu Brzozowej Górki) (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 123, poz. 1968 z dnia 29 .12.2010 r.)	89
58.	0007.122.2011 z dnia 18.10.2011 r.	Zmiana mpzp Sulechów-Brzezcie (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 134, poz. 2554 z dnia 9.12.2011 r.)	15
59.	XLVII/508/2010 z dnia 17.08.2010r.	Mpzp Obr. Obłotne(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 102, poz. 1516 z dnia 02.11.2010 r)	32
60.	0007.37.2011 z dnia 15. 02.2011 r.	Mpzp Obr. Kruszyna dz. 1/26, 1/6 i 1/25(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 51, poz. 956 z dnia 5.05.2011r.)	11
61.	0007.158.2011 z dnia 20 grudnia 2011 r.	MPZP Krężoły i Obr. 1(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz.629 z 2012 r., z dnia 8.03.2012 r.)	14
62.	Uchylona 0007.105.2011 z dnia 20.09.2011 r.	Zmiana mpzp OS. Piastów	5,5
63.	Uchylona 0007.415.2014 z dnia 15.04.2014r	MPZP Obr. 2 ul Przemysłowa	14
64.	0007.313.2013 z dnia 16 kwietnia 2013 r.	MPZP Obr. Brzezcie k. Sulechowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 1153 z dnia 24 kwietnia 2013 r.)	12
65.	0007.360.2013 z dnia 19 listopada 2013 r.	Zmiana mpzp obr. Mozów, Brzezcie k. Sulechowa, obr. 3 m. Sulechów i Obr. Nowy Świat (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 2435 z 26 listopada 2013r.)	22
66.	0007.352.2013 z dnia 15 października 2013 r.	MPZP Obr. Nowy Świat (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 2163 z dnia 21 października 2013 r.)	22,5
67.	0007.323.2013 z dnia	Zm. mpzp Brzezcie k.	0,35

	21 maja 2013 r.	Sulechowa i Obr 1(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 1438 z 3 czerwca 2013 r.)	
68.	0007.277.2013 z dnia 19 lutego 2013 r.	zm. mpzp Mozów, Brzezie k. Sul. , obr. 3, Nowy Świat (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz.626 z dnia 28 lutego 2013 r.)	0,5
69.	0007.374.2013 z dnia 17 grudnia 2013r. 0007.409.2014 z dnia 18 marca 2014 r.	Zm. mpzp Cigacice, Górki Małe, Górzykowo (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz.2838 z dnia 27 grudnia 2013r.) rozstrzygnięcie Wojewody (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 723 z 26 marca 2014r.)	6,7
70.	0007.354.2013 z dnia 15 października 2013r.	Mpżp Głogusz (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 2165 z dnia 22 października 2013 r.)	16,0
71.	0007.374.2013 z dnia 17 grudnia 2013r. 0007.409.2014 z dnia 18 marca 2014 r.	Zmiana mpzp Cigacice, Górki Małe, Górzykowo (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz.2838 z dnia 27 grudnia 2013r.) rozstrzygnięcie Wojewody (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 723 z 26 marca 2014r.)	1,1
72.	0007.376.2013 z dnia 17 grudnia 2013r.	MPZP Nowy Świat (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz.2839 z dnia 27 grudnia 2013r.)	5,48
73.	0007.27.2015 z dnia 20 stycznia 2015r.	Zmiana mpzp osiedla „Piastów” (DZ. Urz. Woj. Lubuskiego poz.257 z dnia 5 lutego 2015r.)	2,0
74.	0007.46.2015 z dnia 17 marca 2015r.	MPZP Obr. 2 ul Przemysłowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz.578 z dnia 24 marca 2015r.)	20
75.	0007.65.2015 z dnia 21 kwietnia 2015r. Uchylona w części	Mpżp część terenu Obr. Nowy Świat i Obr 2 miasta Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 831 z dnia 28 kwietnia 2015r.) rozstrzygnięcie Wojewody (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 999 z 1 czerwca 2015r.)	2,0
76.	0007.61.2015 z dnia 24 marca 2015r.	Mpżp Kalsk (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz.609 z dnia 30 marca 2015r.)	16

2. WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTKÓW W GMINIE SULECHÓW

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres	Numer rejestru
1.	Buków	Pałac i zabudowania gospodarcze - obora i stajnia ze spichlerzem	Zespół pałacowy	3174
2.	Buków	Park	Zespół pałacowy	3174

3.	Kalsk	Pałac	Zespół dworski	3015
4.	Kalsk	Kościół poewangelicki		206
5.	Kłępsk	Kościół fil. Nawiedzenie NMP		31
6.	Krężoły	Gołębnik	Nr 47	3149
7.	Kruszyna	Dwór	Dz. nr 7/5	1944
8.	Łęgowo	Pałac, oficyna, czworak oraz folwark : Lamus, stodołę i dom nr 52, oborę I, stajnię, oborę II, dom nr 53, stodołę i spichlerz	Zespół pałacowy	3192
9.	Okunin	Dwór	Nr 30	213
10.	Pomorsko	Pałac, oficyna i budynek murowany usytuowany w pobliżu bramy wjazdowej		3193
11.	Pomorsko	Park krajobrazowy		3193
12.	Sulechów	Wieża ciśnień	31 stycznia	2287
13.	Sulechów	Dom	31 stycznia 21	3001
14.	Sulechów	Dom	31 stycznia 24	3003
15.	Sulechów	Dom	31 stycznia 27	3004
16.	Sulechów	Dom	31 stycznia 31	3005
17.	Sulechów	Dom	31 stycznia 35	3006
18.	Sulechów	Dom	31 stycznia 39	3007
19.	Sulechów	Dom	31 stycznia 6	3000
20.	Sulechów	Gazownia	Al. Wielkopolska	2318
21.	Sulechów	Dom	Al. Wielkopolska 4	2994
22.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 1a	2974
23.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 1	2973
24.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 21	2326
25.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 23 Armii Krajowej 22	L-636/A (2976) 687/A
26.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 25	2977
27.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 26	2977
28.	Sulechów	Dom studenta	Armii Krajowej 48	L-34
29.	Sulechów	Sala gimnastyczna , budynek mieszkalny	Armii Krajowej 46	L-34
30.	Sulechów	35 założenie parkowe wraz ze starodrze- wem liczącym około 220 drzew	Armii Krajowej	L-34
31.	Sulechów	Dom, ob. Szkoła	Armii Krajowej 50	2979
32.	Sulechów	Szkoła	Armii Krajowej 51	L-34
33.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 56	2980
34.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 57	2981
35.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 59	2982
36.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 61	2983
37.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 62	2514
38.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 67	2327
39.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 7	L-180/A
40.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 74	2985
41.	Sulechów	Szkoła	Armii Krajowej 75	2328
42.	Sulechów	Dom	Handlowa 5	L-179/A
43.	Sulechów	Dom	Br. Piastowska 1	1012
44.	Sulechów	Dom	Łukasiewiczza 12	2986
45.	Sulechów	Dom	Łukasiewiczza 13	2987
46.	Sulechów	Dom	Łukasiewiczza 14	2988

47.	Sulechów	Dom	Niepodległości 10	2317/L-498/A
48.	Sulechów	Dom	Niepodległości 11	2318
49.	Sulechów	Szpital	Niepodległości 15	2319
50.	Sulechów	Dom	Niepodległości 16	2320
51.	Sulechów	Dom	Niepodległości 25	2321
52.	Sulechów	Dom	Niepodległości 28	2538
53.	Sulechów	Dom	Niepodległości 29	2539
54.	Sulechów	Przedszkole	Niepodległości 30	2540 (L-527/A)
55.	Sulechów	Dom	Niepodległości 35	2323
56.	Sulechów	Dom	Niepodległości 42	2324(L-579/A)
57.	Sulechów	Dom	Niepodległości 43	2325
58.	Sulechów	Dom	Niepodległości 9	2316
59.	Sulechów	Dom	Okrężna 4	549
60.	Sulechów	Dom	Okrężna 13	1014
61.	Sulechów	Dom	Okrężna 14	1009
62.	Sulechów	Dom	Plac Ratuszowy 7	L-28/00
63.	Sulechów	Dom	Sikorskiego 5	2541
64.	Sulechów	Dom	Sikorskiego 8/9	2542/2543
65.	Sulechów	Dom	Sikorskiego 10	2544
66.	Sulechów	Dom	Sikorskiego 20/21	2545
67.	Sulechów	Dom	Sikorskiego 22	2629
68.	Sulechów	Dom	Sikorskiego 25	2972(L-602/A)
69.	Sulechów	Dom	Szkolna 5	1010
70.	Sulechów	Dom	Jana Pawła II 11	2917
71.	Sulechów	Dom	Jana Pawła II 14	2991
72.	Sulechów	Dom	Jana Pawła II 16/17	2329
73.	Sulechów	Dom	Jana Pawła II 2	2989
74.	Sulechów	Dom	Jana Pawła II 24	2992
75.	Sulechów	Dom	Jana Pawła II 25	2330
76.	Sulechów	Dom	Jana Pawła II 27	2993
77.	Sulechów	Dom	Jana Pawła II 3	2990
78.	Sulechów	Dom	Zwycięstwa 21a	2332/L-459/A
79.	Sulechów	Dom	Zwycięstwa 25	2995
80.	Sulechów	Dom	Zwycięstwa 32	2996
81.	Sulechów	Dom	Żeromskiego 12	2314
82.	Sulechów	Dom	Żeromskiego 28	2313
83.	Sulechów	Dom	Żeromskiego 33	2312
84.	Sulechów	Dom	Żeromskiego 34	2311
85.	Sulechów	Dom	Żeromskiego 35	2310
86.	Sulechów	Dom	Żeromskiego 38	2537
87.	Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury 7	2997
88.	Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury 8	2998
89.	Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury 10	2998
90.	Sulechów	Brama Piastowska		1950
91.	Sulechów	Dawny zbór kalwiński		210 ^{*2}
92.	Sulechów	Kościół par. Podwyższenia Krzyża Św.		209
93.	Sulechów	Plebania		547
94.	Sulechów	Pozostałości murów miejskich		146
95.	Sulechów	Zamek		548
96.	Sulechów	Ratusz		64
97.	Sulechów	Układ urbanistyczny miasta Sulechów		wpisany pod nr 58, i pod nr 2164
98.	Sulechów	Aleja lipowa przy szosie w kierunku Poznania		2160

99.	Sulechów	Dom	Sikorskiego 20	L-310/A
100.	Kłępsk	Cmentarz ewangelicki wraz z kaplicą grobową		L-366/A
101.	Sulechów - Skąpe	Aleja lipowo -klonowo- kasztanowcowa	Sulechów - Skąpe	L-278/A

3. WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH WPISANYCH DO EWIDENCJI ZABYTKÓW W GMINIE SULECHÓW

Miejscowość	Obiekt	Adres	Nr rejestru obiektu w ewidencji	Nr rejestru zabytku
Brody	Układ ruralistyczny	historyczny układ wsi		
Brody	Kościół fil.pw. Niepokalanego Poczęcia NMP wraz z historycznym otoczeniem			
Brody	Cmentarz	na skraju zach.cz.wsi, przy dr. do Nietkowic		
Brody	Dom		47	
Brody	Dom		48	
Brody	Dom		147	
Brody	Dom	Cmentarna	192	
Brody	Dom	Czerwieńska	29	
Brody	Dom	Czerwieńska	37	
Brody	Dom	Czerwieńska	37a	
Brody	Dom	Czerwieńska	40	
Brody	Dom	Czerwieńska	45	
Brody	Dom	III Dywizji	8	
Brody	Dom (sklep)	III Dywizji	10	
Brody	Dom	III Dywizji	11	
Brody	Dom	III Dywizji	12	
Brody	Dom	III Dywizji	13	
Brody	Dom	III Dywizji	15	
Brody	Dom	III Dywizji	17	
Brody	Dom	III Dywizji	18	
Brody	Dom	III Dywizji	19	
Brody	Dom	III Dywizji	20	
Brody	Dom	III Dywizji	21	
Brody	Dom	III Dywizji	23	
Brody	Dom	III Dywizji	25	
Brody	Dom	III Dywizji	30	
Brody	Dom	Cmentarna	191	
Brody	Dom	Gminna	98	
Brody	Dom	Gminna	99	
Brody	Dom	Gminna	101	
Brody	Dom	Gminna	103	
Brody	Dom	Gminna	104	
Brody	Dom	Gminna	105	
Brody	Dom	Jagielnicka	93	
Brody	Dom	Jagielnicka	95	

Brody	Dom	Jagielnicka	136	
Brody	Dom	Jagielnicka	137	
Brody	Dom	Jagielnicka	140	
Brody	Dom	Jagielnicka	141	
Brody	Dom	Kwiatowa	120	
Brody	Dom	Kwiatowa	121	
Brody	Dom	Kwiatowa	123	
Brody	Dom	Kwiatowa	125	
Brody	Dom	Kwiatowa	126	
Brody	Dom	Kwiatowa	131	
Brody	Dom	Kwiatowa	134	
Brody	Dom	Kwiatowa	135	
Brody	Dom	I Maja	88	
Brody	Dom	Narodowa	143	
Brody	Dom	Narodowa	150	
Brody	Dom	Narodowa	153	
Brody	Dom	Narodowa	154	
Brody	Dom	Pomorska	50	
Brody	Dom	Pomorska	51	
Brody	Dom	Pomorska	49	
Brody	Dom	Pomorska	52	
Brody	Dom	Pomorska	53	
Brody	Dom	Pomorska	58	
Brody	Dom	Pomorska	59	
Brody	Dom	Pomorska	109	
Brody	Dom	Poprzeczna	162	
Brody	Dom	Wiejska	112	
Brody	Dom	Wiejska	164	
Brody	Dom	Wiejska	169	
Brody	Dom	Wiejska	170	
Brody	Dom	Wiejska	171	
Brody	Dom	Wiejska	174	
Brody	Dom	Wiejska	175	
Brody	Dom	Wiejska	177	
Brody	Dom	Wiejska	180	
Brody	Obora	Wiejska	180	
Brody	Dom	Wiejska	181	
Brody	Dom	Wiejska	182	
Brody	Dom	Wiejska	183	
Brody	Dom	Wiejska	186	
Brody	Dom	Wschodnia	68	
Brody	Dom	Wschodnia	71	
Brody	Dom	Wschodnia	72	
Brody	Dom	Wschodnia	74	
Brody	Dom	Zenidczyków	116	
Brzezie k/Pomorska	Dom	1 Maja	1	
Brzezie k/Pomorska	Dom	Lipowa	9	

Brzezie k/Pomorska	Dom	Lipowa	12	
Brzezie k/Pomorska	Dom	Lipowa	13	
Brzezie k/Pomorska	Dom	Lipowa	14	
Brzezie k/Pomorska	Dom	Zielona	15	
Brzezie k/Pomorska	Dom	Zielona	18	
Brzezie k/Sulechowa	Aleja	przy ul.Słowackiego i Lema		
Brzezie k/Sulechowa	Dom		7	
Brzezie k/Sulechowa	Dom	Brzechwy	31	
Brzezie k/Sulechowa	Dom	Lema	26	
Brzezie k/Sulechowa	Dom	Styki	21	
Brzezie k/Sulechowa	Obora	Styki	21	
Brzezie k/Sulechowa	Budynek gospodarczy	Styki	21	
Brzezie k/Sulechowa	Budynek gospodarczy	Styki	21	
Brzezie k/Sulechowa	Budynek gospodarczy	Wańkowicza	7	
Brzezie k/Sulechowa	Dom	Wańkowicza	11	
Brzezie k/Sulechowa	Dom	Wiejska	4	
Brzezie k/Sulechowa	Stajnia	Wiejska	24	
Buków	Aleja	droga Buków- Smardzewo		
Buków	Kościół par.pw.św. Józefa Oblubieńca wraz z historycznym otoczeniem			
Buków	Cmentarz rodowy	półn.cz.parku pałacowego		
Buków	Cmentarz	przy dr.w kier.Sulechowa		
Buków	Cmentarz	centrum wsi,przy skrzyżowaniu gł.ulic		
Buków	Zespół pałacowy:			3174

Buków	Park przy pałacu			3174
Buków	Zespół folwarczny "A":		53	3174
Buków	Pałac (ob..Szkola Podstawowa) /1/		30	3174
Buków	Lamus (ruina) /2/		53	3174
Buków	Warsztaty /4/,/5/			
Buków	Stelmacharnia /6/			
Buków	Owczarnia /7/		53	3174
Buków	Szopa /8/			
Buków	Obora II /10/		53	3174
Buków	Budynek mieszkalny /11/		55	
Buków	Budynek mieszkalny /12/		56	
Buków	Stajnia ze spichlerzem /13/		53	3174
Buków	Budynek wagi /14/			
Buków	Dom mieszkalny /15/		54	
Buków	Dom mieszkalny /16/		51	
Buków	Obora III /18/			
Buków	Obory IV,V,VI /22/			
Buków	Zespół folwarczny "B":			
Buków	Dwór /1/			
Buków	Budynek gospodarczy /2/			
Buków	Szopa /3/			
Buków	Stajnia /4/			
Buków	Magazyn zbożowy /5/			
Buków	Silosy zbożowe /6/			
Buków	Magazyn (d.wozownia) /7/			
Buków	Stajnia /8/			
Buków	Budynek mieszkalny /9/			
Buków	Stodoła /10/			
Buków	Budynek inwentarski /11/			
Buków	Budynek mieszkalny /12/			
Buków	Budynek gospodarczy /13/			
Buków	Zespół folwarczny "C":		5	
Buków	Dom mieszkalny /1/		5	

Buków	Szopa /2/			
Buków	Obora I /3/		5	
Buków	Obora II /5/		5	
Buków	Stodoła I /6/			
Buków	Stodoła II /7/			
Buków	Dom (d.szkoła)		46	
Buków	Świetlica wiejska			
Buków	Remiza strażacka	centrum wsi		
Buków	Dom		6	
Buków	Dom		7	
Buków	Dom		8	
Buków	Dom		13	
Buków	Dom		14	
Buków	Dom		16	
Buków	Dom		17	
Buków	Dom		18	
Buków	Dom		25	
Buków	Dom		37	
Buków	Dom		38	
Buków	Dom		42	
Buków	Dom		55	
Buków	Dom		57	
Buków	Dom		62	
Buków	Dom		63	
Buków	Dom		65	
Buków	Budynek gospodarczy		65	
Buków	Dom		66	
Buków	Dom		68	
Buków	Dom		70	
Buków	Dom		71	
Buków	Dom		74	
Buków	Dom		78	
Buków	Dom		79	
Cigacice	Układ ruralistyczny	historyczny układ wsi		
Cigacice	Kaplica	cmentarz		
Cigacice	Kościół par.pw.św. Michała Archanioła wraz z historycznym otoczeniem	Pl. Szkolny		
Cigacice	Schron			
Cigacice	Most drogowy	na Odrze		
Cigacice	Dom	Kolejowa	1	
Cigacice	Dom	Kolejowa	2	
Cigacice	Spichlerz	Kręta		
Cigacice	Dom	Kręta	3	
Cigacice	Dom	Kręta	5	
Cigacice	Dom	Kręta	14	

Cigacice	Dom	Kręta	15	
Cigacice	Dom	Kręta	24	
Cigacice	Dom	Kręta	27	
Cigacice	Dom	Kwiatowa	2	
Cigacice	Dom	Kwiatowa	4	
Cigacice	Dom	Kwiatowa	6	
Cigacice	Budynek gospodarczy	Mickiewicza	1	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	2	
Cigacice	Stodoła	Mickiewicza	5	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	7	
Cigacice	Remiza	Mickiewicza	12	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	14	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	15	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	16	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	18	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	19	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	20	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	21	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	22	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	23	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	24	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	25	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	26	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	27	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	30	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	31	
Cigacice	Dom	Mickiewicza	38	
Cigacice	Dom	Ogrodowa	1	
Cigacice	Dom	Ogrodowa	2	
Cigacice	Dom	Ogrodowa	3	
Cigacice	Budynek gospodarczy	Ogrodowa	3	
Cigacice	Dom	Ogrodowa	12	
Cigacice	Dom	Pl. Szkolny		
Cigacice	Dom	Pl. Szkolny	6	
Cigacice	Szkoła	Pl. Szkolny		
Cigacice	Stodoła	Pl. Szkolny	7	
Cigacice	Dom	Pl. Szkolny	9	
Cigacice	Dom	Pl. Szkolny	10	
Cigacice	Dom	Pl. Szkolny	11	
Cigacice	Plebania	Pl. Szkolny	12	
Cigacice	Dom	Pl. Szkolny	13	
Cigacice	Dom	Pl. Szkolny	15	
Cigacice	Dom	Pl. Szkolny	16	
Cigacice	Dom	Pl. Szkolny	17	
Cigacice	Poczta	Podgórna		
Cigacice	Dom	Podgórna	1	
Cigacice	Dom	Podgórna	4	

Cigacice	Dom	Podgórna	9	
Cigacice	Dom	Podgórna	12	
Cigacice	Dom	Podgórna	13	
Cigacice	Dom	Podgórna	15	
Cigacice	Dom	Podgórna	16	
Cigacice	Dom	Podgórna	19	
Cigacice	Dom	Podgórna	21	
Cigacice	Dom	Podgórna	22	
Cigacice	Dom	Podgórna	24	
Cigacice	Dom	Podgórna	28	
Cigacice	Dom	Podgórna	32	
Cigacice	Dom	Podgórna	34	
Cigacice	Dom	Podgórna	36	
Cigacice	Dom	Podgórna	38	
Cigacice	Dom	Podgórna	40	
Cigacice	Dom	Podgórna	50/52	
Cigacice	Dom	Podgórna	54	
Cigacice	Dom	Podgórna	58	
Cigacice	Budynek gospodarczy	Podgórna	58	
Cigacice	Dom	Podgórna	60	
Cigacice	Magazyn portowy	Portowa		
Cigacice	Spichlerz	Portowa		
Cigacice	Dom	Portowa	1	
Cigacice	Budynek gospodarczy	Portowa	1	
Cigacice	Dom	Portowa	5	
Cigacice	Dom	Portowa	7	
Cigacice	Dom	Portowa	8	
Cigacice	Dom	Portowa	8a	
Cigacice	Dom	Portowa	10	
Cigacice	Dom	Portowa	11	
Cigacice	Dom	Portowa	14	
Cigacice	Dom	Portowa	15	
Cigacice	Dom	Portowa	16	
Cigacice	Dom	Portowa	18	
Cigacice	Dom	Portowa	22	
Cigacice	Dom	Portowa	24	
Cigacice	Dom	Portowa	26	
Cigacice	Dom	Portowa	27	
Cigacice	Dom	Portowa	38/40	
Cigacice	Dom	Portowa	41	
Cigacice	Budynek gospodarczy	Portowa	43	
Cigacice	Dom	Sulechowska	1	
Cigacice	Kuźnia	Sulechowska	2/3	
Cigacice	Dom	Sulechowska	5	
Cigacice	Dom	Sulechowska	7	
Cigacice	Dom	Tylina	1	

Cigacice	Dom	Tylna	2	
Cigacice	Dom	Tylna	3	
Cigacice	Dom	Tylna	5	
Cigacice	Dom	Tylna	7	
Cigacice	Dom	Tylna	8	
Cigacice	Dom	Żymierskiego	1	
Głogusz	Aleja	przy głównej drodze		
Głogusz	Zespół pałacowo-parkowo-folwarczny:			
Głogusz	Pałac /1/			
Głogusz	Park			
Głogusz	Fontanna /4/			
Głogusz	Budynek gospodarczy /5/		16	
Głogusz	Stodoła		16	
Głogusz	Stodoła I		17	
Głogusz	Stodoła II		17	
Głogusz	Budynek inwentarsko-mieszkalny		17	
Głogusz	Obora		17	
Głogusz	Gorzelnia /6/			
Głogusz	Dom mieszkalny /7/		15	
Głogusz	Gołębnik /8/			
Głogusz	Budynek mieszkalno-gospodarczy /10/			
Głogusz	Dom mieszkalny /11/			
Głogusz	Magazyn /12/			
Głogusz	Garaż kombajnów /13/			
Głogusz	Waga /14/			
Głogusz	Budynek mieszkalno-gospodarczy /15/			
Głogusz	Dom mieszkalny /16/		14	
Głogusz	Dom mieszkalny /17/		22	
Głogusz	Dom mieszkalny /18/		23	
Głogusz	Dom mieszkalny /19/		19	
Głogusz	Dom mieszkalny /20/		20	
Głogusz	Remiza			
Głogusz	Dom		1	

Głogusz	Budynek gospodarczy		1	
Głogusz	Dom wraz z budynkiem gospodarczym		2	
Głogusz	Dom wraz z budynkiem gospodarczym		3	
Głogusz	Dom		6	
Głogusz	Dom		6/7	
Głogusz	Dom wraz z budynkiem gospodarczym		8	
Głogusz	Dom (d.stodoła)		11	
Głogusz	Dom		13	
Głogusz	Dom		15	
Głogusz	Obora		16	
Głogusz	Dom		24	
Głogusz	Dom		26/27	
Głogusz	Dom		28/29	
Głogusz	Dom		29/30	
Głogusz	Dom		31	
Głogusz	Dom		33	
Głogusz	Dom		37	
Głogusz	Dom wraz z budynkiem gospodarczym		42	
Górki Małe	Dom		1	
Górki Małe	Dom		2	
Górki Małe	Dom		3	
Górki Małe	Dom		4	
Górki Małe	Dom		5	
Górki Małe	Dom		6	
Górki Małe	Dom		10	
Górzynowo	Aleja	przy dr. Górzynowo-Nowy Świat		
Górzynowo	Cmentarz	w lesie, przy dr.Górzynowo-Nowy Świat		
Górzynowo	Wiadukt kolejowy	nad drogą Głuchów-Sulechów		
Górzynowo	Przepompownia	przy drodze Radowice-Głuchów		
Górzynowo	Dom		4	
Górzynowo	Dom		8	
Górzynowo	Willa		48	

Górzynkowo	Willa		51	
Górzynkowo	Dom		52	
Górzynkowo	Dom		53	
Górzynkowo	Ośrodek szkolno-wychowawczy		54	
Górzynkowo	Budynek administracyjny		54	
Górzynkowo	Budynek administracyjny		54	
Kalsk	Kościół fil.pw.św. Stanisława Biskupa		66	206
Kalsk	Historyczne otoczenie kościoła			
Kalsk	Kaplica cmentarna	teren cmentarza przy kościele		
Kalsk	Cmentarz przykościelny			
Kalsk	Cmentarz rodowy	800 m.od pałacu w kierunku półn.		
Kalsk	Cmentarz komunalny	we wschodniej cz.wsi		
Kalsk	Aleja lipowa	na półn.od budynku pałacu		
Kalsk	Zespół folwarczny:			
Kalsk	Pałac /1/		67	3015
Kalsk	Magazyn (d.obora) /2/			
Kalsk	Gorzelnia /3/			
Kalsk	Garaże /4/			
Kalsk	Dom mieszkalny /5/			
Kalsk	Magazyn /6/,/7/			
Kalsk	Budynek gospodarczy /8/,/9/			
Kalsk	Dom mieszkalny /10/			
Kalsk	Budynek gospodarczy /11/			
Kalsk	Obory /12/			
Kalsk	Dom mieszkalny /13/,/14/,/15/,/16/			
Kalsk	Suszarnia /17/			
Kalsk	Wiata magazynowa /18/			
Kalsk	Stajnia /19/			
Kalsk	Magazyn (d.obora) /21/			
Kalsk	Magazyn (d.stodoła) /22/			

Kalsk	Stacja transformatorowa /23/			
Kalsk	Warsztaty /24/			
Kalsk	Kuźnia /25/			
Kalsk	Zespół folwarczny Dębinki:	Kalsk-Dębinki		
Kalsk	Dom mieszkalny /1/		81	
Kalsk	Budynek gospodarczy /2/		81	
Kalsk	Obora I /5/		81	
Kalsk	Stodoła /6/		81	
Kalsk	Dom mieszkalny /7/		81	
Kalsk	Obora II i III /8/,/9/		81	
Kalsk	Dom		1a	
Kalsk	Dom		2	
Kalsk	Dom		2a	
Kalsk	Dom		4	
Kalsk	Stodoła		4	
Kalsk	Obora		5	
Kalsk	Obora		6	
Kalsk	Dom		6	
Kalsk	Dom		9	
Kalsk	Dom		11	
Kalsk	Budynek gospodarczy		14	
Kalsk	Dom		15	
Kalsk	Dom		16	
Kalsk	Budynek gospodarczy		16	
Kalsk	Dom		18	
Kalsk	Dom		19/19a	
Kalsk	Dom		21	
Kalsk	Dom		22	
Kalsk	Obora		22	
Kalsk	Dom		24	
Kalsk	Budynek gospodarczy		24	
Kalsk	Obora		25	
Kalsk	Obora		27	
Kalsk	Dom		29	
Kalsk	Dom		34	
Kalsk	Dom		35	
Kalsk	Dom z budynkiem gospodarczym		36	
Kalsk	Dom		38	
Kalsk	Dom		39	wył.(2)
Kalsk	Dom		40	
Kalsk	Dom		43	

Kalsk	Budynek gospodarczy		44	
Kalsk	Dom		45	
Kalsk	Obora		45	
Kalsk	Dom		47	
Kalsk	Obora		49	
Kalsk	Dom		49	
Kalsk	Dom		50	
Kalsk	Obora		50	
Kalsk	Dom z budynkiem gospodarczym		51	
Kalsk	Dom		52	
Kalsk	Dom		56	
Kalsk	Dom		57	
Kalsk	Dom		60	
Kalsk	Obora		60	
Kalsk	Dom		61	
Kalsk	Obora		61	
Kalsk	Dom		62	
Kalsk	Dom		63	
Kalsk	Dom		70	
Kalsk	Dom		72	
Karczyn	Kapliczka	połudn.cz.wsi		
Karczyn	Zespół folwarczny:		7	
Karczyn	Dwór /1/			
Karczyn	Magazyn I /2/			
Karczyn	Wiata /3/			
Karczyn	Obora I /4/			
Karczyn	Stodoła I /5/			
Karczyn	Piwnica /6/			
Karczyn	Stodoła II /7/			
Karczyn	Stodoła III /8/			
Karczyn	Obora II i magazyn /10/			
Karczyn	Remiza OSP /11/		11	
Karczyn	Dom mieszkalny /12/		7	
Karczyn	Budynek gospodarczy /13/			
Karczyn	Magazyn II /14/			
Karczyn	Dom mieszkalny /15/		8	
Karczyn	Budynek gospodarczy /16/			
Karczyn	Dom mieszkalny /17/		9	
Karczyn	Budynek gospodarczy /18/			
Karczyn	Dom		4	

Karczyn	Dom		6	
Karczyn	Dom		14	
Karczyn	Dom		16	
Karczyn	Dom		18	
Kije	Kościół parafialny wraz z historycznym otoczeniem			
Kije	Kaplica cmentarna			
Kije	Cmentarz	teren za kościołem		
Kije	Młyn		110	
Kije	Kanał	na półn.od gł.drogi		
Kije	Wiadukt	w pobl.domu nr 56		
Kije	Zespół folwarczny:			
Kije	Pałac /1/		143c	
Kije	Kuźnia /2/			
Kije	Budynek gospodarczy /3/		143	
Kije	Obora i stajnia ze spichlerzem /4/			
Kije	Gorzelnia /5/		143b	
Kije	Magazyn /6/		143b	
Kije	Kotłownia /7/			
Kije	Waga /8/			
Kije	Stodoła /9/			
Kije	Silosy /10/			
Kije	Magazyn /11/			
Kije	Dom mieszkalny /12/		143	
Kije	Wiata /13/			
Kije	Dom mieszkalny /15/			
Kije	Remiza /16/			
Kije	Dawne ogrodzenia (fragment) /17/			
Kije	Fontanna /18/			
Kije	Dom		1	
Kije	Dom		2	
Kije	Dom		4	
Kije	Dom		5	
Kije	Dom		6	
Kije	Dom		7	
Kije	Dom		8	
Kije	Budynek gospodarczy		10	
Kije	Obora		12	
Kije	Dom		13/14	

Kije	Dom		18	
Kije	Budynek mieszkalno-inwentarski		21	
Kije	Dom		23	
Kije	Dom		24	
Kije	Stodoła		25	
Kije	Dom		26	
Kije	Dom		27	
Kije	Dom		28	
Kije	Budynek mieszkalno-inwentarski		33	
Kije	Dworzec kolejowy		35	
Kije	Dom		41	
Kije	Dom		42	
Kije	Dom		47	
Kije	Dom		53	
Kije	Dom		55	
Kije	Dom		56	
Kije	Budynek gospodarczy		58	
Kije	Dom		59	
Kije	Dom		60	
Kije	Dom		61	
Kije	Dom		62	
Kije	Dom		63	
Kije	Dom		64	
Kije	Dom		68	
Kije	Dom		69	
Kije	Dom		70	
Kije	Dom		72	
Kije	Dom		83	
Kije	Dom		94	
Kije	Dom		95	
Kije	Dom		97	
Kije	Dom		103	
Kije	Dom		111	
Kije	Dom		114	
Kije	Dom		121	
Kije	Dom		124	
Kije	Dom		126	
Kije	Dom		128	
Kije	Dom		131	
Kije	Dom		136	
Kije	Dom		138	
Kije	Dom		140	
Kije	Dom		141	
Kije	Dom		141a	
Kije	Dom		142	

Kije	Dom		142a	
Kije	Dom		145	
Kije	Dom		146	
Kije	Dom		147	
Kije	Dom		149	
Kije	Dom		151	
Kije	Dom		152	
Kije	Dom (poczta)		155	
Kije	Dom		156	
Kije	Dom		163	
Kije	Dom		164	
Kije	Dwór		165	
Kije	Dom		166	
Kłępsk	Dawny cmentarz ewangelicki wraz z kaplicą grobową, kamiennym murem i starodrzewem			L-366/A
Kłępsk	Cmentarz komunalny			
Kłępsk	Kościół fil.pw. Najświętszej Marii Panny			207, 31
Kłępsk	Historyczne otoczenie kościoła			
Kłępsk	Tablice pamiątkowe	zach.część wsi		
Kłępsk	Zespół folwarczny:			
Kłępsk	Park krajobrazowy			2889
Kłępsk	Stodoła I /2/			2889
Kłępsk	Stodoła II /3/			2889
Kłępsk	Czworak /4/		60	2889
Kłępsk	Stodoła III /5/			2889
Kłępsk	Rządcówka /7/		51	
Kłępsk	Dom mieszkalny /8/			
Kłępsk	Kuźnia /10/			
Kłępsk	Stodoła IV /11/		51	
Kłępsk	Magazyn (d.spichlerz) /12/		50	2889
Kłępsk	Remiza OSP /13/			
Kłępsk	Warsztaty /14/			
Kłępsk	Gorzelnia /15/			
Kłępsk	Obora /16/			
Kłępsk	Dom mieszkalny /17/			
Kłępsk	Magazyn I /18/		51	
Kłępsk	Magazyn (d.stajnia) /19/			
Kłępsk	Stodoła V /20/			
Kłępsk	Cielętnik /21/			

Kłępsk	Magazyn II /22/			
Kłępsk	Domy mieszkalne /26/,/27/			
Kłępsk	Folwark pomocniczy:		1-2	
Kłępsk	Dom /1/		1	
Kłępsk	Dom /2/		2-2a	
Kłępsk	Magazyn (d.obora) /3/			
Kłępsk	Magazyn (d.stodoła) /4/			
Kłępsk	Garaże /5/			
Kłępsk	Budynek gospodarczy /6/			
Kłępsk	Budynek gospodarczy /7/			
Kłępsk	Stodoła /8/		3	
Kłępsk	Budynek gospodarczy /9/		3	
Kłępsk	Dom		3	
Kłępsk	Gospodarstwo pomocnicze:		55a	
Kłępsk	Dom mieszkalny /1/			
Kłępsk	Owczarnia I/2/		55a	
Kłępsk	Budynek gospodarczy /3/		55a	
Kłępsk	Owczarnia II /4/		55a	
Kłępsk	Owczarnia III /5/			
Kłępsk	Leśniczówka		1	
Kłępsk	Dom		5	
Kłępsk	Budynek gospodarczy		5	
Kłępsk	Obora		8	
Kłępsk	Dom		15	
Kłępsk	Budynki gospodarcze		15	
Kłępsk	Dom		22	
Kłępsk	Budynek gospodarczy		22	
Kłępsk	Dom		23	
Kłępsk	Dom		28	
Kłępsk	Dom		29	
Kłępsk	Dom		30	
Kłępsk	Dom		31	
Kłępsk	Budynki gospodarcze		31	
Kłępsk	Budynek gospodarczy		32	

Kłępsk	Dom (d.budynek gospodarczy)		35	
Kłępsk	Dom		36	
Kłępsk	Dom (d.zajazd)		37	
Kłępsk	Dom		38	
Kłępsk	Dom		50	
Kłępsk	Dom		53	
Kłępsk	Dom		55	
Kłępsk	Dom		56	
Kłępsk	Dom		57	
Kłępsk	Stodoła		58	
Kłępsk	Stodoła		59	
Kłępsk	Dom		70	
Kłępsk	Dom		73	
Kłępsk	Budynki gospodarcze		73	
Kłępsk	Dom		75	
Kreżoły	Aleja	droga Kreżoły-Buków		
Kreżoły	Cmentarz sródpołny/ nieczynny/			
Kreżoły	Dom	Babimojska	1b,c	
Kreżoły	Dom	Babimojska	10	
Kreżoły	Dom	Babimojska	15	
Kreżoły	Dom	Babimojska	16	
Kreżoły	Dom	Babimojska	18	
Kreżoły	Dom	Babimojska	20	
Kreżoły	Dom	Babimojska	26	
Kreżoły	Dom	Babimojska	29	
Kreżoły	Dom	Babimojska	30	
Kreżoły	Dom	Babimojska	35	
Kreżoły	Dom	Babimojska	41	
Kreżoły	Dom	Bukowa	2	
Kreżoły	Dom	Dożynkowa	9	
Kreżoły	Stajnia	Kargowska	5	
Kreżoły	Stodoła	Kargowska	5	
Kreżoły	Dom	Kargowska	6	
Kreżoły	Dom	Kargowska	7	
Kreżoły	Dom	Kargowska	9	
Kreżoły	Dom	Kargowska	10	
Kreżoły	Dom	Kargowska	11	
Kreżoły	Dom	Kargowska	12	
Kreżoły	Dom	Kargowska	14	
Kreżoły	Dom	Kargowska	26	
Kreżoły	Dom	Krakowska	9	
Kreżoły	Budynek gospodarczy	Nasienna		

Kruszyna	Aleja	na odcinku Kruszyna-Radowice		
Kruszyna	Pałac		5	
Kruszyna	Park pałacowy			
Kruszyna	Zespół dworski:			
Kruszyna	Zarządcówka (dworek)	przy głównej drodze		2893
Kruszyna	Stodoła			
Kruszyna	Spichlerz			
Kruszyna	Budynek gospodarczy			
Kruszyna	Obora			
Kruszyna	Oficina			
Kruszyna	Chlewnia			
Kruszyna	Dom		1	
Kruszyna	Dom		3	
Kruszyna	Dom		4	
Kruszyna	Dom		5	
Kruszyna	Stodoła		5	
Kruszyna	Budynek gospodarczy		9	
Kruszyna	Dom		25	
Kruszyna	Dom		26	
Kruszyna	Dom		31	
Kruszyna	Dom		32	
Kruszyna	Dom		34	
Kruszyna	Dom		35	
Kruszyna	Dom		37	
Kruszyna	Dom		38	
Kruszyna	Dom		40	
Kruszyna	Dom		41	
Kruszyna	Dom		42	
Kruszyna	Dom		45	
Kruszyna	Stodoła		45	
Kruszyna	Dom		46	
Kruszyna	Dom		47	
Kruszyna	Dom		52	
Kruszyna	Dom		52a	
Laskowo	Dom		1	
Laskowo	Dom		3	
Leśna Górna	Schron bojowy nr 699	Leśna G.-Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
Leśna Górna	Schron bojowy nr 700	Leśna G.-Cigacice (na lewym brzegu Odry)		

Leśna Górna	Schron bojowy nr 701	Leśna G.-Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
Leśna Górna	Żelbetowy schron bojowy nr 702	w lewym brzegu rz.Odry		
Leśna Górna	Schron bojowy nr 703, dzwon obserwacyjny	Leśna G.-Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
Leśna Górna	Schron bojowy nr 704	Leśna G.-Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
Leśna Górna	Schron nr 706, dzwon obserwacyjny	Leśna G.-Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
Leśna Górna	Żelbetowy schron bojowy nr 708	przy posesji nr 18		
Leśna Górna	Schron bojowy nr 709	Leśna G.-Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
Leśna Górna	Schron bojowy nr 711	Leśna G.-Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
Leśna Górna	Schron nr 712, dzwon obserwacyjny	Leśna G.-Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
Leśna Górna	Schron bojowy nr 713	Leśna G.-Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
Leśna Górna	Schron nr 721, dzwon obserwacyjny	Leśna G.-Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
Leśna Górna	Schron bojowy nr 722	Leśna G.-Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
Leśna Górna	Schron bojowy nr 726	Leśna G.-Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
Leśna Górna	Zespół folwarczny:			

Leśna Górna	Dom	przy wale nadodrzańskim		
Leśna Górna	Budynek gospodarczy	przy wale nadodrzańskim		
Leśna Górna	Rządówka	przy wale nadodrzańskim		
Leśna Górna	Budynek gospodarczy I	przy wale nadodrzańskim		
Leśna Górna	Budynek gospodarczy II	przy wale nadodrzańskim		
Leśna Górna	Stodoła	przy wale nadodrzańskim		
Leśna Górna	Stodoła		18	
Leśna Górna	Dom		18	
Łęgowo	Aleja	przy drodze Łęgowo-Sulechów		
Łęgowo	Cmentarz wiejski nieczynny	po drugiej stronie bocznej drogi parku pałacowego, przy drodze do Bukowa		
Łęgowo	Cmentarz wiejski czynny	przy drodze prowadzącej z Łęgowa do Klępska		
Łęgowo	Kaplica cmentarna	za plebanią		
Łęgowo	Kościół pw. św. Stanisława Biskupa wraz z historycznym otoczeniem			
Łęgowo	Cmentarz przykościelny			
Łęgowo	Plebania			
Łęgowo	Zespół pałacowy:			
Łęgowo	Pałac /1/			3192
Łęgowo	Park pałacowy			
Łęgowo	Mur ceglany w zespole folwarcznym			
Łęgowo	Mur kamienny	otacza pałac, oficynę i oranżerię		
Łęgowo	Kamień pamiątkowy	na południe od pałacu		
Łęgowo	Dom ogrodnika /12/	na wsch. od pałacu obok d. staji		
Łęgowo	Dom (oficyna) /2/		55	3192

Łęgowo	Stodoła i dom /3/		52	3192
Łęgowo	Obora I /4/			3192
Łęgowo	Studnia /5/			
Łęgowo	Budynek mieszkalny /6/			
Łęgowo	Magazyn (d.stajnia) /7/		53	3192
Łęgowo	Obora II /8/		53	3192
Łęgowo	Dom /9/		53	3192
Łęgowo	Stodoła /10/			3192
Łęgowo	Spichlerz /11/			3192
Łęgowo	Dom ogrodnika /12/		54	
Łęgowo	Oranżeria /13/			
Łęgowo	Budynek gospodarczy /15/			
Łęgowo	Dom /16/		51	
Łęgowo	Dom /17/		49/50	3192
Łęgowo	Lamus /19/		49	3192
Łęgowo	Magazyn (d.owczarnia) /20/		49	
Łęgowo	Studnia /21/			
Łęgowo	Budynek gospodarczy /23/			
Łęgowo	Dom	przy stacji PKP		
Łęgowo	Dom		1	
Łęgowo	Dom		3	
Łęgowo	Dom		4	
Łęgowo	Dom		5	
Łęgowo	Dom		9	
Łęgowo	Dom		11	
Łęgowo	Sala wiejska		11	
Łęgowo	Dom		12	
Łęgowo	Dom		15	
Łęgowo	Dom		16	
Łęgowo	Dom		18	
Łęgowo	Dom		19	
Łęgowo	Dom		22	
Łęgowo	Dom		23	
Łęgowo	Dom		29	
Łęgowo	Dom		30	
Łęgowo	Dom		31	
Łęgowo	Dom		32	
Łęgowo	Dom		34	
Łęgowo	Dom		36	
Łęgowo	Dom		37	
Łęgowo	Budynek gospodarczy		37	
Łęgowo	Dom		38	
Łęgowo	Dom		43	

Łęgowo	Dom		44	
Łęgowo	Dom		45	
Łęgowo	Dom		47	
Mozów	Układ ruralistyczny	historyczny układ wsi		
Mozów	Cmentarz wiejski	we wsi, na zakręcie wiejskiej drogi		
Mozów	Kaplica grobowa	na ter.dawnego cmentarza		
Mozów	Kościół fil.pw.św. Józefa wraz z historycznym otoczeniem	centrum wsi		
Mozów	Park			
Mozów	Oficynak dworska		45	
Mozów	Wieża remizy strażackiej	przy murze parku		
Mozów	Dom		2	
Mozów	Dom		6	
Mozów	Dom		8	
Mozów	Dom		9	
Mozów	Dom		10	
Mozów	Dom		11	
Mozów	Dom		12	
Mozów	Dom		15	
Mozów	Dom		16	
Mozów	Dom		17	
Mozów	Dom		18	
Mozów	Dom		19	
Mozów	Dom		22	
Mozów	Dom		29	
Mozów	Dom		37	
Mozów	Dom		39	
Mozów	Dom		42	
Mozów	Dom		48	
Mozów	Dom		49	
Mozów	Dom		54	
Mozów	Dom		55	
Mozów	Zajazd		57	
Mozów	Szkoła		58	
Mozów	Dom		59	
Mozów	Dom		60 (d.53)	
Mozów	Budynek gospodarczy	centrum wsi,po półn.str.kościola		
Mozów	Budynek mieszkalno-gospodarczy	na terenie parku		

Mozów	Świetlica wiejska	przylega do budynku nr 57		
Nowy Klępsk	Dom		1	
Nowy Klępsk	Dom		2	
Nowy Klępsk	Dom		3	
Nowy Klępsk	Dom		5	
Nowy Klępsk	Budynek gospodarczy		5	
Nowy Klępsk	Dom		8	
Obłotnie	Aleja			
Obłotnie	Zespół folwarczny:			
Obłotnie	Park	półn.-zach.cz.wsi		
Obłotnie	Dom		14	
Obłotnie	Dom		16	
Obłotnie	Spichlerz		21	
Obłotnie	Budynek inwentarsko-gospodarczy		21a	
Obłotnie	Remiza	centrum wsi		
Obłotnie	Budynek gospodarczy		8	
Obłotnie	Budynek gospodarczy		8a	
Obłotnie	Dom		10	
Obłotnie	Budynek gospodarczy		28	
Okunin	Cmentarz przykościelny /nieczynny/	w centrum wsi, częściowo znielowany		
Okunin	Pomnik ofiar I wojny światowej	środkowa cz.wsi		
Okunin	Remiza strażacka	środkowa cz.wsi		
Okunin	Zespół folwarczny:			
Okunin	Park-pozostałości			
Okunin	Dwór /1/		30	213
Okunin	Budynek gospodarczy /2/			
Okunin	Dom /3/		31	
Okunin	Dom /4/		32	
Okunin	Magazyn (d.obora) /6/			
Okunin	Bukaciarnia (d.obora) /8/			
Okunin	Dom /11/		29	
Okunin	Dom ogrodnika /12/		33	
Okunin	Budynki gospodarcze /13/,/14/,/15/			
Okunin	Dworzec kolejowy	poza wsią		

Okunin	Budynek kolejowy	poza wsią		
Okunin	Szkoła			
Okunin	Dom	środkowa cz.wsi		
Okunin	Dom		1	
Okunin	Stodoła		1	
Okunin	Dom		2	
Okunin	Dom		3	
Okunin	Stodoła		3	
Okunin	Dom		4	
Okunin	Budynek gospodarczy		5	
Okunin	Dom		6	
Okunin	Stodoła		7	
Okunin	Dom		10	
Okunin	Dom		11	
Okunin	Dom		15	
Okunin	Dom		16	
Okunin	Stodoła		16	
Okunin	Dom		17	
Okunin	Dom		19	
Okunin	Dom		21	
Okunin	Dom		22	
Okunin	Dom		23 (d.24)	
Okunin	Dom		25	
Okunin	Dom		34	
Okunin	Dom		37	
Pomorsko	Układ ruralistyczny	historyczny układ wsi		
Pomorsko	Cmentarz przykościelny parafialny nieczynny	w centrum wsi, przy kościele		
Pomorsko	Cmentarz wiejski komunalny / czynny/	w zach. części wsi		
Pomorsko	Kaplica cmentarna	po połudn.str.kościola		
Pomorsko	Kościół fil.pw.św. Wojciecha wraz z historycznym otoczeniem	centrum wsi		
Pomorsko	Zespół pałacowo-parkowy:	Chrobrego	51	3193
Pomorsko	Park			
Pomorsko	Pałac (szkoła)			
Pomorsko	Budnek mieszkalny (d. oficyna)		51	

Pomorsko	Zarządcówka i budynek gospodarczy		53	
Pomorsko	Dom	Brzeska	101	
Pomorsko	Dom	Brzeska	102	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	55	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	57	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	59	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	62 (d.60)	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	63	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	64 (d.62)	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	65	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	66	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	67	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	68	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	69 (d.64)	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	72	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	73	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	79	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	80	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	81	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	82	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	84	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	86	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	92 (d.69)	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	93 (d.71)	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	94 (d.93)	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	95 (d.94)	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	98 (d.95)	
Pomorsko	Dom	Chrobrego	99	
Pomorsko	Dom	Cicha	28	
Pomorsko	Dom	Cicha	29	
Pomorsko	Dom	Cicha	30	
Pomorsko	Dom	Cicha	31	
Pomorsko	Dom	Cicha	33	
Pomorsko	Dom	Cicha	34	
Pomorsko	Dom	Cicha	35	
Pomorsko	Dom	Cicha	36	
Pomorsko	Dom	Cicha	37	
Pomorsko	Dom	Cicha	38	
Pomorsko	Dom	Cmentarna	148	
Pomorsko	Dom	Cmentarna	151	
Pomorsko	Dom	Cmentarna	152	
Pomorsko	Dom	Lipowa	104	
Pomorsko	Dom	Lipowa	105 (d.104)	
Pomorsko	Dom	Lipowa	109 (d.106)	
Pomorsko	Dom	Lipowa	111	

Pomorsko	Dom	Lipowa	116 (d.109)	
Pomorsko	Dom	Lipowa	118 (d.116)	
Pomorsko	Dom	Lipowa	119 (d.118)	
Pomorsko	Dom	Piastowska	126	
Pomorsko	Dom	Piastowska	133	
Pomorsko	Dom	Polna	156	
Pomorsko	Budynek gospodarczy	Polna	156	
Pomorsko	Dom	Szkolna	20	
Pomorsko	Dom	Szkolna	21	
Pomorsko	Dom	Szkolna	22	
Pomorsko	Dom	Szkolna	23	
Pomorsko	Dom	Szkolna	24	
Pomorsko	Dom	Szkolna	25	
Pomorsko	Dom	Szkolna	27	
Pomorsko	Dom	Szkolna	44	
Pomorsko	Dom	Szkolna	45	
Pomorsko	Dom	Szkolna	47	
Pomorsko	Dom	Szkolna	50	
Pomorsko	Szkoła	Szkolna	149	
Pomorsko	Dom	Wiejska	137	
Pomorsko	Dom	Wiejska	139	
Pomorsko	Dom	Wiejska	140	
Pomorsko	Dom	Wiejska	143	
Pomorsko	Poczta			
Pomorsko	Dom		53	
Pomorsko	Budynek gospodarczy		94	
Pomorsko	Dom		98	
Pomorsko	Dom		105	
Pomorsko	Dom		107	
Pomorsko	Dom		118a	
Przygubiel	Cmentarz	we wsch.cz.wsi		
Przygubiel	Dom		8	
Sulechów	Aleja	przy drodze Sulechów- Mozów		
Sulechów	Aleja lipowa	przy drodze w kier. Poznania		2160
Sulechów	Aleja lipowo- klonowo- kasztanowcowa	przy drodze Sulechów- Skąpe		L-278/A
Sulechów	Aleja lipowa	przy drodze Sulechów- Pomorsko		
Sulechów	Aleja	Koszarowa		

Sulechów	Miasto Sulechów w murach miejskich wraz z otoczeniem			58
Sulechów	Mury miejskie			146
Sulechów	Brama Krośnieńska	Okrężna		146
Sulechów	Wiadukt drogowy	nad linią kolejową Czerwieńsk-Sulechów		
Sulechów	Wodociągowa wieża ciśnień	31 Stycznia		2287
Sulechów	Wodociągowa wieża ciśnień - kolejowa	Przemysłowa		
Sulechów	Cmentarz miejski	po między ul.Przemysłową i ul.Piaskową		
Sulechów	Cmentarz	zach.cz. Parku im.t.Kościuszki		
Sulechów	Cmentarz przykościelny	przy kościele pw.św.Stanisława Kostki		
Sulechów	Cmentarz	pół cz.ul.Piaskowej,po połudn.str.		
Sulechów	Cmentarz	pół.str.ul.Piaskowej		
Sulechów	Cmentarz	pół.str. ul.Piaskowej przy skrzyżowaniu z ul.Mieszka		
Sulechów	Kaplica cmentarna pw.św. Marcina	centralna cz.cmentarza komunalnego		
Sulechów	Park zamkowy	al.. Wielkopolska	2	
Sulechów	Park w zespole szkolno-parkowym, tzw.d.królewskie pedagogium	Armii Krajowej	51,46,48	L-34
Sulechów	Park miejski	po między ul.Kościuszki a Bankową		
Sulechów	Park przydworcowy	przy dworcu kolejowym		
Sulechów	Park miejski	Przemysłowa		
Sulechów	Koszary	po między ul. Koszarową i Wojska Polskiego		
Sulechów	Budynek przemysłowy	u zbiegu ul.PCK i Magazynowej		

Sulechów	Gimnazjum nr 2 im. Jana Pawła II	1 Maja	7	
Sulechów	Dom	1 Maja	8	
Sulechów	Szkoła	1 Maja	9	
Sulechów	Dom	1 Maja	15	
Sulechów	Dom	1 Maja	25	
Sulechów	Budynek gospodarczy	31 Stycznia		
Sulechów	Dom	31 Stycznia	6	3000
Sulechów	Szkoła Podstawowa nr 1	31 Stycznia	20	
Sulechów	Dom	31 Stycznia	21	3001
Sulechów	Dom	31 Stycznia	24	3004
Sulechów	Dom	31 Stycznia	27	3004
Sulechów	Dom	31 Stycznia	31	3005
Sulechów	Dom	31 Stycznia	35	3006
Sulechów	Dom	31 Stycznia	39	3007
Sulechów	Dom	31 Stycznia	40	
Sulechów	Dom	31 Stycznia	41	
Sulechów	Dom	31 Stycznia	42	
Sulechów	Dom	31 Stycznia	43	
Sulechów	Dom	31 Stycznia	44	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	1	2973
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	1a	2974
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	7	L-180/A (d.2975)
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	15	
Sulechów	Oficyna	Armii Krajowej	18	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	19	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	20	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	21	2326
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	22/23	2976
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	24	
Sulechów	Oranżeria	Armii Krajowej	24	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	25/26	2977
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	27	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	28	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	35	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	36a	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	38	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	39	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	42/43	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	44	
Sulechów	Dom w zespole szkolno-parkowym	Armii Krajowej	46	L-34/01
Sulechów	Budynek w zespole szkolno-parkowym	Armii Krajowej	47	L-34
Sulechów	Alumnat w zespole szkolno-parkowym	Armii Krajowej	48	L-34

Sulechów	Szkoła Podstawowa nr 4	Armii Krajowej	50	L-34 (d.2979)
Sulechów	Szkoła w zespole szkolno-parkowym	Armii Krajowej	51	L-34
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	52	
Sulechów	Zakład Opiekuńczy dla Dzieci Opuszczonych	Armii Krajowej	56	2980
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	57	2981
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	59	L-221/A (d.2982)
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	60	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	61	2983
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	62	2514, 2984
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	65	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	67	2327
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	70	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	71	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	72	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	73	
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	74	2985
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	75	2328
Sulechów	Dom	Armii Krajowej	94	
Sulechów	Dom Starców	Bankowa	2	
Sulechów	Dom	Bankowa	5	
Sulechów	Dom	Bankowa	6	
Sulechów	Kamienica	Brama Piastowska	1	1012
Sulechów	Dom	Brama Piastowska	4	
Sulechów	Dom	Brama Piastowska	10	
Sulechów	Dom	Brama Piastowska	12	
Sulechów	Dom	Brzozowa	3	
Sulechów	Kino	Brzozowa	10	
Sulechów	Dom	Brzozowa	11	
Sulechów	Dom	Brzozowa	11a	
Sulechów	Dom	Brzozowa	12a	
Sulechów	Dom	Brzozowa	60	
Sulechów	Dom	Brzozowa	61	
Sulechów	Dom	Brzozowa	62	
Sulechów	Dom	Brzozowa	63	
Sulechów	Dom	Brzozowa	64	
Sulechów	Dom	Brzozowa	65	
Sulechów	Dom	Brzozowa	70	
Sulechów	Dom	Brzozowa	71	
Sulechów	Dom	Chopina	15	

Sulechów	Dom	Dąbrowskiego	1	
Sulechów	Dom	Dąbrowskiego	2	
Sulechów	Dworzec Kolejowy	Dworcowa		
Sulechów	Wiaty peronów dworca kolejowego	Dworcowa		
Sulechów	Dom	Dworcowa	3	
Sulechów	Dom	Dworcowa	7	
Sulechów	Dom	Dworcowa	10	
Sulechów	Dom	Dworcowa	37	
Sulechów	Dom	Gdańska	1	
Sulechów	Dom	Handlowa	3	
Sulechów	Dom	Handlowa	4	
Sulechów	Dom	Handlowa	5	L-179/A (d.1013)
Sulechów	Dom	Handlowa	6	
Sulechów	Dom	Handlowa	7	
Sulechów	Dom	Handlowa	25	
Sulechów	Dom	Handlowa	26	
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	2	2989
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	3	2990
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	4	
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	10	
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	11	2917
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	14	2991
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	15	
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	16/17	2329
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	23	
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	24	2992
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	25	2330
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	26	
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	27	2993
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	31	
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	32	
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	40	
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	44	
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	45	
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	46	
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	50	
Sulechów	Dom	Jana Pawła II	51	
Sulechów	Dom	Kamienna	8	
Sulechów	Dom	Kamienna	9	
Sulechów	Dom	Kamienna	17	
Sulechów	Dom	Kamienna	18	
Sulechów	Dom	Kamienna	25	
Sulechów	Dom	Kamienna	26	
Sulechów	Dom	Kamienna	27	
Sulechów	Dom	Kolejowa	2	
Sulechów	Dom	Kolejowa	3	
Sulechów	Dom	Kolejowa	4	

Sulechów	Dom	Kolejowa	5	
Sulechów	Dom	Konopnickiej	4	
Sulechów	Dom	Konopnickiej	5	
Sulechów	Dom	Konopnickiej	6	
Sulechów	Dom	Konopnickiej	7	
Sulechów	Dom	Konopnickiej	15	
Sulechów	Dom	Konopnickiej	16	
Sulechów	Dom	Konopnickiej	17	
Sulechów	Dom	Kopernika	4	
Sulechów	Dom	Kopernika	5	
Sulechów	Dom	Kopernika	6	
Sulechów	Dom	Kopernika	8	
Sulechów	Dom	Kopernika	15	
Sulechów	Dom	Kopernika	16	
Sulechów	Kościół par.wp. Podwyższenia Krzyża Świętego	pl. Kościelny		209
Sulechów	Historyczne otoczenie kościoła			
Sulechów	Plebania	pl. Kościelny	4	547
Sulechów	Zabudowania gospodarcze przy plebanii	pl. Kościelny	4	
Sulechów	Dom	Kościuszki	5	
Sulechów	Dom	Kościuszki	8	
Sulechów	Dom	Kościuszki	12	
Sulechów	Dom	Kościuszki	13/14	
Sulechów	Dom	Kościuszki	15	
Sulechów	Dom	Kościuszki	22	
Sulechów	Dom	Krańcowa	1	
Sulechów	Dom	Krańcowa	2	
Sulechów	Dom	Krańcowa	7	
Sulechów	Dom	Krańcowa	19	
Sulechów	Dom	Krańcowa	21	
Sulechów	Dom	Krańcowa	22	
Sulechów	Dom	Krańcowa	26	
Sulechów	Pałac	Kruszyna		1943
Sulechów	Dom	Kruszyna	5	
Sulechów	Dom	Kruszyna	8	
Sulechów	Dom	Kruszyna	10	
Sulechów	Dom	Kruszyna	12	
Sulechów	Dom	Kruszyna	14	
Sulechów	Dom	Kruszyna	18	
Sulechów	Dom	Kruszyna	45	
Sulechów	Dom	Kruszyna	46	
Sulechów	Dom	Kruszyna	47	
Sulechów	Dom	Kruszyna	48	
Sulechów	Dom	Kruszyna	52	
Sulechów	Dom	Kwiatowa	1a	

Sulechów	Dom	Licealna	9	
Sulechów	Szkoła	Licealna	10	
Sulechów	Dom	Licealna	11	
Sulechów	Dom	Licealna	16	
Sulechów	Dom	Licealna	17	
Sulechów	Dom	Licealna	18	
Sulechów	Dom	Licealna	19	
Sulechów	Dom	Licealna	20	
Sulechów	Dom	Lipowa	8	
Sulechów	Szkoła Żeńska	Łączna	1	
Sulechów	Dom	Łukasiewicza	1	
Sulechów	Dom	Łukasiewicza	1a	
Sulechów	Dom	Łukasiewicza	5	
Sulechów	Dom	Łukasiewicza	6	
Sulechów	Dom	Łukasiewicza	12	2986
Sulechów	Dom	Łukasiewicza	13	2987
Sulechów	Dom	Łukasiewicza	14	2988
Sulechów	Budynek przemysłowy	Magazynowa		
Sulechów	Dom	Magazynowa	2	
Sulechów	Dom	Magazynowa	10	
Sulechów	Dom	Magazynowa	12	
Sulechów	Dom	Magazynowa	12a	
Sulechów	Dom	Mostowa	15a	
Sulechów	Dom	Mostowa	15b	
Sulechów	Dom	Narutowicza	12	
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	5	
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	8	
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	9	2316
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	9a	
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	10	2317
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	11	2318
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	12	
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	15	2319
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	16	2320
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	25	2321
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	27	

Sulechów	Dom	al.Niepodległości	28	2538
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	29	2539
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	30	2540(L-527/A)
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	32	
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	33	2322 skreślone
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	35	2323
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	36	
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	38	
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	40	
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	42	L-579/A (d.2324)
Sulechów	Dom	al.Niepodległości	43	L-216/A (d.2325)
Sulechów	Dom	Nowy Rynek	1	
Sulechów	Kościół fil.pw. Najświętszej Marii Panny wraz z historycznym otoczeniem	Odrzańska		
Sulechów	Dom	Odrzańska	3	
Sulechów	Dom	Odrzańska	4	
Sulechów	Dom	Odrzańska	9	
Sulechów	Dom	Odrzańska	10	
Sulechów	Dom	Odrzańska	11	
Sulechów	Budynek gospodarczy	Odrzańska	11	
Sulechów	Dom	Odrzańska	14	
Sulechów	Dom	Odrzańska	18	
Sulechów	Dom	Odrzańska	30	
Sulechów	Dom	Odrzańska	45	
Sulechów	Dom	Odrzańska	49	
Sulechów	Szpaler	Okrężna		
Sulechów	Dom	Okrężna	13	1014
Sulechów	Dom	Okrężna	14	1009
Sulechów	Dom	Okrężna	15	
Sulechów	Dom	Okrężna	16	
Sulechów	Dom	Okrężna	19	
Sulechów	Dom	Okrężna	32	
Sulechów	Dom	Okrężna	53/54	

Sulechów	Dom	Orzeszkowej	2	
Sulechów	Dom	Orzeszkowej	7	
Sulechów	Dom	Orzeszkowej	8	
Sulechów	Dom	PCK	8	
Sulechów	Dom	PCK	11	
Sulechów	Dom	Piaskowa	10	
Sulechów	Dom	Piaskowa	18	
Sulechów	Dom	Piaskowa	22	
Sulechów	Dom	Piaskowa	23	
Sulechów	Dom	Piaskowa	26	
Sulechów	Dom	Piaskowa	26a	
Sulechów	Dom	Piaskowa	29	
Sulechów	Dom	Piaskowa	30	
Sulechów	Dom	Piaskowa	31	
Sulechów	Dom	Piaskowa	32	
Sulechów	Dom	Piaskowa	33	
Sulechów	Dom	Piaskowa	34	
Sulechów	Dom	Piaskowa	35a	
Sulechów	Dom	Piaskowa	35b	
Sulechów	Dom	Piaskowa	35c	
Sulechów	Dom	Piaskowa	35d	
Sulechów	Dom	Piaskowa	35e	
Sulechów	Dom	Piaskowa	37	
Sulechów	Dom	Piaskowa	40	
Sulechów	Dom	Piaskowa	41a	
Sulechów	Dom	Piaskowa	41b	
Sulechów	Dom	Piaskowa	42a	
Sulechów	Dom	Piaskowa	42c	
Sulechów	Dom	Piaskowa	45	
Sulechów	Dom	Piaskowa	55	
Sulechów	Dom	Piaskowa	56	
Sulechów	Dom	Piaskowa	57	
Sulechów	Dom	Piaskowa	58	
Sulechów	Dom	Piaskowa	59	
Sulechów	Dom	Pluty	5	
Sulechów	Dom	Poznańska	6	
Sulechów	Dom	Poznańska	8	
Sulechów	Dom	Poznańska	9	
Sulechów	Dom	Poznańska	10	
Sulechów	Dom	Poznańska	11	
Sulechów	Dom	Poznańska	12	
Sulechów	Dom	Poznańska	54/55	
Sulechów	Dom	Prosta	1	
Sulechów	Dom	Prosta	2	
Sulechów	Dom	Prosta	3	
Sulechów	Dom	Prosta	4	
Sulechów	Dom	Prosta	5	
Sulechów	Dom	Prosta	6	

Sulechów	Dom	Prusa	6	
Sulechów	Dom	Przemysłowa	2	
Sulechów	Dom	Przemysłowa	7	
Sulechów	Dom	Przemysłowa	12	
Sulechów	Rzeźnia	Przemysłowa	12	
Sulechów	Dom	Przemysłowa	13	
Sulechów	Dom	Przemysłowa	14	
Sulechów	Dom	Przemysłowa	15	
Sulechów	Dom	Przemysłowa	19a	
Sulechów	Dom	Przemysłowa	19b	
Sulechów	Dom	Przemysłowa	23	
Sulechów	Dom	Przemysłowa	28	
Sulechów	Dom	Przemysłowa	29	
Sulechów	Dom	Przemysłowa	29a	
Sulechów	Dom	Przemysłowa	33	
Sulechów	Dom	Przemysłowa	34	
Sulechów	Dom	Przemysłowa	35	
Sulechów	Dom	Przemysłowa	36	
Sulechów	Dom	Pułaskiego	10	
Sulechów	Dom	Pułaskiego	22c	
Sulechów	Dom	Pułaskiego	23-24	
Sulechów	Dom	Pułaskiego	25	
Sulechów	Dom	Pułaskiego	26	
Sulechów	Rynek-zespół urbanistyczny	pl. Ratuszowy		
Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	1	
Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	2	
Sulechów	Ratusz	pl. Ratuszowy	6	64
Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	7	L-28/00
Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	8/9	
Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	23	
Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	24	
Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	25	
Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	26	
Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	28	
Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	29	
Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	30	
Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	31	
Sulechów	Dom	Sikorskiego	3	
Sulechów	Dom	Sikorskiego	4	
Sulechów	Dom	Sikorskiego	5	2541
Sulechów	Dom	Sikorskiego	6	
Sulechów	Dom	Sikorskiego	7	
Sulechów	Dom	Sikorskiego	10	2544
Sulechów	Dom	Sikorskiego	12	
Sulechów	Dom	Sikorskiego	20/21	2545
Sulechów	Dom	Sikorskiego	20	L-310/A
Sulechów	Dom	Sikorskiego	22	2629

Sulechów	Dom	Sikorskiego	23	
Sulechów	Dom	Sikorskiego	24	
Sulechów	Dom	Sikorskiego	25	2972
Sulechów	Dom	Sikorskiego	26	
Sulechów	Dom	Sikorskiego	27	
Sulechów	Szpaler	Skłodowskiej		
Sulechów	Dom	Skłodowskiej	2	
Sulechów	Dom	Skłodowskiej	3	
Sulechów	Dom	Skłodowskiej	4	
Sulechów	Dom	Sportowa	13	
Sulechów	Dom	Sportowa	14	
Sulechów	Dom	Sportowa	15	
Sulechów	Dom	Szkolna	1	
Sulechów	Dom	Szkolna	1a	
Sulechów	Dom	Szkolna	2	
Sulechów	Dom	Szkolna	3	
Sulechów	Dom	Szkolna	4	
Sulechów	Dom	Szkolna	5	1010
Sulechów	Dom	Tkacka	5	
Sulechów	Dom	Walki Młodych	1	
Sulechów	Dom	Walki Młodych	2	
Sulechów	Dom	Walki Młodych	2a	
Sulechów	Dom	Walki Młodych	5	
Sulechów	Dom	Walki Młodych	6	
Sulechów	Dom	Walki Młodych	8	
Sulechów	Dom	Walki Młodych	11	
Sulechów	Dom	Walki Młodych	12	
Sulechów	Dom	Walki Młodych	14	
Sulechów	Dom	Walki Młodych	14a	
Sulechów	Dom	Walki Młodych	15	
Sulechów	Dom	Walki Młodych	17	
Sulechów	Dom	Walki Młodych	18	
Sulechów	Zbór kalwiński	al. Wielkopolska		210
Sulechów	Zamek	al. Wielkopolska	2	548
Sulechów	Budynek w zespole zamkowym	al. Wielkopolska	3	
Sulechów	Dom	al. Wielkopolska	4	2994
Sulechów	Dom	al. Wielkopolska	5	
Sulechów	Dom	al. Wielkopolska	12	
Sulechów	Dom	al. Wielkopolska	13	
Sulechów	Budynek sztabu	Wojska Polskiego		
Sulechów	Koszary-budynek I	Wojska Polskiego		
Sulechów	Koszary-budynek II	Wojska Polskiego		
Sulechów	Koszary-budynek III	Wojska Polskiego		

Sulechów	Koszary-budynek IV	Wojska Polskiego		
Sulechów	Koszary-budynek V	Wojska Polskiego		
Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	15	
Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	16	
Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	17	
Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	18	
Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	32	
Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	33	
Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	44	
Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	45	
Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	46	
Sulechów	Dom	Zielona	5	
Sulechów	Dom	Zielona	6	
Sulechów	Dom	Zwycięstwa	2	
Sulechów	Dom	Zwycięstwa	3	
Sulechów	Dom	Zwycięstwa	4	
Sulechów	Dom	Zwycięstwa	8	
Sulechów	Dom	Zwycięstwa	15	2331
Sulechów	Dom	Zwycięstwa	16	
Sulechów	Dom	Zwycięstwa	17	
Sulechów	Dom	Zwycięstwa	19	
Sulechów	Dom	Zwycięstwa	20	
Sulechów	Dom	Zwycięstwa	21	2332
Sulechów	Budynek mieszkalno-gospodarczy	Zwycięstwa	21a	L-459/A
Sulechów	Dom	Zwycięstwa	22	
Sulechów	Dom	Zwycięstwa	23	
Sulechów	Dom	Zwycięstwa	24	
Sulechów	Dom	Zwycięstwa	25	2995
Sulechów	Dom	Zwycięstwa	26	
Sulechów	Kościół	Żeromskiego	15	
Sulechów	Historyczne otoczenie kościoła	Żeromskiego		
Sulechów	Dom	Żeromskiego	6	
Sulechów	Dom	Żeromskiego	12	2314
Sulechów	Dom	Żeromskiego	21a	
Sulechów	Dom	Żeromskiego	22	

Sulechów	Dom	Żeromskiego	25	
Sulechów	Dom	Żeromskiego	28	2313
Sulechów	Dom	Żeromskiego	33	2312
Sulechów	Dom	Żeromskiego	34	2311
Sulechów	Dom	Żeromskiego	35	2310
Sulechów	Dom	Żeromskiego	38	2537
Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury	7	2997
Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury	8	2998
Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury	9	
Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury	10	2999
Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury	11	
Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury	12	

5. WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH

lp	Miejscowość	Nr stan. miejscowość	Nr stan. obszar	Funkcja	Chronologia kultura	Rejestr uwagi	obszar
1.	Buków	4	4	osada ślad osadn.	L,k.przeworska WŚ	arch.	57-15
2.	Kalsk	2	5	cmentarzysko kurhanowe	N /KCSz/	arch.	57-15
3.	Buków	8	16	ślad osadn.	pradzieje		57-15
4.	Buków	9	17	ślad osadn. ślad osadn. ślad osadn.	EB-H,k.łuż. WS PŚ		57-15
5.	Buków	10	18	ślad osadn.	PŚ-NŻ		57-15
6.	Buków	-	19	ślad osadn.	?	arch.	57-15
7.	Buków	-	20	cmentarzysko	EB,k.łużycka	arch.	57-15
8.	Kije	1	1	grodzisko	WŚ	L-15/C	58-14
9.	Kije	2	2	osada	N	arch.	58-14
10.	Kije	3	3	osada osada	M WŚ	arch.	58-14
11.	Kije	4	4	grodzisko	WŚ	arch.	58-14
12.	Kije	5	5	gródek stożkowaty ślad osadn.	PŚ NŻ		
13.	Kije	6	6	Grób Pkt osadn. ślad osadn. ślad osadn.	N /KCW/ L PŚ pradzieje		58-14
14.	Kije	7	7	pkt osadn.	EB,k.łużycka	arch.	58-14
15.	Kije	8	8	pkt osadn. pkt osadn. pkt osadn. ślad osadn.	pradzieje L WŚ PŚ		58-14
16.	Kije	9	9	pkt osadn. pkt osadn.	pradzieje L		58-14
17.	Kije	10	10	pkt osadn. pkt osadn. ślad osadn.	pradzieje L WŚ		58-14
18.	Kije	11	11	pkt osadn. pkt osadn. ślad osadn. ślad osadn.	pradzieje OWR WS PŚ		58-14
19.	Kije	12	12	ślad osadn. ślad osadn.	pradzieje PS		58-14
20.	Kije	13	13	ślad osadn.	OWR		58-14
21.	Kije	14	14	ślad osadn. 25,pkt osadn. ślad osadn.	pradzieje OWR PŚ		58-14
22.	Kije	15	15	ślad osadn. ślad osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		58-14
23.	Kije	16	16	ślad osadn. ślad osadn. ślad osadn. pkt osadn.	pradzieje L WŚ PŚ-NŻ		
24.	Kije	17	17	ślad osadn. ślad osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		58-14
25.	Głogusz	1	18	ślad osadn.	EK		58-14

				osada pkt osadn. ślad osadn. pkt osadn. pkt osadn. pkt osadn. ślad osadn.	EB,k.łużycka WŚ N pradzieje k.łużycka OWR PŚ-NŻ		
26.	Głogusz	2	19	ślad osadn.	PŚ-NŻ		58-14
27.	Głogusz	3	20	ślad osadn.	PŚ-NŻ		58-14
28.	Głogusz	4	21	ślad osadn. pkt osadn.	WŚ PŚ-NŻ		58-14
29.	Głogusz	5	22	pkt osadn. ślad osadn. pkt osadn.	OWR WŚ PŚ-NŻ		58-14
30.	Głogusz	6	23	ślad osadn.	PŚ-NŻ		58-14
31.	Głogusz	7	24	ślad osadn. pkt osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		58-14
32.	Głogusz	8	25	ślad osadn. ślad osadn.	pradzieje PŚ		58-14
33.	Głogusz	9	26	pkt osadn.	PŚ		58-14
34.	Głogusz	10	27	ślad osadn.	PŚ-NŻ		58-14
35.	Głogusz	11	28	ślad osadn. ślad osadn. ślad osadn. ślad osadn.	EK pradzieje OWR PŚ-NŻ		58-14
36.	Głogusz	12	29	ślad osadn. ślad osadn. pkt osadn.	EB,k.łużycka L pradzieje		58-14
37.	Kreżoły	1	3	Ślad osadn.	PŚ		58-15
38.	Kreżoły	1	4	Ślad osadn. Pkt osadn. Ślad osadn.	S WŚ PŚ		58-15
39.	Łęgowo Sul.	1	5	Ślad osadn. Ślad osadn.	S PŚ		58-15
40.	Łęgowo Sul.	2	6	Ślad osadn. Ślad osadn.	EK PŚ		58-15
41.	Buków	6	7	Ślad osadn. Ślad osadn. Ślad osadn.	S WŚ PŚ		58-15
42.	Buków	7	8	Ślad osadn. Pkt osadn. Pkt osadn. Ślad osadn.	EB OWR S PS		58-15
43.	Buków	2	9	kurhan	?		58-15
44.	Buków	1	10	cm.kurhanowe	EB		58-15
45.	Buków	3	11	Ślad osadn.	WŚ		58-15
46.	Buków	5	12	ob.kultowy	WS	217-1970	58-15
47.	Kalsk	3	13	grób ciałopalny	H,k.łużycka	arch.	58-15
48.	Kalsk	1	14	osada osada ślad osadn.o osada osada ślad osadn.	MOR,k.przew. WŚ i PŚ Ś OWR,k.przew. WS PŚ		58-15
49.	Kalsk	-	15	obozowisko	EK	arch.	58-15
50.	Sulechów	24	16	ślad osadn. ślad osadn. pkt osadn. osada	k.łużycka PŚ NŻ NŻ		58-15

51.	Kalsk	4	19	Ślad osadn. Pkt osadn., Cmentarz.? Osada osada	Pradzieje KP,OWR PŚ NOW	Badania sondazowe 2006 r. S3	58-15
52.	Kalsk	5	20	Osada Pkt osadn. osada	POR PŚ NOW	Badania 2008 r. S3 Spr. Nr 8464	58-15
53.	Kalsk	6	21	Ślad osadn. Osada osada	EB,KŁ OWR NOW	Badania 2008 r. S3 Spr. Nr 8465	58-15
54.	Kije	1	22	Pkt osadn. Osada Ślad osadn. osada	Web EB,kł OWR NOW	Badania 2008 r. S3 Spr. Nr 8463	
55.	Kije	2	23	Pkt osadn.	NOW	Badania 2008 r. S3 Spr. Nr 8467	58-15
56.	Mozów	21	24	Ślad osadn. Pkt osadn.	OWR NOW	Badania 2008 r. S3 Spr. Nr 8469	58-15
57.	Łęgowo Sulech.	3	1	śląd osadn. śląd osadn.	M PŚ		58-16
58.	Łęgowo Sulech.	4	2	śląd osadn.	PŚ		58-16
59.	Łęgowo Sulech.	5	3	śląd osadn.	PŚ		58-16
60.	Kłępsk	2	4	pkt osadn. pkt osadn. śląd osadn. pkt osadn. śląd osadn. pkt osadn.	H,k.łużycka PR,k.luboszycka WS WS ŚR PŚ		58-16
61.	Kłępsk	3	5	śląd osadn. śląd osadn.	SR PŚ		58-16
62.	Kłępsk	4	6	osada śląd osadn. śląd osadn.	WS ŚR PŚ		58-16
63.	Kłępsk	5	7	osada śląd osadn.	WŚ PŚ		58-16
64.	Kłępsk	6	8	śląd osadn.	PŚ		58-16
65.	Kłępsk	7	9	śląd osadn. śląd osadn. śląd osadn. śląd osadn.	N/KAK/ pradzieje WS PŚ		58-16
66.	Okunin	4	10	pkt osadn. pkt osadn. pkt osadn. śląd osadn.	L,k.pomorska WS ŚR PŚ		58-16
67.	Okunin	5	11	śląd osadn. osada	EK L		58-16

				pkt osadn.	ŚR		
68.	Okunin	6	12	pkt osadn. ślad osadn.	ŚR PŚ		58-16
69.	Łęgowo	6	13	ślad osadn.	PŚ-NŻ		58-16
70.	Klepsk	8	14	ślad osadn.	PŚ-NŻ		58-16
71.	Klepsk	9	15	ślad osadn.	PŚ-NŻ		58-16
72.	Klepsk	10	16	ślad osadn. ślad osadn.	ŚR PŚ-NŻ		58-16
73.	Okunin	7	17	ślad osadn. cmentarzysko pkt osadn. ślad osadn.	EK L,k.przeworska ŚR PŚ		58-16
74.	Okunin	8	18	ślad osadn.	PŚ-NŻ		58-16
75.	Okunin	9	19	pkt osadn. osada pkt osadn. pkt osadn.	L,k.przeworska EB,k.łużycka ŚR PŚ		58-16
76.	Klepsk	1	20	cmentarzysko	k.łużycka	arch.	58-16
77.	Okunin	2	21	znal.łuźne	WS	arch.	58-16
78.	Okunin	3	22	ślad osadn. ślad osadn. pkt osadn.	WŚ ŚR PŚ		58-16
79.	Pomorsko	1	1	osada osada osada pkt osadn.	k.łużycka WŚ WŚ PŚ		59-14
80.	Pomorsko	2	2	osada osada ślad osadn.	WŚ WŚ PS		59-14
81.	Pomorsko	3	3	osada pkt osadn. ślad osadn.	k.łużycka k.łużycka PŚ		59-14
82.	Pomorsko	9	4	pkt osadn. ślad osadn.	pradzieje PS-NŻ		59-14
83.	Pomorsko	10	5	cmentarzysko ślad osadn. ślad osadn. pkt osadn.	EB PŚ pradzieje OWR		59-14
84.	Pomorsko	11	6	ślad osadn.	PŚ		59-14
85.	Pomorsko	12	7	ślad osadn.	PŚ		59-14
86.	Pomorsko	13	8	ślad osadn. ślad osadn.	pradzieje PŚ		59-14
87.	Pomorsko	14	9	ślad osadn. ślad osadn.	WŚ PŚ		59-14
88.	Pomorsko	15	10	pkt osadn. pkt osadn.	k.łużycka P.Ś		59-14
89.	Pomorsko	16	11	osada pkt osadn.	WŚ PŚ		59-14
90.	Pomorsko	17	12	ślad osadn. ślad osadn.	WŚ PŚ-NŻ		59-14
91.	Pomorsko	18	13	ślad osadn. ślad osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-14
92.	Pomorsko	19	14	pkt osadn.	PŚ-NŻ		59-14
93.	Pomorsko	20	15	pkt osadn.	PŚ-NŻ		59-14
94.	Pomorsko	21	16	pkt osadn. ślad osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-14
95.	Brzezie	1	17	ślad osadn. cmentarzysko ślad osadn.	pradzieje EB,k.łużycka PŚ-NŻ		59-14

96.	Brzezie	2	18	pkt osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-14
97.	Brzezie	3	19	pkt osadn. pkt osadn. śląd osadn.	k.łużycka pradzieje PŚ-NŻ		59-14
98.	Kije	6	20	śląd osadn. osada	M? EB		59-14
99.	Kije	7	21	śląd osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-14
100	Kije	8	22	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-14
101	Mozów	1	23	osada osada osada osada śląd osadn.	N (KCSz) EB,k.łużycka k.łużycka pradzieje PŚ		59-14
102	Mozów	2	24	cmentarzysko	H	arch.	59-14
103	Mozów	3	25	osada pkt osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-14
104	Mozów	4	26	śląd osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ		59-14
105	Brzezie	-	27	?	N	arch.	59-14
106	Sulechów	4	1	skarb monet	XVII-XVIII w.	arch.	59-15
107	Mozów	5	2	osada	NŻ	arch.	59-15
108	Sulechów	5	3	śląd osadn.	NŻ		59-15
109	Sulechów	6	4	Pkt osadn. Ślad osadn.	PŚ-NOW NOW	Badania S3-2008 Spr. 8450	59-15
110.	Sulechów	7	5	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15
111.	Sulechów	8	6	pkt osadn. pkt osadn.	EB,k.łużycka PŚ-NŻ		59-15
112.	Sulechów	9	7	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15
113.	Sulechów	10	8	pkt osadn. śląd osadn. osada śląd osadn. 125pkt osadn. pkt osadn.	Starożytność EB,KŁ WŚ/PŚ PŚ/NOW PŚ PŚ/NOW		59-15
114.	Sulechów	11	9	osada śląd osadn.	OWR-WŚ PŚ-NŻ		59-15
115.	Sulechów	12	10	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15
116.	Sulechów	13	11	pkt osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-15
117.	Sulechów	14	12	pkt osadn. śląd osadn. osada pkt osadn. pkt osadn.	L PŚ-NZ WŚ PŚ/NOW EB?		59-15
118.	Sulechów	15	13	osada śląd osadn.	WS PŚ-NŻ		59-15
119	Sulechów	16	14	pkt osadn. śląd osadn.	EB,k.łużycka PŚ-NŻ		59-15
120	Sulechów	17	15	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15

121	Sulechów	18	16	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15
122	Sulechów	19	17	śląd osadn. śląd osadn.	WŚ PŚ		59-15
123	Sulechów	20	18	śląd osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-15
124	Mozów	6	19	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15
125	Mozów	7	20	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15
126	Mozów	8	21	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15
127	Mozów	9	22	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15
128	Mozów	10	23	pkt osadn. pkt osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-15
129	Mozów	11	24	osada śląd osadn.	OWR,k.przew. PŚ-NŻ		59-15
130	Mozów	12	25	pkt osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-15
131	Mozów	13	26	śląd osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ	w terenie zweryfiko wane negatywni e	59-15
132	Mozów	14	27	śląd osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-15
133	Mozów	15	28	śląd osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-15
134	Mozów	16	29	śląd osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-15
135	Mozów	17	30	pkt osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-15
136	Mozów	18	31	osada śląd osadn.	OWR,k.przew. PŚ-NŻ		59-15
137	Sulechów	1	32	śląd osadn.	N /KCW/	arch.	59-15
138	Sulechów	2	33	osada WŚ	XI-XII w.	arch.	59-15
139	Sulechów	3	34	cmentarzysko	EB,k.łużycka	arch.	59-15
140	Sulechów-Obłotne	21	35	śląd osadn.	N?	arch.	59-15
141	Sulechów-Obłotne	22	36	osada?	N?	arch.	59-15
142	Mozów	19	37	śląd osadn.	L-OWR	arch.	59-15
143	Mozów	20	38	śląd osadn.	PŚ	arch.	59-15
144	Sulechów-miasto	23	39	grodzisko?	WS	arch.	59-15
145	Sulechów-miasto	24	40	Stare Miasto	PŚ-NŻ	arch.	59-15
146	Sulechów	25	41	pkt osadn.	PŚ/NOW		59-15
147	Sulechów	26	42	pkt osadn. pkt osadn. osada	WŚ PŚ NOW		59-15
148	Sulechów	27	43	pkt osadn.	EB?		59-15

.				pkt osadn. osada	WŚ NOW		
149	Sulechów	28	44	pkt osadn. pkt osadn.	WŚ NOW		59-15
150	Sulechów	29	45	pkt osadn. pkt osadn.	EB? WŚ		59-15
151	Mozów	22	46	osada	NOW	Badania S3 2008 Spraw. Nr 8468	59-15
152	Brzezcie	1	47	Osada osada	OWR NOW	Badania S3 2008 Spraw. Nr 8452	59-15
153	Mozów	23	48	Osada Osada osada	OWR WŚ NOW	Badania S3 2008 Spr. nr 8451	59-15
154	Sulechów	30	49	osada	NOW		59-15
155	Sulechów	31	50	Osada?	NOW		59-15
156	Nowy Świat	1	51	Osada?	NOW	Badania S3-2008 Spr. Nr 8449	59-15
157	Nowy Świat	2	52	Osada?	NOW		59-15
158	Nowy Świat	3	53	Ślad osadn. Ślad osadn. osada	Pradzieje KŁ NOW	Badania S3-2008 Spr. Nr 8448	59-15
159	Pomorsko	6	2	cmentarzysko śląd osadn. śląd osadn.	EB-H,k.łużycka WS PŚ		60-14
160	Pomorsko	5	3	grodzisko	H,k.łużycka		60-14
161	Pomorsko	7	4	kurhan /megalit?/	KAK?		60-14
162	Cigacice-Górki	1	8	śląd osadn. śląd osadn.	EB,k.łużycka PŚ-NŻ		60-15
163	Górzynkowo	1	9	grodzisko	WŚ		60-15

5. WYKAZ CMENTARZY

Lp.	Obiekt	Miejscowość	Adres obecny	Przynależność wyznaniowa	Data
1.	Cmentarz komunalny	Brody	Poza wsią przy drodze do Nietkowa	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	XXw w ewid.
2.	Cmentarz czynny komunalny	Buków	Przy głównej drodze do Sulechowa	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	IV połowa XIXw.
3.	Cmentarz rodowy nieczynny całkowicie zniszczony	Buków	W narożniku parku przypałacowego w jego północnej części	ewangelicki	I poł. XXw.
4.	Cmentarz wiejski nieczynny, przy wejściu zabytkowa nagrobna płyta	Buków	We wsi na skrzyżowaniu dróg	ewangelicki	II poł. XIXw.
5.	Cmentarz wiejski komunalny czynny	Cigacice	We wsi przy drodze Zielona Góra- Sulechów	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	Początek XX w.
6.	Cmentarz przykościelny nieczynny, z fragmentem nagrobka	Cigacice	Wraz z kościołem położony na wysokiej skarpie nad Odrą	ewangelicki	II poł. XIXw.
7.	Cmentarz rodowy nieczynny	Kalsk	800,0m od pałacu na osi głównej	ewangelicki	II poł. XIXw.
8.	Cmentarz przykościelny, nieczynny, zachowane rustyfikowane stele i kraty wydzielające kwatery	Kalsk	We wsi przy drodze prowadzącej do bukowa i przy głównej trasie Sulechów Świebodzin	ewangelicki	Początek XVI w.
9.	Cmentarz komunalny	Kalsk	Przy brukowanej drodze do szosy Świebodzin - Sulechów	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	II poł. XIXw. I rozbudowa- ny w I i II połowie XXw.
10	Cmentarz wiejski czynny	Kalsk	Na skraju wsi przy drodze wiejskiej	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	I połowa XXw.
11	Cmentarz przykościelny czynny	Kije	W centrum wsi koło Kościoła	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	II poł. XIXw.
12	Cmentarz przykościelny, z grobowcem rodziny Philisborn nieczynny	Kłępsk	Na wschód od kościoła połączony z terenem przykościelnym	ewangelicki	XVI rozbudo- wany w II połowie XIXw.

13	Cmentarz wiejski Komunalny, czynny	Kłępsk	We wsi w części centralnej	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	II poł. XIXw.
14	Cmentarz śródpolny, nieczynny	Krężoły	Poza wsią na niewielkim wzniesieniu w zagajniku śródpolnym w pobliżu drogi prowadzącej z Krężołów do Obłotna	ewangelicki	Niemożliwe do ustalenia
15	Cmentarz przykościelny, nieczynny	Łęgowo	Wokół kościoła przy drodze z Łęgowa do Bukowa	ewangelicki	Początek XVw
16	Cmentarz wiejski, w narożniku połudn.- zach. granitowy kamień upamiętniający poległych w I wojnie światowej, nieczynny	Łęgowo	Po drugiej stronie bocznej drogi wsi vis a vis parku przypałacowego przy drodze do Bukowa	ewangelicki	Niemożliwe do ustalenia
17	Cmentarz wiejski, komunalny w kaplicy zachowano płyty związane z rodzinami V. Unruk i V. Sach.	Łęgowo	Przy drodze prowadzącej z Łęgowa do Kłępska	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	II poł. XIXw.
18	Cmentarz wiejski, czynny	Mozów	We wsi przy zakręcie wiejskiej drogi	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	II poł. XIXw.
19	Cmentarz przykościelny, Zlikwidowany po 1945r.	Okunin	W centrum wsi na południe od głównej drogi, na zachód od skrzyżowania tejże drogi z drogą do Sulechowa, na północnym stoku wzniesienia, od wschodu i zachodu otoczony gospodarstwami rolnymi od południa polami	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	Niemożliwe do ustalenia
20	Cmentarz przykościelny parafialny, groby rodziny V. Schmitów, nieczynny	Pomorsko	W centrum wsi przy kościele parafialnym	ewangelicki	II poł. XIXw.
21	Cmentarz wiejski komunalny, czynny	Pomorsko	W zachodniej części wsi	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	Koniec XIXw. początek XXw.
22	Cmentarz parafialny, nagrobek z 1877r,	Przegubiel	Na wschód na stoku wzniesienia, ze wszystkich stron	ewangelicki	II poł. XIXw.

	Zamknięty po 1945r.		otoczony polami uprawnymi		
23	Cmentarz miejski zlikwidowany po 1978r.	Sulechów	Przy ul. Piaskowej na obecnym nowym osiedlu	ewangelicki	II poł. XIXw.
24	Cmentarz kościelny, nieczynny	Sulechów	Wokół kościoła przy skrzyżowaniu ulicy Piaskowej i szosy prowadzącej do Zielonej Góry	ewangelicki	II poł. XIXw.
25	Cmentarz –miejsce pocmentarne mójżeszowe , zlikwidowany po 1944r.	Sulechów	W pobliżu ul Piaskowej	żydowski	początek XXw.
26	Miejsce pocmentarne	Sulechów	Za budynkiem szkolnym przy ul. Piaskowej	ewangelicki	II poł. XIXw.
27	Cmentarz miejski, obecnie skwer miejski	Sulechów	Na zachód od kościoła parafialnego park miejski	ewangelicki	II poł. XIXw.
28	Miejsce pocmentarne przy sierocińcu, zlikwidowany po1945r.	Sulechów	W jego zach. – połudn. części przy skrzyżowaniu Ul. Armii Krajowej i ul. Piaskowej do Szkoły Podstawowej Nr 4 przy drodze prowadzącej do centrum z Zielone Góry	ewangelicki	W 1735r.
29	Cmentarz miejski , komunalny	Sulechów	ul. Przemysłowa	ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	Początek XXw.

6. WYKAZ POMNIKÓW PRZYRODY

Lp.	Nazwa	Podstawa prawna	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Miejscowość
1	Lipa szerokolistna <i>Tilia grandifolia</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	380	20	Buków
2	Lipa szerokolistna <i>Tilia grandifolia</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	380	12	Górzynkowo
3	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr V III/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	420	20	Nowy Świat
4	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	420	23	Górzynkowo
5	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	210	8	Górzynkowo
6	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	690		Leśna Góra
7	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	390 i 450		Obłonie
8	Lipa szerokolistna <i>Tilia grandifolia</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	470		Górzynkowo
9	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	360		Sulechów
10	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	380		Sulechów
11	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	360		Sulechów
12	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	380		Sulechów
13	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	445		Kruszyna
14	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	312; 310		Obłonie
15	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	490		Buków
16	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	380; 330		Buków
17	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	440		Buków
18	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	270; 290; 530; 270; 270		Buków
19	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	380; 260; 420		Buków
20	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	540		Buków
21	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	510		Buków
22	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	450		Buków
23	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	400; 320		Buków
24	Lipa szerokolistna <i>Tilia grandifolia</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	450		Kalsk

25	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	360		Głogusz
26	Świerk pospolity <i>Picea abies</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	290		Pomorsko
27	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	600		Pomorsko
28	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	350		Pomorsko
29	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	365		Brody
30	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	480		Mrozów
31	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	196-401		Górzynkowo
32	Lilia złotogłowa <i>Lilium martagon</i>	uchwała nr XXXI/292/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 30.09.1997 r.	pow. 0,70 ha		Mrozów
33	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XII/169/2007 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 30.11.2007 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 140 poz. 2041 z dn. 17.12.2007 r./	390	25	Buków
34	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XIII/169/2007 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 20.11.2007 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 140 poz.2041 z dn. 17.12.2007 r./	390	25	Buków
35	Topola czarna <i>Populus nigra</i>	R.W.L Nr 34 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 834 z dn. 5.06.2006 r./	740	ok. 33	Brody
36	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 34 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 834 z dn. 5.06.2006 r./	461; 476; 594	ok. 25	Pomorsko
37	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	R.W.L Nr 39 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 839 z dn. 5.06.2006 r./	450; 390; 320	ok. 20	Łęgowo
38	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	R.W.L Nr 31 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38poz. 831 z dn. 5.06.2006 r./	90; 110; 80; 122; 70; 75; 85; 80; 40; 130; 70; 70; 32; 120	od 6 do 13	Nowy Świat
39	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	R.W.L Nr 31 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38poz. 831 z dn. 5.06.2006 r./	125-105, 70, 75, 45- 55, 90, 60, 55, 85, 75, 75-9, 75 ,30-60, 100	od 8 do 11	Nowy Świat
40	Głaz narzutowy	R.W.L Nr 31 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38poz. 831 z dn. 5.06.2006 r./	obwodzie 11 m.	2	Łęgowo
41	Sosna pospolita <i>Pinus silvestris</i>	R.W.L Nr 31 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38poz. 831 z dn. 5.06.2006 r./	625	ok. 17	Obłotne
42	Dąb szypułkowy JAGIEŁŁO <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 31 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38poz. 831 z dn. 5.06.2006 r./	595	ok. 23	Górzynkowo
43	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 33 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 833 z dn. 5.06.2006 r./	385	28	Sulechów
44	Miłorząb dwuklapowy <i>Ginkgo biloba</i>	R.W.L Nr 33 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 833 z dn. 5.06.2006 r./	110	16	Sulechów
45	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 49 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 849 z dn. 5.06.2006 r./	350	24	Mrozów
46	Dąb szypułkowy	R.W.L Nr 42 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 842 z dn.	350; 500	ok. 22	Buków

	<i>Quercus robur</i>	5.06.2006 r./			
47	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 42 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 842 z dn. 5.06.2006 r./	380	ok. 20	Buków
48	Cypryśnik błotny <i>Taxodium distichum</i>	R.W.L Nr 29 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz.829 z dn. 5.06.2006 r./	370	21	Sulechów
49	Głaz narzutowy	R.W.L Nr 29 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz.829 z dn. 5.06.2006 r./	1120	165	Sulechów
50	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 29 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz.829 z dn. 5.06.2006 r./	510	25	Krężoły
51	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 36 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz.836 z dn. 5.06.2006 r./	414	ok. 20	Łęgowo
52	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 36 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz.836 z dn. 5.06.2006 r./	395	ok. 21	Łęgowo
53	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	725	ok. 25	Łęgowo
54	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	460; 445	ok. 30	Łęgowo
55	Świerk pospolity <i>Picea abies</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	305	ok. 33	Łęgowo
56	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	445	ok. 28	Łęgowo
57	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	430	ok. 29	Sulechów
58	Morwa biała <i>Morus alba</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	425	ok. 16	Sulechów
59	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	400 c	ok. 38	Sulechów
60	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	od 360 do 450	od 19 do 25	Mrozów
61	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	450	ok. 24	Mrozów
62	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	470	ok. 26	Mrozów
63	Sosna pospolita <i>Pinus sylvestris</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	570	ok. 22	Mrozów
64	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	450	ok. 28	Mrozów
65	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	440	ok. 25	Mrozów
66	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 28 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 828 z dn. 5.06.2006 r./	545	ok. 24	Sulechów

67	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 47 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 847 z dn. 5.06.2006 r./	380	15	Obłotne
68	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 47 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 847 z dn. 5.06.2006 r./	380	20	Obłotne

7. WYKAZ TERENÓW ZAMKNIĘTYCH

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

Warszawa, dnia 3 października 2014 r.
Poz. 321

Departament Infrastruktury

DECYZJA Nr 393/MON MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 30 września 2014 r.

w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej

Na podstawie art. 4 ust. 2a ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287, z 2013 r. poz. 805, 829 i 1635 oraz z 2014 r. poz. 897) oraz § 2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lipca 1996 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. Nr 94, poz. 426 oraz z 2014 r. poz. 933) ustala się, co następuje:

1. Nieruchomości gruntowe wymienione w załączniku do decyzji stanowią tereny zamknięte resortu obrony narodowej.
2. Traci moc decyzja Nr 264/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 września 2013 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. Min.Obr. Nar. poz. 233 oraz z 2014 r. poz. 42 i 229).
3. Decyzja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Minister Obrony Narodowej: *T. Siemoniak*

Załącznik do decyzji Nr 393/MON
Ministra Obrony Narodowej
z dnia 30 września 2014 r. (poz. 321)

I.p.	Nr kompletu	Województwo	Powiat	Miejscowość	Obręby i numery działek	Miejsce Przechowywania Dokumentów Geodezyjno – Kartograficznych
349	2558	lubuskie	zielonogórski	Sulechów	01 SULECHÓW dz. 65/5.	RZI ZIELONA GÓRA
350	2560	lubuskie	zielonogórski	Mozów	MOZÓW dz. 377\2, część 261\2, część 262\1, 263\1, 264\3, 264\4, część 265\2, 276\1, 277\1.	RZI ZIELONA GÓRA